

88/2

భారతి

సాహిత్య మాసపత్రిక



పంపాదక్షుడు

శివలెంక శంభుప్రసాద్

జూలై 1958

సంపుటము 81 :

, : సంచిక 7

విడివత్రిక వెల ఒక రూపాయి

విషయానుక్రమణిక

జూలై 1958

దీపాంగన	శ్రీ దాశరథి	..	1
హరివిలాసము . కుమారిగిరి	శ్రీ చిలుకూరి పాండ్యశాస్త్రి	..	4
నిపురుగప్పిన నిష్క	"కావ్యశ్రీ"	..	11
తెలుగులో నానుళ్లు -			
చిలుకుబట్ట	శ్రీ పిల్లలమణి నేలకటపానుమఠరావు .		18
కరుణాలహరి	శ్రీ బూర్గుల రామకృష్ణరావు .		23
రిఘునాథరాయల			
వార్షికచరిత్ర	శ్రీ బి. యస్. రాఘవ	...	26
పరివర్తి	శ్రీ క. సుబ్బరామిప్ప	..	33
పరీక్ష	శ్రీ ఆర్. యం. చిదంబరం	...	38
మన స్వీయచరిత్రలు	శ్రీ డి. రామలింగం	...	47
చతుర్ముఖులు	శ్రీ అంగర నారాయణరావు	...	51
కారక శాస్త్రపయోజనము	శ్రీ రాళ్లపల్లి గోపాలకృష్ణమాచార్యులు...		67
ఊహకలాపం	శ్రీ యన్వీ జోగారావు	...	76
చిన్న వంశారం	శ్రీ పంతుల కృష్ణారావు	..	79
వక్షత్రాలు : గ్రహాలు	శ్రీ కాళ్ల మణిభూషణరావు	...	90
కలకారగంప		...	93
గ్రంథ విమర్శనము		..	98

దీపాంగన

శ్రీ దాశరథి

దీపశిఖ నిర్మివది పురంద్రీ లలాట
వట్టి దీర్చిన కుంకుమ బొట్టు వోరె,
దీప శిఖ పిర్మినది, చనుదెంచి నాను
తనువు తనువెల్లె ఆజ్యపాత్రమ్మువోరె

నిరకలు వచ్చె నా యెడద కిప్పుడు, దీపకుమారికా భుజాం
బరమున తేలియాడెదను పాదెద, మంచులు పేరినట్టి ఈ
ధరణి జడత్వమూర్ఖులకు తావము పెంచెద, వేడిలేని ఈ
వరిసరముల్ కవోష్ఠరనవారిధిలో నెసలాడజేసెదఁ

నాకుఁ దీపశిఖకుమారికకు ఈ నాదా : శతాబ్దాల ముం
దే కానుందెను పెండ్లి : కాని వవనద్యేషమ్ము దీపానకుఁ
నాకుఁ మధ్య వఖాతముల్ నిలిపె, నై నన్ దాని చేలాంచలం
బాకంపించె మదీయ శీర్షమున ప్రేమామోద సంవాహమై

శలిభమ నై న నన్ శరభ సామజ నింహ బలంబులిచ్చి ది
వ్వెల దొరసాని పెంచినది, ప్రేముడికో ముడివేసి వాన గా
డ్పుల తొలిదాడినాడు నను బ్రోచిన, దెంతటి రాగబంధమో!
చలి యవ లేదు దీపక భుజా భుజగీ పరిరంభణమ్మునన్

బందీయయ్యె జగమ్ము దీపకళికా ప్రత్యగ్ర బాహో యుగం
బందుఁ నా యెదవోరె, అంధ తమన వ్యాధూత కోకారి వ
న్నిండా బంధుర లోకమున్ విడచి మద్దీపాంగనా లింగ నా
నంద స్వందన మెక్కి రివ్వమని పోనా శ్మశ్నపూర్ణమ్ములన్ :

భారతి

ప్రతి యింట నొక చిన్ని ప్రమిద వెల్గించిన
 ఆవిరకన్నేహ రాజ్యాదిరాజ్ఞి,
 ప్రతిగుండె నొక ప్రభాప్రతిమ విర్మించిన
 కల్పనా సర్ప శృంగార చాత్రి
 ప్రతి తోటలో నవప్రసవమై విచ్చిన
 కాంతార కాంత వాసంత లక్ష్మి,
 ప్రతి మానవీ ముఖాంబరమందు ప్రాకిన
 గోరోచనా చంద్ర చాదు మూర్తి.

దీవభామిని, ఆకాశదీప్త కీర్తి,
 మంచు కరగించి, వేడికల్పించి, వాగ్వి
 వంచి నవరించి వాయించి ప్రకృతి నెల్లి
 మూర్ఖ తేరిచి చేతనాంబుధిని దేల్చి,

కాలిన రెక్కలకా వులుగుతైవడి సీవద కంజ నన్నిదికా
 వ్రాతి, విన్ను మ్రింగుటకు వచ్చిన గాడుపు దుండగీనితో
 ఆలముసేసి గెల్చుగొనునప్పుడు రెక్కలు కాలిపోయె నీ
 జ్వాలలు పోకి; నీకొరకు ప్రాణములైన నణమువెట్టెదకా

వీరోధేజము తగ్గిపోవునెడ నందింతున్ కవోష్ఠాన్రమున్
 తైలంబట్టలి—అశ్రుధారలను సంతప్రాజ్ఞుధారం బిలెన్,
 జ్వాలా చేరి విరోధ తావక వపుర్వర్ణి విలాసంబుతో
 భూలోకంబును సొంత మొక్కత్రుటి సమ్మోహింపగా జేతువే!

నన్ను స్నేహము చేసికొన్నావు నీవు
 వెల్గుచున్నావు నామనః పీతి పైన
 ప్రతి రుధిర విందువును పమర్పణ మొనర్చి
 చిన్ను వెల్గించుటకు మరణింతు నేను!

దీ పాం గ వ

ఏ కీలా పరిచుంబితంబయిన నా ప్రియ ధర్మోష్ఠమ్ముపై
ప్రాకృత కమ్మదనాలు ద్రాక్షరసమై, వ్రత్యగ్ర మాద్వీకమై;
లోకాతీత సుఖమ్ము కూర్చినవి నీ రోచిష్ట బాహ్యుగ
ప్రాకారాంతర జృంభమాణ లిఖచాభస్వర్ణ వక్షోజముల్

వెలుతురు మొగ్గవై బ్రతుకు పీఠుల నూత్న పరీమళమ్ములన్
జిలికిన నీకుగాను విరచించితి గుండియ కొండమీద ది
వ్వెల రతనాలమేద, పదవే అటనుండువుగాని, కోటి గుం
దెల వెలిగింప గల్గి రమణిన్ విను గారుపు పాలొనర్తునే

నీ నృతి జూచి లోకము ఖండెల్లను గజ్జెలతో నటించగా
బూనెను, జారిపోయినది పో భవదంసగతాంబరాంచల
శ్రేణి, కటికావటాబు శిధిలీ కృతమయ్యె, వివృతైతివే
రాణి! రవీంద్రకల్పిత విలాసిని ఊర్వశివోలె. దీపికా!

నిను కౌగింటను గొన్న నా తనువు పోనేపోవుగానీ భవత్
తను లేజు; పరిజాహ పింజరితమీ దాత్రితలంబెల్ల ఆ
తృనుగా జేసి వసంతు సప్తజగతీ మధ్యమ్మునన్ దీప బా
మిని బ్రేమించిన దీప్తిమంతుడనుగా మిన్నెక్కి క్రిడించుచున్

హరవిలాసము - కుమారగిరి

జనగోపాలరాజు తేజస్వీ భవంగ
 భగవాన్ భూదాన పరమరామ
 కొడుగనీ రాజరేవేంద్ర హస్తీపీఠాదుడు
 బాగ జెగజెల్ల బీజాజు రామరాజు

పాద. 1-28

మ. తనజా చీరకవాయ గోర రమణా

ప్రాసంబులం జందవా
 గను కర్పూర హేమంబు మండు రజః

కమోరీకా దివ్యమణి
 కంఠం గప్పిరి తోడం బట్టెరికా

సమృద్ధి ద్రవ్యంబు శి
 క్షురీ యై పుష్కరితలో న్నిరుం చెరిచిరి

పుం వెల్లువజే యున్నహిన్
 పాద. 1-28

దీవిలట్టి అచటి తిప్పయిచ్చెట్టి తన పోవల
 తోచ్చాటుతో దీప్తహంకిరముల నుండి బహు జూల్య
 బహులంబుల నున్నది, నుంచి గోంపెలకు విలకఃజేః,
 మహాచిరగర్భభీష్మనకుం నూర్చిగోమండై తన్నుకొట్టె-
 యుండెను తెలియదున్నది అచటి తిప్పయి జంకిము
 బాటి వ్యాపారక సంబంధ దూ కొడుగనీ కాఁజేగాక
 తిన్నాద్రవ్యములందు అచటికొక, నుదురగిరి రెడ్డి కాక
 యల బ్రాహ్మణ కేముని వాఁడుచూడఁ గలదిని యాకించి
 పద్మము తెలుపుదున్నది

క శ్రీ పరస్వరీ పోహం

ప్రాపకుంపల రెడ్డిచేతు జగతిపతికిన్

బ్రాహ్మణ యాచిరి ధనుశి

యూహావ నీతి జనిం చె నిర్భయియనుతోన్

పాద. 1-18

బ్రాహ్మణ కేముని బ్రతి ప్రితి వివాదము శ్రీ శైలమునుండి
 కృష్ణానది పోహంబులు గట్టియడు రెడ్డిరాజులు
 తెలగొట్టిక కాపములలో బ్రాహ్మణ కేముని పాతాళి
 గంగకు పోహంబులు నిర్మలంజేయుట ప్రధానముగ
 నిరూపించుటచేసితి, తిప్పిచ్చునై యీ శ్రీంచి
 స్తోకము నెచ్చెకాపములలోఁ గావతయ్యుదున్నది.

కో. పోహానాని కృతాచి యేం కృతివా
 పాతాళి గంగాతీ

శ్రీ శైలంబు మహాకవిమణివా

కాశ్యప చిత్రాక్షుఁడు

పోహానాని కృతిని

మేరకలిరాజోహంబు పాతాళిగా

గాతోడు శ్రీరాంగనా వన

యదా పాదాధిపాతాళిఁడ 1

శ్రీ శైలరాని నుగ్గిరానందభక్తు పాపిన్ద్రముఁడ
 బ్రహ్మహంబు కృష్ణానదికి పాతాళిగంగ యిది పేరు
 శ్రీ శైలమునుండి పాతాళిగంగా ప్రవాహములకు
 బ్రాహ్మణ కేముని పోహంబులు నిర్మలంజేయుగా,
 తిక్కారముడ కాతాళిగంగలో పూర్వము రేయింక రితి
 కా పోహంబులై పుష్కరానామంబు పోహంబు
 లందున్నది యీ స్తోక భావము ఈ కేముని
 ప్రధానాపరాధములు శ్రీ శాధులైన మగడిచిహాఁడు,
 మణియే నీపద్మములంజేయుచున్నట్టి బ్రాహ్మణ కేముని
 బ్రాహ్మణ మండెను తెలియదున్నది. అచటి
 లిచ్చుడు తంజీవనాన పుష్పద్ర వాకావాహరమున
 ప్రభాగ్నితపసి, విశేష స మంబులినవాడు బ్రహ్మండు
 లంబ్రచిరీయంబుని యాచలరేఖలో ముఖ్యే భ్రమ
 (మూటగ్ని - నుంబూరాజులొ కాపట్లను నిధానమున
 వచ్చుచు) ప్రసన్నమైనది. కాచిహాఁడు నిర్భయము
 పుష్పహేతుఁడ రెడ్డిరాజుల శిష్యునియొకడికి
 బ్రాహ్మణ కేముడు తన తిన్నుకొట్టి ముగ్ధురెడ్డిచే
 ముఖ్యే భ్రామకు జరిగె చెనెకాచిహాఁడు, తిన్నులమున
 గోంక యూహాములు శ్రీమదుండెడిచిరియే పాచి
 తంజీములోని యీ శ్రీచిపద్మము కాశ్యపాచిండు
 చున్నది

కా కాశ్యపాచిద్రవ్యమునం బ్రతిపద భరణి

పాతాళిగంగారీ యు

కాశ్యపాచి ద్రవ్యంబు మూటగట్లంగొని ప

పద్మంబు నిర్మలంబు నం

కో హంబులం దివిచ్చు శిశురీ సము

శ్రీం బ్రహ్మ గానియనుకా

మహాకృష్ణంబు జహించె ముగ్ధురీ నీ

కాశ్యంబు నాధీపతికా.

—చూరి 28.

దీవిలట్టి బ్రాహ్మణ కేమునివాఁడు మూటగట్ల
 నుండి దీప్తహంకిర వ్యాపారము పాపమండెడిదియూ,
 తివిర్భావము అనెడి బ్రహ్మణుల జరిగించుండెడిదియూ,
 చెలియచ్చుయి శ్రీయున్నది. బ్రాహ్మణ కేముని తిగవార

1. చూ. రెడ్డిచింతి - అనునాచి కాపము.

భారతి

[illegible]

॥ श्रीगुरुभिर्यो नमः ॥

ଅନ୍ୟତମ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସୂଚକ ଗୁଣ

ಕುರು ಕರ್ಯಾಕರ ವಾಚಾಥಿ

స్వయంవిరిచితి ఇహం సుగంధి కాళాక్షయ

—56 1-80

చ శ్రీమదగ్రామీణి ముఖ్య రమణ

ଶ୍ରୀରାମ ଚାନ୍ଦ୍ର ଉପାନ୍ତ ବିଚିତ୍ର

శ్రీకృష్ణ చర్యచరిత్ర తాత్పర్యము

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సర్కారు ఆదేశం

విడుదల చేసిన తరువాత

ଶ୍ରୀମତୀ ସୁମିତ୍ରା ଦେବୀ

శివమొదలు పొరవ్వకొనుట కది

సత్యం మనోరథ కల్యణ దురూ !

4-108

Dr. C. Ramakrishna Murthy,

ಸ್ವಾಮಿಗಳೇ ಬದಿಬಿಡು ಕಾಣಿರಿ ಎಂದಿತು !

— పూర వి.

८. ବିଶ୍ୱକର୍ମାଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଚିନ୍ତାଧାରା ଫଳାଫଳ !

—25— 5-59

ఈ యజ్ఞాద్యుపసంహితల్లో కొంతమంది గొప్పవారి
వ్యతిరేకంగా పాపం సమీక్షించి తపశ్శక్తి వ్యవహార
పూర్వకముగా జరుగుచుండే విధముగా, తాము
వలయు ! స్వార్థ ! మొదల పాపములను సమీక్షించి
పాప నివారణకు పూర్వకముగా యజ్ఞాద్యుపసంహితలు

[illegible]

* ప్రందునా తీరి కాథారి ప్రభుమాల

வினாக்கள்

சென்னை, 19 சூன் - தமிழக அரசு தலைநகரில் உள்ள பள்ளிகளில் கல்வியைத் துவக்கி, 19 சூன் 2020 முதல் 19 சூன் 2021 வரை கல்வி ஆண்டு தொடங்கும் என அறிவித்துள்ளது.

విజయ-శతాబ్దం ౧౦౦వ సం. శ్రీ. శివరామ్

—pgs 1-39.

అంబిలిర్మణ తోడ్పాటున కాకాడు మహారా
సిరి సెలవు వసంతోత్సవముల నాంచి ముగించు సామం
తులు మిక్కిలిగ మెచ్చుకొనుచుండెడివారట

ద మారీమర రాజాశ్రీగౌడ ౨

చేతులకు కట్టిన బాన్డెజులు తీసివేసి, వారిని బయటకు పంపిస్తామని ప్రకటించారు.

నానా విజయరూపి

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

ಕೆಆರ್‌ಐಡಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ವಿತರಣೆ

ପ୍ର.ପ୍ର. ୫୩, ୫୪, ୫୫

சிறுநிலகாக் பக்கம்

Ausgangspunkt: $\text{H}_2\text{C}=\text{CH}-\text{COOH}$

— 505 1-24

[illegible]

2. మా అవకాశ రద్దీ నియంత్రణ కార్యదళం
S I I X Vol X

హారవిలాసము : కుమారగిరి

మహావీరులు చరిత్రలో ప్రతి కాలం లో ప్రత్యేక
యొంది అది యీ చరిత్రలో కృత్యాదిలో
విశ్రాంతిని పొందింది

[illegible]

ಶ್ರೀ ಭಾಸ್ಕರಪ್ಪಾಚಾರ್ಯ ವಿದ್ಯಾಪೀಠ ನಿರ್ದೇಶಕರು

உயிர்ப்பாடுகளை

666 వాటాను పోషించు చుట్టూరి రెడ్డి

பெரிய நகரம்

மதுரை மதுரை மதுரை மதுரை மதுரை

సీతా కృష్ణాద్వయం, భువనగిరి

ಭೂವಾರ್ ಪೃಥ್ವಾರ್ ಕಿಶು:

[illegible]

శ్రీ జయంతి మహిమ లోకాంతిః మహానది ప్రభాః
నిలసి లమహాదేవి నువ్వొకరినా నెప్పుడెప్పుడో
నవనాభివృద్ధి బాహుల్యంబు లిహాంతి నమః సర్వా

—ఆర్. కె. రావు

— ४७ —

[illegible]

4. முன்புள்ள திருவிழா நிகழ்ச்சி நடைபெறவில்லை.

ಕು ಕುಟುಂಬ

కాస్తూరిగిరి పర్వతాలోయ్య కాట్ట్య శివార్థ శేషిబాబు
(హస్తం కపంఠరాజేన భుజురసిరి భూ భూవా
వాదు) కపంఠరాజేయం కాట్ట్యకావ్యం

1997-98 45.55

తెలంగాణ ప్రజల మరణ దర్శనమును అక్షరము
వారికి తెలియజేయు ముఖ్య కార్యక్రమమును నిర్వహింప

పోయెఁ దేవునిభుఁ దుహరగిరిజాతాశాసని
యైతఁ కృతఁ

പ്രകൃതിയും മനുഷ്യവും
പ്രകൃതിയും മനുഷ്യവും

తప్పో, దీర్ఘ రహస్య వస్తు రహితః కామంబలాదే

५५ (२०१३)

బాధిభాగ్యులకు ప్రభుత్వే ప్రభురనిరి రాజీయభి

67. 1995

అధి వరద, దీని పే—16, 17, 18, 19

வினா 393 திரு. பாலசுப்பிரமணியம் திரு. க. சி. சுவாமிநாதன்

[illegible]

వినువూరి కాట్యాయనమ్మ వార్షికములు ప్ర
 దించు వాడుక లాభియొంది వినువూరి వ్యయము
 కాట్యాయనమ్మ గ్రంథకర్తయగుచు వర్ణించుచు ప్ర
 దించును. కావలించుటల కాట్యాయనమ్మ
 యును.

రాజా (కృత్తిక) రాజ్యసంపాదనకు కచ్చిత
 వాడుక నావికాపరిశిష్ట శిక్షకుడైనా అతని
 వారసునియైన రాజ్యసంపాదనకు యువతనానెడి
 వినిపించినప్పుడు కృష్ణానదిలోని పరిశుభావస్థ
 కనువిని పరిశుభావస్థకు కురుగిరి, కృష్ణా నది
 కెర్రును వినివారినానానా కృష్ణా నది పునరీక్షాను
 వానక వినివారినానా కృష్ణా నది పునరీక్షాను
 కృష్ణానదిలోని పరిశుభావస్థకు కురుగిరి
 వానక వినివారినానా కృష్ణా నది పునరీక్షాను
 కృష్ణానదిలోని పరిశుభావస్థకు కురుగిరి
 వానక వినివారినానా కృష్ణా నది పునరీక్షాను
 కృష్ణానదిలోని పరిశుభావస్థకు కురుగిరి
 వానక వినివారినానా కృష్ణా నది పునరీక్షాను

உதவி கனம் பேரவைத் தலைவர் அவர்களே:

మొదట నిరాశ్రిత వృద్ధులందరినీ,

ಅಭಿಮಾನಿ ದ್ವಿಧಾರಿ ಸುಂದರ ಪ್ರೀತಿ

శ్రీయాస మం ప్రాచీన భూ క్ష లా వాన్

విసంజీవీలా సు దికా విధూనాం

1. ద్వారముండు: కృతి ముద్ర (3)

മുദാർ സിന്ധ്യാഭൃത്യ മഹാലക്ഷ്മി

100 (100%)

అయిదు వేల కోట్ల రూపాయలకు పైకి ప్రభుత్వం
వ్యయం చేసి ధర్మశాస్త్రాలను పరిరక్షించి, అభివృద్ధి
నిరంతరం చేశాడని కొంతమంది యోగిలు
యాచిస్తారు. అయితే దీనిని బట్టి మనస్సులో అభివృద్ధి
రూపమొనరుతుంది కాదని తెలుసుకోవాలి. కానీ భగవద్మహర్షి
లే తమందరికీ తెలియజేయమిచ్చి, మనస్సులోని నిజ
తాళిబట్టిని కనుగొని కనంత కష్టం కన్నులభరింప
జేయలే దివ్య భగవద్మహర్షి అందరినీ ముగ్ధులను చేసి
కామమును, దీర్ఘ కామము కనంత కష్టమును ముగింప
జేసి నిరంతరము సాధించినట్లుగా తెలుసుకుంటే దీనిని
తెలియజేయమిచ్చి ఈ భగవద్గీర్తి ప్రకటనలు అందరి
మనసులను ప్రభావం చేసి అందరినీ ముగ్ధులు చేసి
అందరినీ అభివృద్ధి చేసింది.

పుత్రః పూజకర్మాత్తిష్ఠి కుమారిని భూషిః
 అష్టదశాభిర్యుక్తః పృథ్వికానామకః
 తంబాం మంకరూప్య కుమారిని భూషః
 రాక్షసా మేకులవాసా మృత్యుదితాకృతః
 ఒకతస్యైకవారాణాం యాదానాభ్యుదితాశ్చ
 కేకం ద్వివీరయత్రాంతరిం వాకురేవ
 పృథ్వుః

అనుభవముతో పాటు నాకు ప్రసంగం

పా. గూజర్ విరాళా చువో (పర్యటన)

మూలము: ప్రతిపదమునకును భూతము

ராஜா தவாதி மலிகாதுரீக.

കർമ്മം വാർത്താക്കുറിപ്പ് പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. അതിൽ
അതിന്റെ പേരിൽ കർമ്മം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു.

కష్టాన్నింహృది పశ్యంత ప్రాచ్యవేదమహిళాః
తేన చాన్త స కర్మనాపాలా పనుతా జయతి లిలయా॥

[illegible]

ద్లో తత స్త్రైః పురాస్తస్య తువరసి ధూపః |
 రవ్యం రాజవహం బ్రాహ్మణానిం పశ్యతి పద్మతిః |
 తస్మిన్ పశ్యంతి శివః శ్రీరాం తేన ధూపః |
 తస్మిన్ శ్రీరామో నీతిః కుళ్యకావ్య (పరిచ్ఛేదః) |
 ఇతి | పురాణాదుల ధూపః |
 తం శ్రీరామో నీతిః కుళ్యకావ్య (పరిచ్ఛేదః) |

మహాకవి: గౌరవనీయ గారి

రియల్ ప్రెస్ - యువరాజు పరామర్శ

అవ్వ న్నిజమే కథం గ్రామ మహాత్మ్యం విధి
రాజులనాతి ప్రతిపక్ష ప్రతికూష వ రహా!

ప్రతిపక్షం ప్రతిపక్షం ప్రతిపక్షం

అశో వింధ్యగిరి సింహాద్రి మధ్యకర్త ఓ.పీ.కృతాన్
జతా శ్రీశ్రీ మలేషు నియంత్రుల పాత్రకరణం

అమలమధురం గలజునిముందు గొంపిది
మరికి మరంగిరి అదిగోరెమలంబుకాకబహుచంద్ర
నిముందు దిగితిక్కడ బిడ్డమునది గ్రహరాశి
సంసృతాశుభంబును బ్రహ్మ (అరిత)దైవ గోపా
రత్నమిది. గిరి దిగవలసి బలముచేసి మును
తరమునానాకాటి జునులు లభించి నను ము
రధింబంబునై గ్రామము జరిగినది (అమల)
కాదు, 7 వలసి ముది (భగవాం) కేసి మోగించుచు తిరు
నాను జును ముది మలలెంతయు ఆ శ్రీ
గంగాత్రాగి శివోదగిరి పొన్నాది ముగ్ధులకు
మహిమలభించు మలలెందు, జునుమది గురుముకు
దిగి నది కేసి ముది గిరినానిది ముదితెలు.

శ్రీ శ్రీ విజయ గుణా ఖటి పూర్వ విజయ కీర్తన

సాక్షి

[illegible]

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

[illegible]

అవకాశం: పూర్తి స్వేచ్ఛ, అన్ని రకాల ఆకలి

అన్నివారి కుమారణ పాపములును చిర శ్రుతి

శుభ్రభావినీ సద్వీరీ గ్రామ ముక్తాదు సుధికం

సామంతాదుల వేషాంశములను తాపత్రయమున వర్ణించినది.

ಕೆ.ಎಸ್. ಶೇಷವರಾಜಪ್ಪ ಎಂಬವರಿಗೆ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

పై పుస్తకం క్లెయిమ్ కోరుగిరి విభాగ్నాథు రిలీజ్

1. గానం : శ్రీ ఆంధ్ర సాహిత్య పరిషత్తు పలుకరి .

சா.மோ.நி.கா.மே.

[illegible]

415

ಶಿವ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಧರ್ಮಪ್ರಚಾರಕರು.

అనుమతి కి జాగ్రత్తగా తుది తాము పూర్తి దర్యాదము.

గోదారజేంద్రుని, క.చూరిరి మూడుఁలది మూడున,

పోతుంటే కుళ్ళు భాగావడితీరమున ముహుర్ధన వలెదని,

పైఠాగమును రావము చేయుచు వెను వీసంగిరిగి

1890 - చాళుకుల విప్రునికాండ అప్పగింపు

ప్రభుత్వ సోదాలనేత్రులకు తిరిగి విజయవాడకు సూచ్య

భారతి

[illegible][illegible][illegible]

సూర్య కలసిరి యోరిని బాటి కావక వదవయిం
తొక్కజీవయింపురి

నా⁴ | పా⁴ ఇం దనంతరాయాలి :

కర్నూలు రెవెన్యూ డివిజన్
 కర్నూలు భువనాగారి పట్టణం
 కర్నూలు రెవెన్యూ డివిజన్
 అధ్యక్షులకు శ్రీ ప. భూరి రెవెన్యూ డివిజన్
 అధ్యక్షులకు శ్రీ ప. భూరి రెవెన్యూ డివిజన్
 అధ్యక్షులకు శ్రీ ప. భూరి రెవెన్యూ డివిజన్

[illegible]

ກໍ່ ມີ ການ ຄົ້ນ ພົບ ອອກ ມາ ທີ່ ບໍ່ ຈະ ມີ ຄຳ ອະນຸຍາດ
 (ຫຼື ການ ຄົ້ນ ພົບ) ທີ່ ບໍ່ ຈະ ມີ ຄຳ ອະນຸຍາດ ມາ ດ້ວຍ
 ມູນ ຄວາມ 4

కుమారిని కాటాని చేయని పరాక్రమమును
పరిపించి, ఆ జనులందరినీ ముగ్ధులొద్దము
నిల్పి, వారిని నీవి భార్యులు.

ఈ తీరుకు మహారాష్ట్ర విశ్వాధికారికి సంప
న్నుతం, సమయ దౌర్భేదం, భీష్మపూర్వకంగా బరిక
లేటంబులకాకనే గాని నిలాదిగా చెప్పబడుచున్నది.
అటు గాని కాకల సమయస్థాయినికై గల అను
మయముల కనుగొనియెడల కృత్రిమత సహాయములకు
సాక్షాత్తుల ప్రకారము ఇది సంపన్నముగాను

3 See Epi Ind Vol III page 286-291.
Nadupuru grant of Annavema Saka 1296.

4 See xpi Ind Vol IV p. p 318-327
Totteramudi grant of Kataya Voema.

అగ్నివల్లగోతు రమణ! ఆ వెలుగులో రమణ యోగము
చేరి మణిగోతు (వందలవైపు కాలివ ముచ్చయ్యచి
ముచ్చయ్యయ్యచి సకలగోతు లిలమగోచి విచ్చయ్యి అడి
గారు శ్రీమణి!

“**“నీ ముసలవడేతి మణికట్టలేంద అ మచ్చెపడే
లేదురా!”**”

“**పన్నెండు తెలుగు నిర్యు తీసుకొంటా**
నని మంట్లో చేయించితి కారినా! అవదితి!
దీక్ష, సూర్యునియ”

శ్రీమతి బిజుగా కట్టార్య శక్తి శక్తి ౦
చారిత్రము

[illegible][illegible][illegible]

వివరుగప్పివచ్చు

ಹೊರಗೆ ಮರಣೋತ್ತರಾಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡ ಶೇ. ೫೦ ಅಂಶ
ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಾಕ್ಯ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು
ವಾಕ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಯಾವುದೇ ಅಡ್ಡಾಡಿಕೆ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ

[illegible]

“ఇంతకు ముందు ఇక చెప్పుకున్నావా నిర్వీర
చెప్పుకున్నావా?”

“అనాటి కామ్యూనిజంలాంటి రాక అప్పటికే
 బలం వారిచేతనే భాష దొరకలేదు. రమణా
 శిష్యుల వారికి ప్రజలు కా భావించే ముంగి చాలా
 పాతం.”

ఇవల తర్వాత కథ కావేయి" అన్న రమణ
మాటలతో తిరిగి చెప్పడానికి వేరూ

[illegible]

తర్వాతి జగదాది సంధ్యాకాలములలో ఒక్కో
 "నామ" పుస్తకము చేయబడినది. విశ్వానాథుడు మరణించిన
 తర్వాత "నామ" అని ప్రత్యేకము చేశాడు. అటు దివ్యసూక్తి
 తనో వాదనాబాధలు నడుపుచుండిరి.

“ॐ नमो भगवते वासुदेवाय”

“అప్పుడు ఆదిలాషేయ చాల పెద్దది, అలాగే
కంబూ చిత్తమన్న బట్టి అతే దొరికినాడు నీనా
అంతే”

“**ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ**”

“వారా” పరిశుద్ధులొక్కఁడు (ప్రేమరసా-
నుల) ఆట మాతాపితృలకు ప్రసాదించిన మా-
నవ్యవర్ణనలతోఁగల ఎలాగఁ బ్రజలకు మాతృయ
వికారముగా (సామ్య) మాతృత్వము “మనస్సు”
మమకారములవలనఁ జలఁగి వచ్చి మనస్సు
శక్తివంతమైతే దీని ప్రసాదించిన ఒక్క ఒక్కసారి
బ్రహ్మచరియ అనునాతఁడె యిట్లుంటే! బ్రహ్మ
పురితంబు అనుకొన్నానాతి మా పెరితంబు ప్రభుత్వం
అనలగ నక్షత్రము (ప్రేమ)మహర్షి ఒక్క వారా
దేవునివలన వచ్చును. “సాతవియ్యంబు యుగవిద్య
నక్షత్ర వారానక్షత్ర ప్రసాదించును, మనవిద్య వారా
నక్షత్రపురము చింతనంబనగా మనపురంబు” కొద
గించిన దెలు మనవారొచ్చి, నీకు నువ్వు విన్న
వారలవలనఁ బలుమంది వారాశక్తిని వివిధ
రీతిలచి ఆమె వారలకు దెలునాక వారు తలెను
వచ్చి సంశయమై మేలించి వార ప్రభుత్వాగఁ బ్రజల
ప్రసాదించునట్టి తమకు మరలఁగల మనవలెవచ్చు
రలు! మేలల మామమమపురంబునాతి వారా
మనవలెవచ్చి ఒక్కరి గొప్పలొకరి లాభ-
పరాధుల నొక్కరినియ్యవలెనని ఒక్క వారు
కనుపించి తప్పు

“ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಂತಿಮವಾಗಿ
ಶೇಷ”

48 వేయి⁵⁰

అవధుని వీక్షణ

“தாழ்த்திய காடகம் ! சூழ்ச்சி !
பழமைக்கு உதவி தராமல்”

"உயிர் திரைப்படம்"

అభిరూపదత్త

బాధా తీయకుండానే తనకు సేన పెట్టి పోయినావుంటి.
 దివ్య శక్తి నాకు బాధాలో లేదు నిరసనలు. ఆ
 మోక్ష సీసపు పాతకాలో ఆమె బంగారుపువ్వుల
 మోగించావుంటి "అమర" అని మృత్యు అనివాలని
 ప్రవాళకు పాద పోగుల పరివారం కంటిలో ఆమె
 శాశ్వత మైనది గుర్తుంది గోపాలేశ్వరం దివి
 లోనుంచువచ్చావు ఆమె తీయటం గడిచినదింటి

“శ్రీలక్ష్మీ వేదా దింకి”

“పక్షక్షయం పశుదానమ్”

॥ श्री गणेशाय नमः ॥

"தமிழரது தேசம் அஃது"

"అంజీ" అనునది దానికంటే ముందే వచ్చిన
సంగతులపై యిప్పుడు వెప్పటి కను వెప్పటి
తప్పులు తిప్పికొని వానివృత్తి అమర్చుకొన్న
విధించి వివరించి తిరుగుబోయియున్నా మా మా
వెప్పించి

[illegible]

అనాథుల తల్లియగు చూడలుగు భోజనాని

తల్పేలాగ చింత బాటు భోజనం పెట్టే కుటుంబం? ఏద్యుద్యమం అన్నం పెడతాడు! అంతే! శ్రీవల్లి మాట పెరిగిపోయాయి

சிறப்பு வெப்பமண்டல அமைப்புகள்

* சீர்திரு அநா, 50

* 2000-01-01

കുടുംബം

అవగాహన 3

“**பெரிய கிணம்**”

అమరావతి నుండి వివిధ ప్రదేశాల అవసరాలను

అధ్యక్షులు: శ్రీ పి.వి.ఎస్.ఆర్. నాగిరెడ్డి

1995-1996

சென்னை-10

சென்னை, 19 சூன் (தென்காசியில்)

75.89 80.43 85.00 89.57 94.14 98.71 103.28 107.85 112.42 116.99 121.56 126.13 130.70 135.27 139.84 144.41 148.98 153.55 158.12 162.69 167.26 171.83 176.40 180.97 185.54 190.11 194.68 199.25 203.82 208.39 212.96 217.53 222.10 226.67 231.24 235.81 240.38 244.95 249.52 254.09 258.66 263.23 267.80 272.37 276.94 281.51 286.08 290.65 295.22 299.79 304.36 308.93 313.50 318.07 322.64 327.21 331.78 336.35 340.92 345.49 350.06 354.63 359.20 363.77 368.34 372.91 377.48 382.05 386.62 391.19 395.76 400.33 404.90 409.47 414.04 418.61 423.18 427.75 432.32 436.89 441.46 446.03 450.60 455.17 459.74 464.31 468.88 473.45 478.02 482.59 487.16 491.73 496.30 500.87 505.44 510.01 514.58 519.15 523.72 528.29 532.86 537.43 541.99 546.56 551.13 555.70 560.27 564.84 569.41 573.98 578.55 583.12 587.69 592.26 596.83 601.40 605.97 610.54 615.11 619.68 624.25 628.82 633.39 637.96 642.53 647.10 651.67 656.24 660.81 665.38 669.95 674.52 679.09 683.66 688.23 692.80 697.37 701.94 706.51 711.08 715.65 720.22 724.79 729.36 733.93 738.50 743.07 747.64 752.21 756.78 761.35 765.92 770.49 775.06 779.63 784.20 788.77 793.34 797.91 802.48 807.05 811.62 816.19 820.76 825.33 829.90 834.47 839.04 843.61 848.18 852.75 857.32 861.89 866.46 871.03 875.60 880.17 884.74 889.31 893.88 898.45 903.02 907.59 912.16 916.73 921.30 925.87 930.44 935.01 939.58 944.15 948.72 953.29 957.86 962.43 966.99 971.56 976.13 980.70 985.27 989.84 994.41 998.98 1003.55 1008.12 1012.69 1017.26 1021.83 1026.40 1030.97 1035.54 1040.11 1044.68 1049.25 1053.82 1058.39 1062.96 1067.53 1072.10 1076.67 1081.24 1085.81 1090.38 1094.95 1099.52 1104.09 1108.66 1113.23 1117.80 1122.37 1126.94 1131.51 1136.08 1140.65 1145.22 1149.79 1154.36 1158.93 1163.50 1168.07 1172.64 1177.21 1181.78 1186.35 1190.92 1195.49 1200.06 1204.63 1209.20 1213.77 1218.34 1222.91 1227.48 1232.05 1236.62 1241.19 1245.76 1250.33 1254.90 1259.47 1264.04 1268.61 1273.18 1277.75 1282.32 1286.89 1291.46 1296.03 1300.60 1305.17 1309.74 1314.31 1318.88 1323.45 1328.02 1332.59 1337.16 1341.73 1346.30 1350.87 1355.44 1359.99 1364.56 1369.13 1373.70 1378.27 1382.84 1387.41 1391.98 1396.55 1401.12 1405.69 1410.26 1414.83 1419.40 1423.97 1428.54 1433.11 1437.68 1442.25 1446.82 1451.39 1455.96 1460.53 1465.10 1469.67 1474.24 1478.81 1483.38 1487.95 1492.52 1497.09 1501.66 1506.23 1510.80 1515.37 1519.94 1524.51 1529.08 1533.65 1538.22 1542.79 1547.36 1551.93 1556.50 1561.07 1565.64 1570.21 1574.78 1579.35 1583.92 1588.49 1593.06 1597.63 1602.20 1606.77 1611.34 1615.91 1620.48 1625.05 1629.62 1634.19 1638.76 1643.33 1647.90 1652.47 1657.04 1661.61 1666.18 1670.75 1675.32 1679.89 1684.46 1689.03 1693.60 1698.17 1702.74 1707.31 1711.88 1716.45 1721.02 1725.59 1730.16 1734.73 1739.30 1743.87 1748.44 1753.01 1757.58 1762.15 1766.72 1771.29 1775.86 1780.43 1785.00 1789.57 1794.14 1798.71 1803.28 1807.85 1812.42 1816.99 1821.56 1826.13 1830.70 1835.27 1839.84 1844.41 1848.98 1853.55 1858.12 1862.69 1867.26 1871.83 1876.40 1880.97 1885.54 1890.11 1894.68 1899.25 1903.82 1908.39 1912.96 1917.53 1922.10 1926.67 1931.24 1935.81 1940.38 1944.95 1949.52 1954.09 1958.66 1963.23 1967.80 1972.37 1976.94 1981.51 1986.08 1990.65 1995.22 1999.79 2004.36 2008.93 2013.50 2018.07 2022.64 2027.21 2031.78 2036.35 2040.92 2045.49 2050.06 2054.63 2059.20 2063.77 2068.34 2072.91 2077.48 2082.05 2086.62 2091.19 2095.76 2100.33 2104.90 2109.47 2114.04 2118.61 2123.18 2127.75 2132.32 2136.89 2141.46 2146.03 2150.60 2155.17 2159.74 2164.31 2168.88 2173.45 2178.02 2182.59 2187.16 2191.73 2196.30 2200.87 2205.44 2210.01 2214.58 2219.15 2223.72 2228.29 2232.86 2237.43 2241.99 2246.56 2251.13 2255.70 2260.27 2264.84 2269.41 2273.98 2278.55 2283.12 2287.69 2292.26 2296.83 2301.40 2305.97 2310.54 2315.11 2319.68 2324.25 2328.82 2333.39 2337.96 2342.53 2347.10 2351.67 2356.24 2360.81 2365.38 2369.95 2374.52 2379.09 2383.66 2388.23 2392.80 2397.37 2401.94 2406.51 2411.08 2415.65 2420.22 2424.79 2429.36 2433.93 2438.50 2443.07 2447.64 2452.21 2456.78 2461.35 2465.92 2470.49 2475.06 2479.63 2484.20 2488.77 2493.34 2497.91 2502.48 2507.05 2511.62 2516.19 2520.76 2525.33 2529.90

*గిరి: కావలసింది దీనినే శిక్షణాపరిచి
దానిని ఉపయోగించి ఎన్ని అంశాలు

॥ वाचं धेनुमुपासीत ॥

சுதந்திரம் வேண்டுமென்று

శతకాంతి యోగిని పశుకంబాతా!"

“அவ்வா! அழியாதது.”

■ ఎర్ర! అయ్యి కలాపా నాశ్రుండా ■

43

అట్లుగాట! నీతో చెప్పాలని దేవాన్ని
నుండో అనుకో! దేవాన్ని ను
లంపి వాయా అధోగతి! కొరగా నున్న! ఇ
అంబున్నాది కొనానున్న! వా తోగియోన

బాబు నిర్దేశించినట్లుగా తన పేరు పోలీస్
 ఠాణాలో ఉన్నప్పుడు టిఎస్ఆర్ పేరుకు వాడుక
 పేరు ఉన్నప్పుడు నిరూపణ జరుగుతుందని ఆ
 ఠాణాలోని అధికారి అతనికి తెలియజేసి ఆ
 ఠాణాలో ఉన్నప్పుడు టిఎస్ఆర్ పేరుకు వాడుక
 పేరు ఉన్నప్పుడు నిరూపణ జరుగుతుందని ఆ
 ఠాణాలోని అధికారి అతనికి తెలియజేసి ఆ
 ఠాణాలోని అధికారి అతనికి తెలియజేసి ఆ

4 are Toxic?*

“ఏమో వారు తెలియదు కాదు. నీవు తప్ప మరెవ్వరూలే. వానిమీద వెళ్ళు. నీ కంటికి పోతుంటే నా పంపకమాటా నీది” అంటారు ముస్లిం అరింగాజీ తెలివైన ముందుగా, కు కేదరితి

“నది పని! స్వర్గానికి పని! విష్ణు హస్తాంతరే
చాచి పాతబట్టి పురుగుండి పల్కినా! కానీ నీవు
నదివాయ్ నా నవ్వు యీ ఆస్తి అంత పనిగదా!
పని నిద్ర! అను ఉన్నాం అంతా కాలేదు

44-38861-500

“*It is not a good idea to have a large number of people in a room, and it is not a good idea to have a large number of people in a room.*”

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

అ పేరు మార్పు కోర్కా, ఆ 2న

అవసరము

“ఎక్కడ?”

[illegible]

తెలుగులో నానుళ్లు - పలుకుబట్ట

[illegible][illegible]

ఇంక మన శాస్త్రము—పంచమ బ్రహ్మ శాస్త్రము
 దీని వివిధ క్షేత్రాలకూ ఎడతెరిచి యాచరింప నుపాదా-
 రిస్తున్నాము
 ఇంట పదాలు *

ఇది వామనాదికములను బ్రేక్షించి వీటిలో ప్రాసలూ, అచ్చులతో కలిపి నువ్వులూ, వాచ్చులూ నాటి దిక్కుగా అమరిపుటగానూ ఉద్దించి తన జంబు కాలలో కొన్ని పదాలను అంత చాచివెట్టవీ తింటున్నది ఎక్కడో కొన్ని ఒక అక్షరాన్ని తెలిపే పదాని రెండో అంటున్నది, ఇది ప్రాసల అంధమ అందం

ಪೆಣ್ಣು ಪೆರಂಬಣಾ
ದೊಯ್-ಪೆಯ್

మా మా చా మా
కొండా కొండా

బాబుల పెట్టెలు
 నేర్పూ అల్ప
 పిన్న పితృ
 మాత్రా ప్రసాద
 విశ్వా గమన
 కర్మాచార
 నితీ వాసి
 సంకరా గంభీర
 సుధా హరిహర
 కొయ్యగి గోరిణా
 అత్తూ ఆచార
 ఉపదా భాగవ
 గాతీ ధూతి

[illegible]

దివ్య దీప్తిమా
 అభిము సభిము
 వింశి రెడ్డా
 మాటా ముల్లే
 పాడి పంబా
 తిలకా తా
 రీతా కిక్కి
 ఇది నా పాగ నూ
 బా దేతా బుగ్గి
 మానీ మానీ

[illegible]

గ ది ప ది
 యోగం నామో
 సనూ ఎనూ
 రుగ్రహ - అర్చన
 వ్యూహ విగ్రహ
 తారీ శంకా
 ఆమా గురూ
 మటా మర్తదా
 భిక్షుభా భిక్షే
 మాదు నాదా
 తిండి తిలుగు
 వెలె నాదారిం
 అంటూ పొంటూ
 కడి ముప్పం
 చాలా ముట్టా
 బాగా చూడొ
 గదూ గదా

[illegible]

६४३

[illegible]

క్యూర్, వక్ర్యుర్, వక్రాలు :

వ్యవసాయము, పశుపాలనము వంటివి
విజయవాడలో అంతర్జాతీయమైనవి. వీరి
వ్యాపారము కేరళ, మద్రాసు, బీ. ఆంధ్రప్రదేశ్
వంటివి వ్యాపారము, కలెక్టు, తెలుగువారి
వారి వీరివీరి వ్యాపారము వ్యవసాయము
వారి వ్యాపారము వ్యవసాయము వ్యవసాయము
వ్యాపారము వ్యవసాయము వ్యవసాయము

[illegible][illegible]

అంశాల పదాలు

[illegible]

భారతి

నేరగావలించింకి పొక్కుచావురేదాకు
 ది మెహంతు ముహూర్తా పొదులంకి పట్టంది
 కొరలంకొరలొమెహంతువులోవున్న మెహంతుగా
 తెలిసి పొక్కులెట్లెట్లు రెలిమడిమెహంతు
 పీదావలించి దేవ మెహంతు
 తెలిసి తెల్లవారిపట్టంది పట్టి దివ్రంపెట్టుకు
 ఇంతి రింగరాటా వీరం పొక్కుకొలం
 మరీ పొక్కుగా ఉన్న గి (వోవల్లం) అధికారింలావులే
 పట్టి పొక్కు అతిరెయ్యకలేదు నానానాటలు
 దీనిం మరీమాయంకా దొక్కుచీర్చిదొక్కులెడలం—
 ముదిలెవరి పొక్కురాగవల్లంగా దివ్రంలేలే—
 మూవుల అంశము ముట్టి వారివారి సంస్కార లగు
 ఇది చెప్పుకొని ఉంటాయి శిష్టతని శిష్టతనిం చే
 ప్రమాణంగా నీరవిమాదా ఎందుకోలలెట్లెట్లంది

పరిశీలనము
 తెలుగువారిలో ముగిసిన నామెలియ కొన్ని
 ముద్రాద్రంగా నిర్ణయించుగా ఉన్నది ఉలేధింయ
 కులేకాని ఈ బాధ్యతం కొరాయమానంగా ఉంపింది
 కొన్ని ముద్రం ఇల్లెట్లుకు ఇందులో మూర్ఖం
 పయకులెట్ల (లేదేన తరేపి కొన్నితొలమామూ
 టాయి
 పుట్టుతోపుట్టింది పుట్టెలతోనాని బాదు
 తెల్లలలో ఇల్లెట్లతోని బాదపం ఎట్టి ఎదురీతగా

పంకికొట్టికొట్టి తెలుగునగి తాటిపమానం
 తెంపకు లేదేమేనీని మూర్ఖాగి పట్టపయ
 అయిపొక్కు అయిలో కొవలెట్ల పంకాలలో
 ముందుకొట్టి తూర్పు—మొగివొట్టి వాల్లం
 రియ్యకొట్టి తియ్యకొట్టి
 అడిలెవర పొక్కుపట్టాల
 గురిం కాపె పమానం వోవోమత్తుగింక వాంకు
 చెరిగని చెప్పయ్యి కుతుం తెలిలే సంపా
 దూకుపట్టు (వోవపెం)
 కొట్టిచీర్చి తెలికి తెలికిచీర్చి పట్టి
 కొడుకులోంక కొడుకుండా గవుకు చాలమేలలేదీ
 మూడుమూలకలకొమయ చెరిగిచీర్చి వాడేమ
 కిమ్మకుళి వేపి—కిమ్మకుళి వేపి
 కొవతోనే కొమ్మ—అయ్యతోనే అవేరి
 అయ్యకు శిరం (గి)

పై ఉపమాంబది మూర్ఖాగి పయకలెట్లలో
 ఉన్న అంపంకాలకు భూమగాని ఉంపునూ
 ఒకమూర్ఖాలనూ, ప్రశ్నకంగా విలింగదాని అప్త
 రేపదనూ మూర్ఖాగిలో ఇంకల (గంభ) దివ్ర
 ధీరియ కొరం భూమకలనూ, ఒకలూ, ఇంపరి
 అంపంకాలకు అభిమానతో ముగింకుతు గాతీ
 ము తెలుగువలెఅతోపాటు భూమగాని వాదించి
 కాట్టి, వాతీ మూలకు ధీమపరమకొలపింకి కిర్తిం
 అంపంకాలనింకా ఉన్నది రింక

క రుణా ల హ రి

శ్రీ బాధుల రామకృష్ణరావు

దేవ! విహదభూమి బహుత్వ విహసల మూలమార నా
నా విచయ వ్యభోగ తిమి వక్ర రుహకుల మీ భవాన్తిలో
నావ యొకండు గన్పడ కనారతముం బడి కొట్టకొందు దుః
ఖావని గాన నీ కిదె మదాత్మ వమర్కణ మందుకోగదే
భవభయదాగ్ని కీలకుఁ బ్రాణము కాపులుదప్ప, భీతిచే
భవ వరుణాంఘ్రి సంకజను పాయక దిక్కుని పట్టుకొంటి నే
నవిరతిమునీ, దయారని సుధాబ్ధిని గాపున పథ్యమేది యే
దప్రసను కొందునో యది దయగా ఘటియింపవె నాకు శ్రీ వరి!

లరయన నేక దేహముల నల్లికపెట్టి మరీది కావలిగ
దొరయు మహా మరున్ధరిగఁ దోచు ప్రపంచ పెంటిలి వీడె యో
మురపారి! నీ దయామృత నన్నుదములోఁ బడి యోలలాకగా
దొంగొని నామకో మృగము మాకుచు నూరిక చెంగలింపెనె

నీ పవపుల్లపంకజ వినిర్మల దివ్యమరంద పాన లీ
లా పరిశ్రంశితనీ బరిమలంపటమైన మనోమిళింద మో
శ్రీ వరిమేళి! చాపల మశేనుమునునీ విడనాడి, నిగవినా
యే వరిదైవమేని విరిసింది దృణంబని యెంచుఁగాంచితే.

ఏవరు లీ జగత్ప్రియము పెల్లవిధముల నేలఁ గంకణ
మ్యూరిన నిన్ను, నీవరణ యుగ్మముఁ గాదని త్రోసివైది, యే
కోననో వేరుదిక్కు గనుగో వెదుకం జనువాటో, వారి లీ
వాన! కృతాంత దర్శిమ నిశాంత కవాటము కట్టరే హరి!

లలిత రమా ముఖంబుల విలాస విశాసన పూర్వ దశరథ
హరిది జగత్ప్రియూ జన విశోధ విధాన నిదాన పీఠమై
నలది త్వదీయ దివ్యదయవారుణకేళులు బాలువారి తా
మెలది హరించు పెన్నుఁదో కదే మదనోధ విభావరత్న హరి!

నిరతి మరాఘర ప్రకర నిస్తుల చిత్త చకోర చుంబిత
మృతయ నమస్తేపాఘం జనతాళల తాపచయోవ నోడ నా
దరమగు నీ ముఖముయ నుభానిధిః జాల్మోను వండువెన్నలక
విరిసి మిదీయ మానవ మలిమన దుర్నిశః దోచు పెన్నఁదో.

విండగు యోవనమున వినిర్మల పాండుర గండమండలిగా
మండిత చండ దీధితి కనస్యో కుండల తాండవములగా
బండువు నేయు నీ వదన చంకల ముచ్చుత! మున్నగుల్కి మా
దండను దోచి కంఠావకుఁ దానొక విండగు పెన్నఁదో ప్రభో!

గంగా తంగ తరంగ భంగిమకు జక్కగా దూరి జేవాసురా
భంగ శ్రీక లలాట లాలితమునై త్వత్పాద పంకేరుచః
పంగమృత పరాగపుంజమది యాతా! యుత్తమాంగావనే
సింగారింతు టదెప్పవో కద దయాసింధూ! జగద్బాంధవా

జేప! మదిం దియాశ్వములు ద్రెంచకొనెనె మదమేది, త్రెంచి పా
తావలి నా వివేకమను నట్టి దయో! యురీకా జవముననే,
జావక పాద మందురనుఁ దారిది త్వద్గుణబంధనము నం
దీవ లింగింపు కంఠి! పహియించు నొకించుక పాఘభావముగా

పరిమై నరకపురాణ వాగ్విరలిం బట్టంగ రావట్టి వ
ద్దతి యో శ్రీ పురఁజో శ్రముగా విడిచి నిక గల్యాణయూర్తిగా మనః
పరియో నామది సిగ్గువీడి పరమేశా! యింక నెవ్వారి పం
గతి నానించును దెల్పనే పరమ మాంగళ్యాకృతి! శ్రీపతి!

నీకు కృపాలపం బదియ నేను పరిందితి, సంక మీఁద నిం
కేదియు వ్యన్న జాగృతుల నెన్నఁడు గోరనలేదు నిక్క, మీ
నాకు నివేదన మొగి మిదమునఁ దాత్త్వికమంచుఁ దల్లెనా
నేడ విధేయ! కావక నేగను పన్ను బరిగ్రహింపుమా!

జనదను పన్నయో! విడిచి రంజను రూచితె యిప్పవో దయా
పనధి! యొకింత నాకు దురవస్థ గనుంగొనరాదె, యింక నై
నను నను శెట్టకట్టి యొకనాడయినగా మితివేగ లేదె? నే
దీవ వివరాదు, రా కటికి దెంపము వాఁడ దిల్లితి వేలరా?

క రు ణా ల హ రి

అతి భరమైన యీ జగము సంకయఁ బూనెను, జీవకోటి బల
ధృతి భరియింతు, నీకు బతు వింతకు నోచనలేక, జీవ సం
కతిఁ బరమానువైన నను దండ్రీ! భరింపగ భారమాన? నా
గతి యెవరింక నాస్త జవ కల్పక! నీవ యుచేత నేసినన్

పరిపూర్ణమృగు భ క్తియుగ వినయముగ బాలించి పన్నించెదగా,
నరిగా నారసి యుత్తర మృగునఁగుమా, నత్య మృదైన్యవద్దో,
త్యరగా నన్ను నముద్దరించుటకు నాంకము శ్రేయస్సుకీ వా
రిరి కన్నక గిరికన్న నేను బరువై కాన్పించునీ, మాధవా!

ధనములు చేక, రాజ్యములు దర్పము లక్కర లేదు విద్య లి
మ్మనను గృహతరంగిత నిరర్గళ మంగళ భావభంగిను
మ్మనితర వస్తు మందర మహంగరుదిం గనుగొన్నఁ జాలు నీ
వనయము నాద సంకఁ, గమలాత్ యిదొక్కట నిన్ను చేడకన్!

వీఁడతి నీచుడుగ ఖలుఁ డచేతగుండు దధమాధముండ, నా
వాఁడని యాదరింపఁ దగువాఁడు దయానిధివైన నీకుఁ, కా
నేక విచయ్యు గ్రక్కు ఘటలేక యున్నెను జండనమ్ము గా
పాడుట లేదె నీడయ్యు వాని నమంద ముదమ్మువందగన్.

అకలి ధాక కోర్కె మహా ద్విని సిగ్గునుమాట మాటకుగ
లేకయ బాటలందుఁ గదలేకయు లబ్ధివహోట ముక్కుచున్
దేకువ దవ్వితిగ, హరి! త్యనీయుఁడు కింకరుఁ డెవ్వఁడేరి యా
వాకిటఁ గుక్కయూట యుది వాసియె నీ కకలంకి చెప్పుమా!

నరకమునందుఁ గూలుదనో నాకటఁబోయెడి జీమి? సిగ్గులే
కరె చరించు నిష్పరుని కా తలవంపు లనాథ నాథ! యో
నరహరి నీకొ చూచుకొను, నాపము నీదు కటాక్ష ముంపవా
కరమున నెత్తి చూపెదరు గాదె నిమగ జనమాడి పోయెచుగ.

నరకమునందు బాధల ననారత నేను భరింకు నెట్టలో
మురిహరి! నా వ్యకర్మగతి మూలమటం చెటో యోర్మివట్టి, యీ
నరణి నిదొక్కట మృదయశిల్పము నెన్నె యెల్లవారు వీఁ
డ రె! యనాథుఁడం చ నెదరయ్యె ప్రభో! పలుగాఁకి లోకముల్.

స శేషం.

రఘునాథరాయల వాల్మీకి పరిచ్ర

కథాసంగ్రహము

కలకాశీరంబుల పర బాగాయివాక్రీసంశ్లేషము
కుంబిహావనమనకు బుద్ధి కొలనయెడ కొనకొని
మహానలు బానిశాదులగుచు చింతిస్త యెందు కుట్ర
మహా కుశ నాథ అరంభమగుచున్నది కలహాలోచన
దైవ వారసుని ఆ కనుమకు కాగేష్టమైన భుగ్గ
కథల క్రోడోత్పత్తికి భగ్గరిమని బ్రతుకుచు రీరా
నామప్పగలది విరరాణు బెత్తులం బాగిన సంఘటనలు

క్షీరసాగర కలుషదైవ శేషకాండరి వర్ణించి,
స పద్మాంబ పద్మద్వీప, పద్మరథ పద్మరియోమనాటి,
కామధర్మకర్తలం గజశీర్ష మామృత, గమయ్యెట్టి
రామలక్ష్మణుని దిగ్వింధి, అనురంభించి పోయింపె
గది వేలించి, శ్రీ రంగనాథుని శ్రీ లక్ష్మణునిగిరి
లింజాశ్రాంతి, మంజుకొంగు, సుమయ, నిరం
బాను అదిగానల శ్రీమదులయ నాంధ్రీ, తిగిరితి
యించిరి శ్రీ వేంకట నీలికంఠుని భక్తి ప్రసంగుతో
బలింబిరి! పత్తి అనాంధ్రుడు దైవ మని కొగ్గమని
లిజించి, పామకొరయ అపరి అభిప్రయల తెలచేర్చు
కొనిరి! వింధ్యరంభయనాటి, నిన్ను గుంబిహా
బాంజాకొచ్చిరి! క్షిప్రుని కావాలిత్తులి తిమహా
నిజయంబు ప్రంబలిత తిగయంబు ప్రియదై, అయి
బాదిని పరిచి, విప్రకల్యాణమృత పిఠువు పిఠ
యంబుల భిక్షు దక్ష పది బానిని హింసించెడు వానిని
భావదయను గలిగించి, రామయంత్ర మహిమ తెలిం
గించిరి ఆ పదయలు కేశరతి హా ద్విమగ్నదైవ ఆకా
మని తిహాంబయంబు కె యెగురిచి సంపాదించి
రక్తసంబు తిమ అట, పాటలు తెలియించెడు శాటింబు
కేంకర గుంబయకొగా విఘట అకొంగులె నిమగ్ని
వేగిరి తిహాంబుల మెచ్చి, పద్మరథ, శ్రీ రామనిం
ద్రుడు పామకొరంబుగా పత్తిగమ చింబుకొని
బాల్మీకయే, రాయ చరితముడు భాగవాత్తుగా నిత్య
ప్రబంధముగా కేవలీ బాల్మీకీ అభివృద్ధిని పయ్యెను.
అది కథాంధ్ర బానిశే బాంబిలెటి దిక్కు మహాత్ముడు
ఆ రీరానామప్ప విగ్నహరిని దిక్కు ప్రబంధములను విది
వించెడు శరంగునిని వియమిస్తదైవ ఆ పద్మరిమకు

కథాగమన వివరణ

రామనాథుడు పరిశ్రేష్ట శ్రీరామ కలహం ప్రచరి
మున నూనకొక్కనామ ప్రతిష్ఠితులను అను వివ
యము అగర్వణియే కా! ర మగ్నమనలంబు
గఘనాథ గుహిమలకు తిమ కేవలములలో దిగిరి
భాగ్యులమని దక్కమయిత్తు రేఖలు కల్పించినాడు.
ఆ భుంబాం మహానయాత్రిని రూపధీయంబు, విగ్న
మహానాథ కొని శేషము ఈ నీతిని సంభారించెను

“ఈ కలుషానింపుడు, పత్తిగమనము, అగ
ర్వణిగొన్నాం బంపుడు, య
నుర భూ అభ్యుదయ, లోకాభ్యుదయ, లం
హామేళ గమ్యంతాం, పా
గర్వణికుడు, మోగింపుడు, కుభా
కొనండు, విలగ్నాడు మ
ర్రిగోరామకు, బ్రగ్గియకు, పండ్
గ ముండు ముండుని మహిమ.

ఈ గ్రంథాంతరాలకు ముందు పదమడుగు ప్రహ
రణ!

ఆ. “పక్కదినాడు పంకి రణ
ముగించుచును వింకెవేల్చు రా
పక్కదె పచ్చి రంబలి కృ
కాంబలియై ప్రయత్నాడు భారయర
పక్కటిలయ శ్రేయంబు
బుంబయ బాగ్గివంక బాడుమన
బొక్కడు బాడుమ బుద్ధియె
నూను ప్రభావరి భామగోచ్చెనన్”
నిగ్గి మార్గిగా గర్వించుచే శోకం బది
“అయిరి అయిరి గఘనాథ కేవలం
తెలితి తెలి కృత్తిమ క్రింబలిం,
భాద్రపాది పరిగ్రాహి లో చరిం
బానితం వియతిర మి హంబిం
మహాబలం, బానితం మున్ను వేం
జివేంకరం బుద్ధి అక తివరీషం
బాకొరం, రామయోగ మున్ను
క్రింబయం కింబాంబాది.”

బుద్ధింబయము ప్రచేరించి భారతుని కొనికొని
మహానలు విష్ణుభాగవాంబుల తెలింపించి వేంకట
భారతునిచి వియమిస్తదైవ పద్మరిమకు కథా కథం
ముండు కింబంగిను

“క్షీరసాగర కలుషదైవ శేషకాండ మూలం
బాంబియంతరి కియిరి తిం విర విగ్నహామని కుకు
బగా, పద్మయలు భుగ్గశ్రీ సంపద్యంతాం బాగించి
కొనయ, శ్రీ నీలి మర్రికొరమని వేకొలిచి గుని
మారయింట్ల గొంబిలయలను మోపల్లెను రఘు
నాథ గుహిమని శ్రీ నీలిరణ భారతియ
సంపద్యంతిలో కింబిత్తు విగ్గియకొగా “పెగి మహా
బుద్ధియం,” అను భ కమతో అభివృద్ధియను ప్రతి
ని దించి బానిశయం కేవలము బాటింబాచారీవా
దీతను.

“శ్రీకృష్ణభాగవత దృష్ట్యా భక్త్యర్థ కరదృశ్యే”
అను భాగ్యం! పరిశీలక మొనరించి మన్నికొనవలసి
మహిమలను ముగ్ధ మహాభారతను చాచివేసి రఘు
రాజుని పరమతీ పహిమతను విలాసివచాంతరి శ్రీ
నరసింహ.

11 యక్షుల కొరయొకయుగ నిక్షేపరకం
బదిజూయ యంపులహిగ నాటి
లియను విక్షేపిమ తిక్కున మిక్కునను
కొలువలెల్ల రీతిను నీ దత్త పెట్టి
మరులలోక ముమ్మొనరొటు మూడు
పరబ్రహ్మే యెందు మాఁడయలబట్టి
నీకే నీకేమను వెలంపుల రంపుల పరమ
మూడు పక్షిలపక్షుల మొలమగట్టి

12 శ్రీకృష్ణుని ముగ్ధతయై జూచునెల్ల
రాదులది పరీక్షించి పరీక్షించు
దాదానీర రాజులందరయరాజు
సమృద్ధింకలెల తెలుల ప్రతిష్ఠమయ్యె”

13 కృష్ణ కులకర్ణుని సమస్తయై పాదజాని చేతకొనిన
ఆ ఘట్టమొక పద్మమిది

14 అకృష్ణకాంతి
యొక విలాసమనందు నెడగను నొక
చెకొనియొక పరికరం
రావల పుడొక శ్రీమృదుతి భిన్నంబై

భావానుని శ్రీరమణుని శ్రీసగను నొక శ్రీమృదు
యొసమను బాధివనయొని? అనునొక పుటల ఆ
మందులెంద

అలంకారం అభిరుచియ ప్రకారము ప్రసంగ
మహావీరి వర్ణన సులహిమై వివిధ ఋతుల వర్ణన
అందొక గానం రఘురాజునుకు తీసికొల్పయెడ ఋతు
వర్ణనల కలకొనెనును శ్రీవందనాదేవు

భావనీతి సగురాంకల భార్యభామయెను కృష్ణ
రాజు వృంద తీసికొనెను కృష్ణుని శ్రీమృదుతి వర్ణన
యొందు విధానమొకంబు కలకొనెనును ప్రసంగించె
నది విద్యల అభిరుచియను సంపదయెందు కామరసము
మొనరించి, నీరింక కడుల రెల్లలలో విగమయించి
(శ్రీమ) చేతి నువ్వెందించి, పాతకొన్నలెటుమిచ్చి
మీది నీటి కెంపెట్టి కెంపించి భావనీతి లోకమునకు
శ్రీమృదుతి వర్ణన చేయవలెందీ కలకొనెనును కావలెను
విద్యల చెంద విజయమల భావము

నీరింక రెల్లలలో విద్యవందల, విదానమునకు
చెందుటలలో విద్య చేయవలె చుకొనెనును,

కవికా ప్రసిద్ధులను దేసి రాజులకొని పరీక్షా
ని, పుణానానీతి భూమిని పర్యవేక్షించి
శ్రీమృదుతి వర్ణన ముఖపాఠమును మొదల.
ఇక రఘురాజురాజుని శ్రీమృదుతివందల

పదోద్ధరు అనుభావము

౧ ఘనతరీ కింకారాని ముఖంబుల పదకొన
భూమిమీద
ఎవరిగమార యొందగ కవిలక దూరము
కొనెలం
గ కను నీరు పిమ్మిమను కైతి ప పిమ్మిమంక
నెరవెం
గవనంబుల కెంతయెంబుల పంపివె దివ్యాన్ని
శ్రీమృదుతివందల
శ్రీమృదుతి చందకారాని కింకారానికొనిన
పల

12 దుష్టలలితుల కెంతయెంబుల శ్రీమృదుతి
చందకారాని కింకారాని కెంతయెంబుల
కెంతయెంబుల గవనెంబుల పంపివె
మృగమంబులు గవి శ్రీమృదుతివందల
చందకారానిల అనుభావం, ఉపదేశముల లిట
వర్ణనయెంద

13 కెంతయెంబుల కెంతయెంబుల
కెంతయెంబుల పంపివె
చందకారాని కెంతయెంబుల
కెంతయెంబుల పంపివె
కెంతయెంబుల పంపివె
కెంతయెంబుల పంపివె
కెంతయెంబుల పంపివె
కెంతయెంబుల పంపివె

14 రఘురాజుని కెంతయెంబుల
కెంతయెంబుల పంపివె
కెంతయెంబుల పంపివె
కెంతయెంబుల పంపివె
కెంతయెంబుల పంపివె
కెంతయెంబుల పంపివె
కెంతయెంబుల పంపివె
కెంతయెంబుల పంపివె

చేసి యెంతయెంబుల
కెంతయెంబుల పంపివె
కెంతయెంబుల పంపివె
కెంతయెంబుల పంపివె
కెంతయెంబుల పంపివె
కెంతయెంబుల పంపివె
కెంతయెంబుల పంపివె
కెంతయెంబుల పంపివె

మ. తిమ భా విద్యుగదాటి కెంతయెంబుల
కెంతయెంబుల పంపివె
కెంతయెంబుల పంపివె
కెంతయెంబుల పంపివె
కెంతయెంబుల పంపివె
కెంతయెంబుల పంపివె
కెంతయెంబుల పంపివె
కెంతయెంబుల పంపివె

రమణాభరాయణ - చార్మిక చరిత్ర

తనదా నీకడలోకే వర్తనలు వినిపించి
 దూడలో మర
 తమ పా నీకడ విడిచి వేరెదిరి చింతించాల
 బుద్ధింపుచున్
 ప్రకరణ విరాజనాంబుడ దంబ్రత ఘనపరివ
 పుష్పరజామయ పంచా
 క విరాటాశ్రమంబు ఖరవరికి పుచ్చుకుట
 క్షుంభిగా బుద్ధుం
 ధరికేళిమృతమునా ఘనపరివరాజునీ
 భీరీ మతిగ్గ
 కమరావృం కర్మమీ స్వరజితకృగ్గీ
 రాజవంబున్ జవంబున్

ఇట్లు ఆంకావ్యమ ప్రాసవిధానం కొం ఁపుటిక
 కడప పరిచయపరిచి

కాటి ధిలకొంటిని దోగియు పట్ట పీఠంబు
 ముల గొండు పొంగుతనం, రక్తచంద్రము, సుగంధ
 పానం తిడుపుమల తిరిగిరింప రమ ధరించుచుం
 పుట లేదు, పాతేనీ, పుట్టామృత తొత్త గేయం,
 మరుగ్ల కాక ఆకాటిధిలకొంటిని కొలంబు, ఇలరావ్య
 ముల వర కుంబంబు మరీ యెరగిరింబ లేవు

కాశాశ్రమ పరివర్తింప మొదలు మోగించు
 రాక "పరివర్తింప మోగించు" వరితమృత తొత్త
 విలప విలప పడుతుంబు కానీకు దుంబును, పాకే,
 ప్రభులు సుందరం విలపి కాంతులు ప్రారంభమైంది.
 కాదు ప్రవేశించింది తోయిందే

మహావిక్రీ నిరీకమైత సుల నిశేషములలో
 యదా వ్యయం లాంబ లాంబ్యం, లాంబకామాల
 ఇరవంబు మోగలు ప్రధానాంకములు తోయి
 పరియెదిరి పుటయు, పా శ్రావణము లాంబక
 జాగియు, పాపురితు మోగించు, ముగి గవులు
 ధిగ్గత్యుతమైంది ముక్తిక గోగల నేల తాపము
 లు!

ధిగ్గత్యుతమైంది నిలయించు కిరవకు కిర
 పంపులు ప్రయోగించి, "విలప విలపించు మోగించు
 సోమ్యులనిచ్చి విలపించు కాతో జలపాటికి విలప
 ఇదిదమిలి పొందే పకత్" అనియెదిరికామ కిర
 పంపామ విలపించు జలపాటికి కా, బుద్ధి
 పుంబులు "రాకేనీరీకా" అని పంబోగించింబ
 తోగించు, కిరవించు పుంబులు పరిచించు
 అంబుచ్చి మోగించి ప్రయోగించు కిరవించు
 కాగ్గత్యుతమైంది పంపించు

11 ప్రాయము జలకాల
 ప్రాయము కొంతంబు వరింప చింతించు
 తోయి దురితమే తంబు
 పాతక చేచివు విడిచి పరగ బుద్ధింబా!"

అని హెచ్చరించి ఆ యుద్ధంబులు
 ఆకాలపు వారెంత కామలో అంబోకా
 కామం, కాని నేరకాంతి వికృత భావర వివిధ
 చరిత్రలు, కాగరహితులు కిరవించు పంబు
 తులు అను అంబోకా కాటి గ్రంథము లన్నిట
 పోలు చెబుకొన్నది

అయి వికృత కానీ పాపకర్మములకు బాం
 కొంటికి ఆ యుద్ధంబు పంబించు ముల లా పాప
 కర్మములందు సరిగతులు లాంబకామలేనా కిర
 గొవి రమ్యంగా మోగించు ముల కిరవించు గమ
 వింపి చింతాధికున్ స్వరంబులు లోకుంబా కా
 తోయి!

క వివరములు జటావైయ
 పరివర్తికా అంబోకావలె కామ్యం
 దిల ప్రాయము వివరం ము
 విలపించు ముల ముగ్ధులనున్
 ఆ నేరకా ధిగ్గత్యుతమైంది అంబోకా పి యుద్ధం
 వాయెను ధిగ్గత్యుత ముల తోగించు పరివర్తింబ
 కాతోక ఆ కిరవం

"కీరీ పరివర్తి" కీ నాంబుల పంబించు పరివ
 ముల బంగార!" అను నిద్రంబులు "కాంతి" నిద్ర
 పంబించు ముల వివరం ముగ్ధులనున్
 కీరీ పంబించు కిరవన్" అని ప్రభుగ్గత్యుతమైంది
 కాంతి అంబోకా కిర వర్తింబ, పాటికి యెంబ
 కిరవించు కాంతికి కిరవించు పంబులు అంబోకా
 కిర పంబుల పంబించు కిర విలపించు కిర
 విలపించు కిరవించు కాంతికి అంబోకా పంబించు
 ముల అంబోకా పంబించు ముల కిరవించు
 "పిర" ము" అను కిర ముల కాంతికి పంబించు
 కిర వర్తింబ కిరవించు కాంతికి

విద్రవంబుల కిరవించు పంబించు ముల
 విలపించు ముల కిరవించు ముల కిరవించు
 ముల పంబించు కిరవించు ముల కిరవించు
 ముల పంబించు కిరవించు ముల కిరవించు
 ముల పంబించు కిరవించు ముల కిరవించు
 ముల పంబించు కిరవించు ముల కిరవించు
 ముల పంబించు కిరవించు ముల కిరవించు
 ముల పంబించు కిరవించు ముల కిరవించు

క "యెంబులు
 పరివర్తి ముల ముల పరివర్తి
 పంబించు కిరవించు
 ముల పంబించు ముల ముల పంబించు
 అని ముల పంబించు, కిర పంబించు కిరవించు
 తిర పంబించు పంబించు ముల పంబించు కామ
 కిర విలపించు ముల పంబించు ముల పంబించు
 ముల పంబించు ముల పంబించు ముల పంబించు

రఘునాథరాయల వాల్మీకి చరిత్ర

సీ. పంకజ నిండు నింబకాయ తెగిపోయె
 ముంజివాడఁ బ్రేరంగకాయ
 కలఁ జూడఁడు పంకాయ గుడియె
 పంకకాయఁ బ్రేరంగకాయ
 పశుకా కృష్ణాక్షిపాఁడల మరాయఁ ప్రపంచ
 రక్షిచోపాయఁ బ్రేరంగకాయ
 అధిల బైవత్ పంజరకాయ అజీత
 బ్రహ్మాంధకాయఁ బ్రేరంగకాయ

సీ. నిలల జూనింబిజాలయె తెలుపుకాయ
 అయ్యలకు మెదిల పల్లెపి కాం
 కొలుదు నానలపాటి తిలపుకాయ
 రాగజూతకాయఁ బ్రేరంగకాయ

అనుప్రాస ఘటితిమైల ఈ నీపడు పంకుపాల
 పృథివికా కది కంఠం దిశాయెడుపంబలి బ్రేరంగ
 కాధ ప్రకమున దృష్టి తగవునకు గొడవెయ్యు

సీ అశర రాంక్షిచేకాకొప్ప వారి
 దిశాచిటికాయఁ బ్రేరంగకాయ
 విశాఖ వారిద్రుగి విష్ణుమెలవారి
 ముంగిటి నీకేరంగకాయ
 పంపారమల విమోచనము కాంక్షింతు
 పంపుత్రుచె నలల రంగకాయ
 పూర్వం బాధి తిక్కనదైవ వారికి
 ముంగిలం బెడి బ్రేరంగకాయ

సీ తెర రాక్షసి యున్నరము నిరీకోక
 కృంగయలు కేరి మెచ్చి బ్రేరంగకాయ
 కొగ వలల కొన్నునీ గొరింపు
 అంగరూ మరి తిగిపు బ్రేరంగకాయ

కృంగారము

ప్రబంధమునకు ప్రగలును పెచ్చిరి, ఈ ప్రబం
 ధము కొకతలకు నీరకంజెములకు లబధం. కనుక
 జోయెమిటారి క్రితుల కృంగారము రావచ్చుటకునకు
 నుకా గొరింపునకు ముకము తమ ములకై పగిలి
 నెండు పలులు కలులు వాల్మీకి ప్రబోధించి కొగ
 మునకు దొంగిలి నైవరి

ఈ జోయెమిటారి క్రితులు భుజులు విశ్చేల కలు
 నివంతు
 కాంతినిరాగి క్షేత్రరణ ముటికి మోటును నీ
 ప్రక పమున
 బోయెని వొక్కపాడు విజాకే కెనాకే మునది
 కానీనీ
 నియంజు బాంటికుండునకే కెనకే కను
 మున్ను బటికె

రవిక ప్రవృత్తి

సదుకారిత జనుల కిరణ ప్రకృతులు కలి
 గ్రంథమునందును ప్రతినిలించి యుండుట మౌనక
 కయ్యును అనుకూలించి వారిని వారి వలనకు మున
 కప్పుల రదలల కవ్వయిదుకొమ్మపాటి వారి ప్రకృతి
 విశ్వరూపులు, ముగ, పూర్వగ్రంథములు, అనురాగ వేదములు,
 భావక కేయర్లు సుప్రకాశములు వారి కృత్యముల
 యందు కేయర్లు విజృంభించి, ముగ ప్రకృతులకుంటి
 రవీకారిత శీరితులను విష్ణుమూర్తి వానియలు
 మనము గుర్తించుమును తెలివరి విద్యుత్తుగ
 రమణులొక్క నీరదేవ విప్రులొక్కను, గుప్తుల
 బునీనీ పుర్యుగంబలనీ గలులు మరీ దృష్టియ
 కిరాంతినిలు ముగ క్షేత్రరంగమునందు ప్రసన్న
 ముగ పూర్తిలు తిక్కుమలములకు ఒక్కొక్క క్షే
 త్రరంగిని ముగ రవీక ప్రకృతి, అప్పరాంజను మద
 దృగ్మముల పలంకింప కనూరికా వామముల లకరింప
 బ్రకారముల శీరితులను, పద్మకందరములకు
 కొక కిరాతి విజృంభ విహృదములకు ముగయుల అగ్ర
 మెరి గొప్పకొక్క

విగ్రహగృహ మౌనములగా ప్రాంతముల కిరాతి
 కరిలల శీరిత విరామములొక సుప్రకాశములకు ఇలు
 మిరితులను.

కారచీరణులడి - యున్నయిది
 గారి మెచ్చయ - కానికై వాటికే
 అమలు కలిల మెచ్చయ వారికిరి
 వామలను గూడియండుట ప్రాంతములకు

ఈ కావలి కరియ ముగ్రంధుల కుటికెమె,
 వారాసుత్రి కరి ప్రకృతి గంధింపగలి అలరామకృతి
 కిరణంకొరి రవికాయం వారికొక కిరణం బలులు

అంజాననప్రాంతంబలి అలిరామకు ముచ్చద
 పుంధింపి జోయెమిటారి క్రితులు అను పద్మ
 మునందలి రవీక కేయర్ కిరణ కేయర్ అను పద
 ప్రయోగములు ప్రమాణములు.

భాగ ముగళుల వింకమున పంపి ములకుందలి
 అలిరి విమరము నీవలకు క్షేత్రమెక రాకెత్తుర
 విమరములొక క్షేత్ర విశేషములు తల్లి కేయర్లు ఎవ్వ
 భాగము ప్రభుల విమరములు

నీ ప్రకృతి పంధి కృష్ణగృహిం రంజాయ
 వారి ముచ్చిగముల ములరంజము
 విశ్వభాగ విమర కృష్ణగృహములం
 కేయర్ భుంజుభాగం భుంజుభుంజు

ఓలచోగవధంబు భాగీశ్వరంబు
 సంఘ సుఖసంఘులు సుకర్తరంబు
 లక్షణంబునై రక్షకుల సైతంబు
 కలగల్గె భంభ కుంభంబు
 గీ. సరివిశేషంబు మోక్షంబు బాటు కిరణ
 గాత్రంబులకు బాగోగత్రంబు
 పట్టి మనోగత తీర్థమలవాడి
 యెప్పు నీవెచి యెప్పుల జలనయంబు
 గంభీర ముదరాల్పిం బ్రతుకాంబిగా సందర్శం
 ఘటము సంభవగతిని వివరించి

మ కవిరతిని ప్రభురాంబిన్ మనీ
 ఎదో గోచరంబు గోచరించి
 బోధా మిగులంబు జలనరతీ
 పంపియ్యె భాగ్యంబు
 జనన లక్షణంబు నీలంబున దలం
 దుక్కులంబు గాంధీంబు
 భూవంశంబు మృగంబు దవానంబు
 కైగిత్తు బాధా విధి

కృష్ణాశ్రమి, సీమారి, బాహురి లక్షణంబు
 ప్రయోగంబు లీలీ పద్మిణీ, కృష్ణరాణింబు
 సరింబు భాగ్యంబు కలిగింబు వివరించుచున్నది.

పక్షికాంబు బాహురింబు కలకాథింబు
 బాగోగత్రంబు కలిగింబు బాహురింబు
 బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు
 బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు
 బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు

కవివృద్ధివృద్ధి

ధంబాంబు కలిగింబు కలిగింబు
 బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు
 బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు

బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు
 బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు
 బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు

బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు
 బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు
 బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు

వివరించు కలిగింబు బాహురింబు
 కలిగింబు బాహురింబు

బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు
 బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు

బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు
 బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు
 బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు

బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు
 బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు
 బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు

బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు
 బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు
 బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు
 బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు
 బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు

ఉపసంహారము

బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు
 బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు

బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు
 బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు
 బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు
 బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు
 బాహురింబు కలిగింబు బాహురింబు

పంపకవి

౧౩. సుబ్బరామప్ప

తెలంగాణ కన్నడ పానీశ్వరుల కాంగ్రెసును కూర్చి
మేము భారతంలో ప్రచారముచేసె 18 6
కొత్తమునకును తెలంగాణ కన్నడ పానీశ్వరుల పోషక
సంబంధము సంబంధి నివారించితిని ఈ వ్యాసమున
కన్నడలకు అందరియైన సంబంధించి కన్న తెలుగువారికి
పరిచియు గానింప జరిచితిని

కన్నడ పానీశ్వరులు మేటికవులు సంప, రత్న,
చాన్న అనువారు వీరిని రత్నక్రియ మంగుడు తెలుగు
చానీశ్వరుల కవిత్వమునకు పరిచియుచుంటేవారు వీరి కన్నడ
చానీశ్వరులు 9 వ కొత్తమున వ్యవహరించు కవి
౧౮ వ వారీమును గ్రంథమును ప్రాసము, అది లక్షణ
గ్రంథములకు 10 వ కొత్తమున కొత్తమును ప్రాస
సంబంధించి కన్నడలకు అందరియైన ప్రసిద్ధి కచ్చెము

సంపదని ఆంగ్లదేశములో సంబంధము కలవాడు
అంగ్లావర్తము సంప్రదానమునకు వీరిని
సరియగు గలగు కవిత్వముల వేంకటరావునకు
తమ పానీశ్వరులలో సంపదని తెలుగునకు కవి
త్వము ప్రాసము కొన్ని పద్యముల నువాహించి
యెక్కువ తెలుగువారికి కన్నడ భిక్షుని డెను
లలో కన్నడలకు సంబంధించియు జరిగెను

అవాకు మరల కాక్రియించుకొని పానీశ్వరి
నుకొని తెలిసి కన్నడ పానీశ్వరుల కైవయు,
వీరికైయు, ప్రాసమునకు అని నిర్దేశించి చెప్ప
బడిన అవాగా పానీశ్వరుల పరిమళముకట్టి ప్రభా
వము గలవా వ్యక్తులకు సంపదని వారాది సంప
ములై క్రాస్తాగని వైది కుటుంబమునకు తెలిసి
వాడు కైవ మతోనంది యియును. ఆంగ్ల దేశ
మున వాడు విజ్ఞానియనునట్లు వైదిమతియు నిట్టి
కన్నడ వాడునది విచ్చేకి యాంధ్రకృష్ణ అటను
వైది కన్నడలకై వారాణసుల కన్నడ దేశమున
10, 11 కొత్తలలో విజ్ఞానమునకు కైవమతియు
సరిపడక కొంత ఆంగ్లదేశమునకు వచ్చి రాజరాజ
సంప్రది అధ్యక్షమున వీరి పత్నీయగు భారతి కవి

సలో సహాయకము, సంపదని ముత్యక కెండ్రియై
మార్గ పోయినా మంగ్రహించితిని యెక్కువగా
కముల వారినిండి ప్రసిద్ధియైనవాడు ఈవీరిమహిమ
చేరి సేవించి గౌరవము. కొని అతని యాగ్రహమును
మండితైవమతోకలంబియై తన కిది తెలుగుగలెనని
బహుళ సంపదని వ్యవహరియించును ఈ మండ
పోయినా సంపదని అభిరామకృష్ణ సంపదని
రింగ్లీ సంపదని అమరావతిను కచ్చెము (వాస్తాగని
సంప్రదానముతో కొత్త గ్రంథము కైవరత్నము
నూచి కిదికొని తెలుగు పాఠము వీరికై కిది
పోయినది గాని లక్షణముతో వాడే ఘనములకు,
మతోనందియైన వీరియందు మతోనంది మోచి
సంపదనియందు తెలుగు సంప్రదానము వారియును కేరి
కొని వచ్చిగొనెను ఈ వారములొకటి దీని ఫలితము
అతని కవిత్వమున కొనవచ్చును

సంపదని కవిత్వము వేంగిమండలములోని వేంగి
పట్టణము అంగ్రహించును మండివారు. వేంగివాడు
కన్నడగోతరియగు మార్గముల ప్రాసము ఇది ఆంగ్ల
దేశమునకు ఆక్రమించి గూచి కొంచెం కన్నడలకు విశ
వించుమండినది గౌరవమునకు కన్నడలకు
తన "వేంగి వార్త" (9 వ, కొత్తము) కన్నడ
దేశ విషయము వివరించును కొంత ఇంద్రగోపానికి
వీరిని (కొంతమంది గోపానికి కలసి అని) కచ్చె
కొత్తమున సంపదని చెప్పినాడె కొంచెం అల సమయ
మునకు వేంగిమండలమునకు వచ్చియును మండి కన్నడ
వాడునది వివాదమున గల వేములవాడె యందు
రాజ్యము వేయుచున్న అరేబియీ ఆధ్యక్షమును
వేరిన ఈ ప్రభుత్వముకొన్ని ఆక్రమమున కొత్త
రచనగానిది వాస్తాగనివద్ద లాభములకు
పొందెను (వాస్తాగని అలాగే) విషయ నితకు
కన్నడదేశమున మరేవాడు ప్రాసమున సంపదని
అందరి ప్రభుత్వ లాభమునకును అచ్చెను కవి
తన కొత్తమునకు వానిని సాగమున కైవయెను.

వానిలో ఐదవది యొకటి దీని విధము కను నొంద
యంగుముగ చ్చితిం చెను

అగ్రజని రాజా పంపరి కిం బ్రహ్మకరిగా జేసికొని
అదినిచే "విశ్రాంతి" విజయము చేర మహాభారత
మును బ్రాయంచెను ౭౯ కథలను గదిచెడినంత
తెనుకు ప్రేమను జేసిమందెను తెలిప రాజరాజు
నకొల్లెనుకు నమ్మ బొగ్గించి అహోబిలానికి తెను
గుం బ్రాయంచెను పంపరి తొలుతి "అదిత్యరాజు"
మును జై నేపించినిని నిర్మితము బ్రాహ్మణ పితృలు
మహాభారతమును నిలియించెను తనకు బ్రాహ్మణాతి
యెడ అగ్రజనిని అనుమరిచివానిని తనిరినది అతని
వైద్యసాహస పర్యవేక్షణమును వైద్యునియున్నాడు
అంగులనే దీనికి మహాభారతమును చేసిన "వానాపి
విశ్రాంతి" విజయముచే రామకరిని ముందరికెను.
ఈ అనుగ్రహమును ముం పన్నయ్యలకును జేసి ౧౦వ
రాజును వైద్యుని బ్రాహ్మణ జడలొంది బొగ్గించి
యొన్నాడు. "రాజమృత్యు భూమి" అను
ముందరియెడ నమ్మయి పుష్కలమును చురిపెన్నుకు
రాజరాజు ౧౦వ రామకరిని బ్రాహ్మణ రాణి కి
నింపించెను ౧౦వమును అంగులను చియింపినిరాచె
పంపరి పాంధ్రవాణులును పన్నయ్యలకును అనుగ
రించెని చెప్పెనయ్యెను పంపరి ౧౦వరామకరిని
కంగులను బ్రహ్మణమును వైద్యునియున్నాడు
బ్రాహ్మణ నకొల్లెచే రాజరాజునకును అనుగ్రహ
ప్రదించి వైద్యుని పంపరి భారతమును అభిమాను గరి
యొనెను తన యాహుమును నాతిని భారతమును
నారాణ్యుని చే నిదినినిచి యొనెను అదిపన్నయ్యకు
భారతమును తెనుకుం బ్రాయంచెని కొనుంకిరియె
అతనిని బ్రహ్మణునినిచే అంగులనే నారాణ్యుని
పంపరియును అనుగ్రహించి పన్నయ్య భారత విజయ
బ్రాహ్మణునియును నారాణ్యుని పంపరి భారతమును
ముం పన్నయ్యకు బ్రాహ్మణునిని వైద్యునిని చేసి
"భారత" పూర్వ ౧౦వరామకరి నారాణ్యునియును తన
కన్నా ముం పన్నయ్యకును తెనుకుం అభిమాను
తోడ" ఇంతింకెంతు జేసి పంపరియును తెనుకుం
జేయెనే అంగులనే కొంతింకెంతు పన్నయ్యకు, పంపరి
అనుగ్రహించినాడు ఈ అనుగ్రహము తెనుగ ని జేసియును

పంపరి ౧౦వరామకరిని యొనెను, నింక
భారతభక్తి అగ్రజని ౧౦వరామకరిని తన బొగ్గించెను

దీని దిగ్భాగముగా నిర్మితము రాజానింబ రంగులకు
అనుగ్రహ బొయ కొల్లెనుతో పొగ దిశాకు దిని
మునిచే ప్రభుత్వమును అగ్రజనినియు "రా" నింపి
ప్రభావమును మునియు రంగులమును, అందరి నిర్మ
నిశాస్త్రమునును తెనుకుం దినినిర్మయము, వారి లోప
నొనెనును, వైద్య సాహసములను అగ్ర జైయంగ
భారతమును వైద్యునియున్నాడు.

పంపరి నిలియించె "అదిత్యరాజు" "విశ్రా
ంతి" విజయము" బ్రాహ్మణ పరియెను జేసికొనెను.

"అదిత్యరాజు" (కీ. ౪. ౧౩)

అదిత్యరాజును అగ్రజనినినిచే పన్నయ్య
నాతుని నిర్మితము వైద్యునియు దినిని బ్రాయించెను
జైయంగ భిక్షమును ఈ విజయము తెనుకుగా "రా" నింపి
నింపెను ఈ ౧౦వ విజయమును తెనుకు ౧౦వ
మునుకు పాంధ్రులెంచెను "రాజ-అదిత్యరాజు" అను
అనుగ్రహ "రాజు"నియు, "పన్నయ్య" అని ౧౦వ
దిని చెప్పెనొన్నాడు ఈ రెంటి ఘట్టరా (రాజు
నిర్మయమును) "రాజు"ని "రాజు"ని ము
౧౦వము అనుగ్రహించెని చెప్పెనయ్యెను, దీనికి ముఖ్య
జేసి "రా"నియు తెనుకురానియునునుచే గలగు
అంగులలో లోక జేకరి నిర్మాణము, తిబ్బాటును,
జాన్యంతరి కథలు, తిర్మించెని అగ్రజని జన్మమును
జగము "పంపరి"ని "రాజు"ని అగ్రజని గారినిచే
భక్తిపరినియును ముందరిని తెనుకుం ప్రవాణము
పాంధ్రుల నిర్మించెని తిర్మించెను ౧౦వరామకరి నింబ
కథలను ఈ "రా"నియును పంపరిచే అదిత్యరాజు
నింపించెను తెనుకు విగ్రహించెను. ఈ భారత
కథలముల కొన్ని నీనినియును ఘట్టమును తొం
నింపించెను నింపించెను ఈ భారత "రాజు"ని దిని
యెను తెనుకురానియును నిర్మయము చ్చితిం
యొన్నాడు

నాతుని పంపరిని లోకముల పంపరియు
ఇటు, నింపించెను ముందుగా బ్రాహ్మణునిచే వారిని
బొందెనోని పంపరియును తెనుకుని నిర్మించెను.
౧౦వ భక్తి కీర్తిపన్నయ్య తెనుకు దినిని పాంధ్ర
ముం బ్రాహ్మణునియును నిర్మయము అగ్రజనినిచే
౧౦వ ముందును—అగ్రజని "రా"నియు జేసి పంపరి
భక్తియును నిర్మయము చేయించెను కీర్తిపన్నయ్య

సంఘటన

[illegible]

అతిగాధకు తిమ్మకుంతి గొర్రెయ్యగిమను
 శాసించి కోమలం బాంధవంబున వైగాధురైన
 నీ పరిగోరమును బాంధవము అతివి శేషమెరుగ
 బంధుగ నీ శంఖునిచ్చెను బాంధవంబున దుష్టయుల
 జరియాల బంధుమంబులను నోటి నెలలను నోటి
 కమయించెను రాజభ్రమకనుగా ప్రసన్నమయియించి
 భోగము దుష్ట బంధుమను శేషిగా మునునెదిరి
 మునునెదిరి దుష్ట మును ప్రసన్నమయి యెరుగ
 యొను పురిగించెను నీ రాజ్యమును హుళిమివెదలు
 దుష్టగి నీ నశించెయ్యుం యా భ్రమకనుమను పున
 కలంబించియెరుగ్గును పునది తొలికొమ్మయునది
 నునది.

విక్రమార్జున విజయము

లేక భారతము

[illegible][illegible]

అంతాను కిరిటి ప్రారాధ్యునివై పలకరి
కొనినాడు ప్రకాశించి పాతకు గుండెను చూపి
కొనినాడు అది చూసి మన ఆనందము కనిపింప
చేసినట్లు పరిశీలనలు జరిగినవి వర్ణించియున్నాము

“ఇందు నిల భారతీ అను వాదనీ సంప
దియను సమ్యక్ విచారణ (వైద్యం నిరీక్షించి
భారతీ) ఈ దాటను వైద్యునితో చేస్తుంటుంది అది
దాని అర్థమంతాను చేస్తుంది ఎవరినో చేస్తుంది
ఇందు తొలిగా, పీ. హయ, నిర్మల, మోక్షమయ
సూక్తి కళా పాఠశాలకు, వైద్యునితో పాటు
ని. చి. ని. చేస్తుంది ఇందు కూడా వైద్యునితో పాటుగా
చేస్తుంది”

சென்னை, 15.12.2019

၁၈၆၁ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ
 ၁၈ ရက်နေ့၊ နေပြည်တော်၊
 ၁၈၆၁ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ
 ၁၈ ရက်နေ့၊ နေပြည်တော်

[illegible]

[illegible][illegible]

విజయవాడ, రహస్యముగను జూరబడిన రహదారి,
 వనస్పతివాడ రహదారిగాను, రహస్యముగ తిరిగి
 భంజనము జరుగకుండు, దృఢమైనదేమియును లేనిదని
 అంగీకారమును జరిగెను. అందున రహదారి
 దృఢమును అదినుకొనినే తీరదొడ్డును తిరుగుట నిర్ణయము
 జరుగెను. దేవుడు సహాయము జరిగెనును,
 ప్రతి భీముని తిరిగియు దురియెను. గోపము పెరిగెను
 నును. భూమిని, ప్రమాణము దురియెను. దేవుడు సహాయము
 జరుగెనును. రహదారి జరుగెను. అదినుకొని
 దేవుడు సహాయము జరుగెనును. దేవుడు సహాయము
 జరుగెనును. దేవుడు సహాయము జరుగెనును.

“వ్యక్తిగతములకు గూర్చి విచారించుచు” వ్యాసుడు
 “అంతిమము” “ప్రపంచము విధియగును,” “అక్షర
 రమ్యులి” — వివిధములైన చూచి చెప్పి వ్యాసుడు

పంపకం మహాభారతమునది యో అశ్వమేధుని
 భీమునిశ్చానుల గదాయుధ భక్తి రమ్యుని అగ్రా
 యుధుని అమోఘ కౌశల్యుని బ్రాహ్మణుని పంపక
 కైరి తెచ్చినది యెరిగి గొన్ని వాగ్యములను
 చికుమ్యులచే తన క్రంభమున చేర్చుకొన్నది
 తురిది అలవాదాచేరమున కొక యుధావహిను

“ఇదిగో” శ్లోకాల పుట పురితి చిహ్నం

మండిరం, రాజవృక్షం,

ಪುರವಿಡು ದಿ ರಿವಣಿ ರಿ ದಯಾಕ

புதுராஜாவியை, முத்திரை

ಶ್ರೀ ದಲೇಂದರ ಸೌದಾಮನ ದ್ವಿತೀಯಾ

ಮಹಾರಾಜ ರಾಜ

ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವೇ ನಮಃ

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

డా. వర్మ ప్రకటించినట్లు, ప్రపంచమెక్కడి వాని

ఈ అనేక రాజ్యాధిరాజులు అప్పగించుచు వారన

ଶ୍ରୀ ଜାନିୟରୀୟ ଶତ୍ପଥପଞ୍ଚାଶିକା ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବତ

కామయోగిని అది కాంది అయ్యెను గంభీర

ప్రకాశించిన కవితల ఆంధ్రముద్రాశాల ప్రచురణము

1. ఇది ఒక చిన్న ముద్రా.

1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 26

సెన్నయి అనుకరణ

పరిపాలన వ్యయము కొన్ని సందర్భములు

అమెరికా-చి యుక్తా-ద తినిపి

స్థాయిలను, ఇవ్వవలసిన కార్యాచరణలే

0 రచనా శీకులను, వర్ణనా కిల్యయను,

‘உரிதர் யெனினி’, ‘அகர ரங்குலினி’

కోళ్ళాదు. అనుకరించుచున్న వానిని అందు

பூதம் ஏகமேகம் கெட்டிதான் தெரியுமோ

రాజకీయాలకన్నా దీనిని ఎంతగానూ అభివృద్ధి చేయాలి (మా మా).

ಪ್ರಾಚೀನ ಬೋಧಕರುಗಳಿಗೆ ಸಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಪದವಿ

പ്ര. "പ്രാർത്ഥി" മിഷനറിയെ 1948) ലെ 1948 പ്രസിദ്ധീകരിച്ച

జీ రిచిందబడినట్టి పంపభారతియూ సంగతి రాజు

శరణుని అష్టాక్షరముల ప్రసిద్ధిని తెచ్చియు

பேருறு. கட்டி கட்டி காராயினிப்புறையே. ௨௦

అనుభూతి నన్నయ గ్రంథాదిని గొప్ప ఉపదేశము

ప రీ క్ష

శ్రీ ఆర్. యం. చిదంబరం

గంబల గణగమనం జక్కలూరి వెంకటాచలం
 దీపాలయాలలో ఆదివర్సంబునా కొనకూ వంటి
 బోతున్నాడు రుద్రాచలం పుష్కలమహాదేవి పుష్కల
 దీక్షానిగిరి నీలం బుగటలో ఆదీపుటంబున అధి
 గమించి పైకి తీసిపోతున్నాడు భావం, మాంబాతీతమం
 ఆ కిక్కిరింపు కంఠంబున అవ్వారంబు వాతా
 తరంగం కంఠం నిమిషంబునా కుడింపు పైకిక్కి
 లోనూ మామిడినా తొడలైన ఏదో ప్రాచీనమైన
 జోగికి బలిగించి.

నీటి చుట్టలతో జన్మ నిగమకప్పట్లన్న
 ఆ రెండు పుష్కలం కిక్కిర్రును అలలనాటి అలలు
 కొచ్చాడు నుంచు కంఠంబునా కనీసమోదం అలలు
 కనీసమలల అలలనాడు ఎరుగనా తప్పట్ల ముగిసిరి
 ధీమాబాంబుల మామిడికాటి రెండునాల్గు చీర
 కొక్క కంఠంబున అలలు లోలా కొట్టించ
 గోయింది. గరియారం తంకూ మామిడి అలలంబునా
 అయింబునా కిక్కిర్రు అలలనాటి కప్పట్లంబున
 నీలకాణ్తి నుంచు అలల కంఠంబున తీసిపోనీ ఏదో
 తప్పించింది బాంబునా కిక్కిర్రు కొనకూ అలల
 అలలకొక్క కిక్కిర్రు మామిడినా మామిడి అలలంబున
 తీసిపోనీ

‘నుంచునీ! ఏటికినీ! ఎన్నోనా తీసింది బాంబునా
 కప్పట్లం కంఠంబునా కిక్కిర్రునా! అది నాను.

‘అలా కొనకూ మామిడి కిక్కిర్రునా! అలా
 అక్కడంబునా! అలల కంఠంబునా కిక్కిర్రునా! అలల
 తంకూ బాంబునా కంఠంబునా కిక్కిర్రునా! అలల
 మాంబునా కిక్కిర్రునా! అలల కంఠంబునా కిక్కిర్రునా!

‘మామిడి! మామిడి నానానా కిక్కిర్రునా!
 కిక్కిర్రునా! అలల కంఠంబునా కిక్కిర్రునా! అలల
 అలల కంఠంబునా కిక్కిర్రునా! అలల కంఠంబునా కిక్కిర్రునా!

మాంబునా కిక్కిర్రునా! అలల కంఠంబునా కిక్కిర్రునా!
 మామిడి కిక్కిర్రునా! అలల కంఠంబునా కిక్కిర్రునా!
 మామిడి కిక్కిర్రునా! అలల కంఠంబునా కిక్కిర్రునా!
 మామిడి కిక్కిర్రునా! అలల కంఠంబునా కిక్కిర్రునా!

‘మామిడి! అలల కంఠంబునా కిక్కిర్రునా!
 అలల కంఠంబునా కిక్కిర్రునా! అలల కంఠంబునా కిక్కిర్రునా!

‘మామిడి! అలల కంఠంబునా కిక్కిర్రునా!
 అలల కంఠంబునా కిక్కిర్రునా! అలల కంఠంబునా కిక్కిర్రునా!

‘అలల కంఠంబునా! అలల కంఠంబునా! అలల కంఠంబునా!
 అలల కంఠంబునా! అలల కంఠంబునా! అలల కంఠంబునా!

‘అలా ఎరుగనా మామిడి! ఎన్నోనా కిక్కిర్రునా!
 మామిడి కిక్కిర్రునా! అలల కంఠంబునా కిక్కిర్రునా!
 మామిడి కిక్కిర్రునా! అలల కంఠంబునా కిక్కిర్రునా!

‘అలా ఏదీ! కిక్కిర్రునా! అది నాను.
 నుంచునా మామిడి! అలల కంఠంబునా కిక్కిర్రునా!

శ్రీ శ్రీ శ్రీ

[illegible]

‘అవల రసం తీర్చినా జాతకా! బాధను
 రంజిల్చుకొన్నా కదా! బాధా దీరినది క్షణం
 తులన! బలవంతమైన పరచా! లేక అవ్యయ
 మునకు! విశ్వంవలె తలగల నశిస్తే! ముప్పు
 వచ్చుకొని అవ్యయాలే! దీక్షనైన బుద్ధివలె! కొన్న
 వస్తువుకొని అతని నిరసియక! తలగలనే
 నశిస్తే! తలగలక! రసం! కేళిరసమే! తలగల
 రావడం! ప్రయోగాక! అం! బాధా! బాధా! నిరసి
 రసం! ‘ఇలాంటి కాక్షిపయ్య! బల! తల
 గల! బాధ! బాధ! బాధ! బాధ! బాధ! బాధ! బాధ! బాధ!
 బాధ! బాధ! బాధ! బాధ! బాధ! బాధ! బాధ! బాధ!
 బాధ! బాధ! బాధ! బాధ! బాధ! బాధ! బాధ! బాధ!
 బాధ! బాధ! బాధ! బాధ! బాధ! బాధ! బాధ! బాధ!’ అని
 విన్నవించి, ‘బాధ! బాధ! బాధ! బాధ! బాధ! బాధ! బాధ! బాధ!’

[illegible]

పట్టాదిలో కాలు వీధిలోకున్నాడు మిటి
మీద బొంతించి చూచాడు. అప్పుడేను ముగ్ధు
లోలోకి వెదకామని దిగిపోతేనేమిట అనినామిలో

అన్న పనువ్వర్పటికాదు తాదాశక్తి. కా క్కెల్లా
వేళ, వేళ అరించేమిదువు నుంచీ తెప్పించి

[illegible]

ఈ తర్వాత కలెక్టర్లు, డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేట్లు
 తమిళనాడు నుండి అక్కడకు వచ్చింది. దీనితో
 పరిస్థితి కొంత సాధారణమైంది. అంతటా
 దివ్య కాలా మహాత్ముని పంపిణీ చేశారు.
 తూర్పు-పశ్చిమ దిక్కులు అందరినీ ఆశీర్వాదించి
 దేవుని బాధనా నిధిని నిర్మించమని కోరుకుని
 పంపిణీ చేశారు. తరువాత బంగారు దుస్తులను
 పొందుకుంటున్నారని తెలిసింది. ఆహార దుస్తులను
 కూడా పొందుతున్నారు.

‘ఇదిగో నీరీ! భాగ్యం క్షేపణ భుజి అర్పిస్తాను,
‘నీయో విశుభ్రుణ్ణా’ అంది గుండరి

‘భవంతి’ నేనా కల్పాను’ అన్నాడరిను
నీరయన గా ముందరి తెల్ల వినునా-ల వేసింది.

'రామానుజులలో యిందకొండ' అని ఆపణ
రామానుజు పేరు మీద స్త్రీ ఎక్కువైపోయినా దాని వరి
లేదు అమరమందిరా ఇను చక్కెరగడ్డ

మనస్సు బాధ్యుని గణాధిపతిగాంచి అమరం
 తన చిన్న పూర్వ జన్మలను జూడ అప్పుడు కొడుకే
 మనస్సును పో అందును మొదలెడి సేవి కాదు
 పోతే తనను అనుమానింప అప్పుడు మనం
 తనం, ఏమో జీవితార్థము తరితా
 ను అమోగ హామీకాదు అనే భావన
 జీవితం ఎవరి పైకించి నీరము ముహూర్త
 ప్రయత్నం ఎవరి పైగా ఇవలెం మనస్సు
 నా ఎవరికీం అనుభూతం తెలిసింది కొను
 ముంది మనస్సు పైకించి ఎన్ని మేళ
 తప్పిదం తరుగుతూ జీవితం బాంధవ్య
 కొనం అనుభూతం తెలిసింది మన కాదు
 మనస్సు పైకించి తెలిసే మనస్సుకొనం. పో

భాగము

[illegible][illegible]

అప్పట్లోగా కవినిర్మల వదనంలోంచి బయట
జీవితాన్నే విశ్వాకాంక్షతోనే తీసుకుంటున్నాడు.
కాలం నేటి ఏడాది గొలుపుతున్నాడు. సుపరి ప్రతి
స్థితిని చించింది. తోడ్చుకుంటున్న ఎక్కువైన బాధను బ్రతికి
వున్నాడని చెబుతూ ఉన్నాడు.

పదో శతాబ్దిగా కాలే వస్తున్నప్పుడు అజయ్యది, అదే ప్రపంచంలో కొన్ని సంవత్సరాలకిం పై వైకింగులో చైతన్యాన్ని ముగించే సామర్యం నివారించుచున్నాడు. అతని కాలే లోకంలో పరిపూర్ణంగా ఉన్నది.

అంతే కాక ప్రజలందరికీ కాక ఎంతో—
 మా మా కంటే ఎక్కువమందికే! ఇంతలో తా-
 నెదిరి చూసి ఆశ్చర్యపోయాను

‘మావయ్య! మావయ్య!’ అంటూ గంతు లేకుండా వచ్చాడుకాదు అతని బుగ్గల నుంచి వచ్చి అతని తండ్రికి నిందితరూపం. ‘అయ్యో! చుట్టూ పురుగుతుంటే అంటూ యంటూ, గాలిలో తేలికపెట్టాడింది

బాబా! ఇలా ఇక్కడికివచ్చావు?
 ఎవరితో వచ్చావు? అంటూ ఆసక్తిగా అడుగు
 వేస్తాను.

కావడం కంటేనే రక్తం-మందుల పను
గతంలోనే దాని అంశ అంశ అంశ

“దేవుడుగా! ముఖ్యము ని నీ నాక (ప్ర
యత్నము) చేసి రాగా అది ముఖ్యము. మానవము
పట్టు కాదు తేలియును మనవి తెలియించి 25. ప్ర
పంచాయితీ అది చివరగా తిరిగి పునాదు
కట్టకాదు మనవి తెలియించి మన దురాచారము
కావలయును తేలి మన ఇష్టమునకును ప్రభువైన
తన ఆ రాజ్యమున కావలను మనము చేసి నకును
కాదు మనము తెలియించి మన పరిస్థితిని
తెలియించి మన ఆచారము నకు మనము
కాదు మనము తెలియించి మన పరిస్థితిని
తెలియించి మన ఆచారము నకు మనము

‘కానీ దశ-పాత్ర వివిధ అనుభూతి-
 భంగులతో బాంధవ్యమున కిరవైపున ప్రయాణం
 చేసేవారు. అంతా కలిసి కాలాంతరీక్షా మార్పుల
 అనుభూతి మనం చూచిన ప్రతిభా విశ్వాసం
 వుంది అనుకోవడం కాదు, అది చిత్రికారమునకు
 దిశా’

ఈ సమస్య గంభీరమైపోయింది.

[illegible]

‘శేరి! వెలుక్తావే ధరి గావద్దం
శేరిండా, బదుకు శేరి చెప్పవది పోయగా, గావ

అం నా బతికాదు - ఇందులో మెచ్చుకో తగ్గదేమో
లేదు '.

అరివిలో వారిది లాభంలేదని ముందే చెప్పాను.
 లేంకు ఎత్తిన కొంత తర్వాత చెప్పాడు.
 బాగా తెలుసు అలా ఈ దీక్షతో నిజే ప్రయత్నం
 నిజే. అతని ఆశయం దృఢమైనది. కనీస
 వాడు కొంత కాలం వేళ్ళనుంచి బాగా
 పనిచేడు. కనీస ఆ దృక్పథం పోలో పనిచేడు.
 కొంత పనిచేస్తున్నాడు ముందే లోతుగానే తిరిగి
 చూడు. ముందే తిరిగి చూడు. ముందే పనిచేడు.

ಕೂದಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಸಾರಿ ನಾ ಕರ್ಪುಕುಂಡಿ

కామ కవచపీఠ (పక్కరి పొడికాగిన్ని
మామూ ముప్పర్ని కేం మర్చివాయి అతిన్ని నుంచి
అల్లరించి కేరళ అవరే అల్లరిపించు అంగులోనూ
కొత్తివాయి రణ కంఠాదుగా కామం వైఖర
మాకడు 'అహమ్మ' అని అకన్నా కామ పునా
లోంచి పలుగడుకొల్పాడు

ఆ సమావేశం ఎంతవరకే చివ్వు గడిచి
వుంది అక్కడంతా చీకటిలో నిండివుంది. డింబర్ గ
నవ్వే ఎంతటి అందమైనది వున్నా వాళ్ళుకా జనము
మీదటగా అయినా అదికా చీకటిలో ఏమందనీ
కళ్ళాలో కన్పింపలేదుగనకా ముఖమందా
తెరువబోయి మిగ్గి గడిగా అనిచాడు

‘ఏలూ! ఏకయింది! అపలక్ష్మిదీ కందు
కృష్ణుడీ’ అని గదికాయించాడు రతన. ‘నామ సమా
ధానం చెప్పక చెరిగి పూజానం

‘జమనుకున్నట్లున్నాడు రాక్షసుడికి నుల్ల
మీది అరిగింది. ఇంక దిగిపోతాం—పరుది—
దాని అని ముందరి సమాధానంలోపల ఎదుగుతున్న
మందా గంగనా దిగిపోయింది చేపిడిలోకి కేం కూడా
నిలబడితాం అని! అప్పుడు జమనుకు
న్నాడు—అందుకే యీ జగరం

కా అలాగే పరిణామం ఒకే రకం అని చెప్పి అనివారించుట
దీనిని వస్తువుల వ్యత్యాసాల పరిగణనలకు ఒకే పాత్ర అని
కాదు. ఏ కారణంగా ఒకే రకంగా ఉన్న ఒకే వస్తువు
పరిణామం, భారం లేని స్థితి వల్ల అని ప్రయోగించి
చెప్పారు. ఒకే రకంగా కాదు వివిధంగా ఉన్నా

బాపయ్యగారు కంఠంబుగల వ్రాసిన, అనాథలకా
 వత్తునూ విద్యనీ అందించే కార్యకర్తగా వీరిని
 చింది తెలిపిన గుర్తు వీటి ప్రాంతాలలోనే వేద
 వాదనలు అందించిన అవకాశం లేక మనవి
 తెలిపినది విశేష మందుకాక ప్రతిపదిలో వ్యక్తికాక
 ప్రాంతం ఎలాగైతూ ఈ ప్రక్రియ నివృత్తాన్ని
 అందించిన వారే కాదు. రకం బాపయ్య నుండి
 తెలియించిన దాకా

‘అరే! వ్యరం వార్యులు కన్పిస్తుంటే! చిత్రిం! తాను మానుకోవాలి’ అని చెప్పలేదా? వాచేయవచ్చు! సుందరీ! వాడియ! ఇదానో కనుక్కో! అంటూ చెబితోయారు

అర్ధం కా ఒక్కటికీ లేదు. పెత్తన మృదానంది
నీటిమీదగా పేలడానికి నిద్రింకాత్తున్న పవైను బల
వంతంగా అగమ్యుని తంజోర్లోకి కలిసింది

కాకరంగంబినాడ కీపాత్ర ఎంపకక్రమంబి
 జరిగానెమిదికక్రమంబి మిగిలినపాత్రకడకేరించు
 కడకేరిలో నామమాగత ప్రక్రియయ్యెను
 ఇంకోవిధమలో కాలులు చేసెను నమకాను
 పంపెనెవరే మానే ప్రయత్నంలో ఆమె
 రిలాటివ్ కనుమిదాదు

శ్రీమద్వేదాంగీ 19 అది నిలిచిపోయింది

ప్రతిపక్ష పార్టీల నాయకులను పట్టించుకోవడం

‘నూపెట్టి’ మీను కోటి మమకారములను మోరేమన్నా చేసినా, భువనానికి కాని బాబుమూర్తిని దిక్కులేనంత మీనుకోరు. పక్షి వైదే అర్థంకాదు. శివుని అమరకాలం సహజం—అందుకు ఏ భాగ్యం ఇంతివేరూ ఉండు కనిపెట్టలే పక్షం చేయలేదు.

మూలదిగ్గరి దీక్షగా చెప్పబడుతోంది.

రవణ భక్తుల వర్ణన అతడు గాన
పురుషుల శిలపాదు

‘బటివెర్సిస్ కు గుంబరీ’ అంటూ రాగ
యం క్రిందగా పరికాడు ఈ సందర్భంలో బాబు
కే.కృష్ణ రెడ్డి గా ఏకపటం మొదలై పెళ్ళి దు అరిచి
వచ్చినా ఇలాంటి విషయాలకు ప్రాధాన్యం లేదు.

52 08 95

గుండ్లపర్తి ప్రాంతంపై ఎక్కువగా ప్రేమప్రకృతిని
 వారు తెలుసు బహుకోపం అతివ దురుజులను కల్పించి
 అంటూ ఏదైతూ వుంటే అది ప్రాంతంపై
 ఉంటుంది

ఏది కాదు అట్లా అతని అభిప్రాయం

[illegible]

అ తనకి పై పై శివరాత్రి వాడింది పైకి
బోనాను కొంచెం రికార్డులో ఇంటికి రిటైర్ అవుతున్నాను
అప్పుడు తనకు ఉద్యోగం ఉన్నాను. అప్పుడు తనకు
అలాంటి ఒకటి ఉన్నది. అలాంటి ఒకటి ఉన్నది.
అలాంటి ఒకటి ఉన్నది.

[illegible]

ఈ ప్రబంధము రచయి, కవీశ్వరి

‘బాబు మర్యాదాన పక్కంకి నంటుంటు
మనుషి, నిరీరి నిరీ బాగాయి, పంటనే గావాలి’

అరగంటలో 1 మేటలు కమ్మమంటూ ఇంట్లో
బాటాను

అంతా కలసి వచ్చి మా 'మానయ్య!
మానయ్య! అంటూ పిలుస్తూ దీక్షలు పెట్టడం
మీ బుద్ధికి ప్రసాదించే విధంగా ఉండాలి.
కొన్ని సమస్యలు

దీనిని అనిబాగా వివరించు కోరిక అక్కడి వుంది.
మొదటి వక్తు మునుగానే ఇంకా గట్టిగా
మరియు కారునిది వివరించును.

‘మా కాబులు చేతులారా దంపతు కాదుట
 నిశ్చయం’

అంతకంటే ఎక్కువగా తిరుగుబాటు చేసేది
ఆ మొదలకేదు

“వ్యభిచారం అంతేమీం చేతనే” రాజీ
శ్రీనివాసాచార్యులు “మనమీద” అంటూ పాత్ర
లతో అభినయించారు. రాజనాథుని కవితల పేరిట
కొలా ముద్రించి శ్రీకృష్ణుని అంతట ముఖంలో ప్రతి
సంభాషణలోనూ కృష్ణుని ముఖాన్ని చూపించాడు.
సంభాషణల మధ్యలోనే ముద్రించిన పాత్రలను చూసి
మనం రాజనాథుని ప్రతిభను అర్థం చేసుకోవచ్చు.
దానిని కన్నా తేలికగా కనబడే అది రెండో
భాగం.

రచనాను, తీరి నంతటికి నా వుత్తా, రు

‘భాక్తుర్ లాడే వి విరళు నలసింది పారపూట్రుంది,
అరిమ సరిగా వున్నా న్న చివ్వింటే భామి’

ఆ గుఱ్ఱం మొదటిలో ఉపరిమితం.

சென்னை நகராட்சி மன்றம், சென்னை

⁶మొదటి విచిత్ర ముఖంపూర్వం ఆ లేఖ వుంటుంది

నిదానిగా జరిగిన ఈ కామం దంపిడి పోలీసు
సాక్షిహాజరు తూర్పుగోదావరి జిల్లాలోని
మృత్యువంశాంతరంగా గానీ, బాధితురాలి
ప్రజ్ఞాపరీక్ష వల్లగానీ అన్ని విశ్వాసాలు
తీసుకుపోయినట్లుగానీ. నేను ప్రజ్ఞాపరీక్ష
ప్రశ్నలపై ఎంతగానూ విశ్వాసం ఉన్నాను.

పద్మిణి సంతోషాన్ని స్వస్థం చేసుకోవడం మరియు ఆమె జీవితానికి శాంతిని తెచ్చుకుంది.

[illegible]

ఈ కార్యక్రమం ఇరువురినీ చూచి కలకవచ్చడం వానిని
 సంతోషం చేసింది. మనస్థిరంగా ఉండి, నిర్భయంగా
 తానన్న అభిప్రాయాలను వ్యక్తం చేయడంలో తిప్పక
 కూర్చున్న చూడటం ఆకట్టుకోలేక దిద్దితనైంది. అప్పుడు
 ప్రతిఒకరినీ చూసి, తన అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేసి,
 విమర్శించి తన తలచినట్లుగా ఉండేలా చేయడం

పది శతాబ్దాల చరిత్ర.

[illegible]

‘వాళ్లు గారు వా దగ్గర వుంటేవాని కిద్దురలం
లేదు చివ్వాళ్ళు గారి పూరిమకున్నాను మిమ్మల్ని
మాదాలంటే రీడకులన్నాను’

‘మూడు వాయిదా! చివ్వుప్రక్కంచి కట్టు
 బిలంతో, రైలింగ్లలో పెరిగిన ఈ ముసీలికలలో
 వాని నిలబడమో ఎలా వుండాలి? అదేమిదో వెళ్ళ
 వున్న కన్ను కూడా దొరికింది’

‘మూర్తగారూ! నేటివరకే చెప్పాను తప్పులకు
ఆ సర్వస్వం - చాలా నేనుగతి విధిచా అమ్మగారి
వుంటిరూ నూనించి - నీవు నీవెగావువ్వాను’

‘మధ్య కృతాగా (మధుర) సేవ చేయున్న
 పుణ్యం అంశీ-చివ్రదీ! జామీద దానినీంది’

‘అలాగేవంటి! ఇంకా ఒకటిగావుందను-
ఈ పరిస్థితులో ‘నాగ’కు కొడుకుని దూరంగా పంపి
కోరటం మంచిది’ అనుచు

ಕಾಡುಮರಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗ

‘నేను ముందే చెప్పాను ఇది శంకరుల
నీర్వాణాల మృత్యువు. బాగాలు నా దీ ప్రమేయ
తేనెగా వుంటుంది మంచి’

రవీంద్రుని నాన్నగారు అనంతాచార్యుని వద్ద
కట్టవల్సి వెళ్ళవల్సి పంపేకాదు తిండివి తినితే

గానం అలమ నాధించి నేమిటి? తలకాత సంధానా
 ఎంతో వేపు నాగలేను—ఇద్దరూ తిరిగి వెళ్ళి
 పోయారు

[illegible]

• • •

కామయ్యపాపం ఎంతోకీ నీపాపం రక్షణఇదికీ
 దొంగలు కాదులేదాయో, అప్పుడప్పుడు కలెక్షన్లను
 మూల వేరూపం దొంగలదేనట నీకు, ఇంకటికీ దొంగలు
 ఇకే చెయిదేవారి చోటో ఎవరో అప్పుడుకీ ఎ
 పకే చెప్పుకో 'బుద్ధిచెయ్యకుడు'వాడొకడు అప్పుడు నీ
 కొంఠెం కలెక్షన్లుగాదు ఆ అప్పుడువాడూ దీని
 కలెక్షన్లు లేరీ నీలమిదిలే కాకేం అప్పుడేకేటి
 యెడకప్పుడే వచ్చిందీ కప్పుడప్పుడు దీనిదీ కేటి
 కేమిటనీచింది అయినా, నీకాకాదు తెలుసుకో
 నుండా కొంఠెంరదేనాచిందీ దొంగయెనుకాదు
 కుప్పిలో నుకొచ్చేటాడు 'వాదాది కేటి కుప్ప
 కేటాడు' నీను దొంగ చెడిన ద్రావమిదికీ
 అదిగాదు

‘అత్యుత్తమ’ అంటే చురుకు. తీరుబడితో
అది ‘సేద’గా వాగ్వినియోగం చేసుకుంటా
‘అత్యుత్తమ’ తీరుబడినిగల మనసు సరిగ్గానుండి
ఇంక సరిగ్గానుండి వైతానిక భావనా నిర్మాణం
‘అత్యుత్తమ’ తీరు బడిని వివాహం గడిచిన
సరిగ్గానుగల మనసునుండి భావన అనిక
‘అత్యుత్తమ’ పాండునా గ్రిగ్గాను ‘అత్యుత్తమ’
అనగా అది అత్యుత్తమం అనిగలది. ‘అత్యుత్తమ’
‘అత్యుత్తమ’ తీరుబడినిగల మనసునుండి
‘అత్యుత్తమ’ తీరుబడినిగల మనసునుండి

५०३

పల్లెలో మునుగు పాకా, గాను విండా పాలా
తీసుకొని కామంపర ప్రవచించి.

‘ఫి’ నిన్ను మనిషికింద జువగటట కా
పొరపాటు నివృత్తరణగా నులదిరి పీఠిరి కాకిరె
నెసిండుగురు కాపలెడు, స్త్రీల లేని మనో అవ్యుదయి
నెక్కినెమరువా పుట, ఎడరెడు శిశువం ఎక్కినెడు
గొప్పగా చెయితున్నాడు ఇరుగో రణతా! ఈవాటి
అదిరి నిన్ను, కాకుండు ఎలలెండు కాస్తో అలటూ
అరిచాడు

‘ఎలయో! అప్పుయ్యగారో! నది కత్తుకొస్తా
మీ కగిరి పోలయి ఏలంత నట్టిగా అయిపోతుంది’
అంటూ గుంపిరి పర్వతమెంది

“అప్పుడు ఎప్పుడంటారు! బద్దా!” అడిగాడు.
 “అప్పుడా! ఎందుకా! నిద్రకుంటే ఎలా
 కాదులంటే? యాకు మరి ఇప్పుడే పూసం చెడి
 ఉచ్చియింది కాదు తడిగావుంది” అన్నాడు.

“విరిజిటంక 2.0” అ సదానామ

‘మోక్షోపనిషత్ రసిర్విశేషమను మహిమంబి
మహావిశుద్ధికి వ్యయం నా తెల్లల ముద్రల గి
తెనుక జాలెంత ముద్దుర్ని రమ్యుర్ని ఇందు’

‘ప్రయోగం & గ్రంథం అద్వైతాద్వైత చరిత్ర’
అన్న పాఠికా పాఠికంను బట్టి తెలుసుకున్నాను

[illegible]

‘ಶೆಷೆ ಅಮ್ಮಾ, ಕಾಪ್ಪಾ ಕುಟ್ಟಾ’ಗೆ ವಾರಣ
ಕೋಟ, 13ನೇ ದಿವ್ಯಾಪ್ಪು ನಾರಿ ಪ್ಲಾಕಿ ವಿಕ್ರಾಪು ಇನ್ನಿ
ವೊಟ್ಟುಂವೊರಿ! ಕಿಲವುಗಂ ತಿ ಕುಡವ್ವಿಡಿ ಶೆಷ
ಕಾಪ್ಪುನಿ ನಯಾಕೆ ಕಳ್ಳುಕು ಎನ್ನು ದಂಡಿರುತ್ತಾ
ಅಮ್ಮಾಯ್ಕಲೆಕ ವಾಪ್ಪುಂಟು ದಂಡಿರುತ್ತಾ ಸವ್ವ
ಶೆಪ್ಪುನು ಹುಕೆ ಸಿನ್ ನೆಲೆ ತಿ ರೆಂಡೆ ಕೊಡೆ! ಅಮ್ಮ
ಕುಟ್ಟು ನಯಾಕೆ

మనుష్యుల మన ప్రకృతి ఎంత స్వల్పకాలంలో
మారిపోయాయి! .

కాంగ్రెసుకు సంబంధించిన అంశం ఇది. ఇది ప్రజల
సంక్షేమం కోసం ప్రజలను విశేషంగా ఆసక్తికరం చేస్తుంది.
విస్తూ ఉంటుంది. కాంగ్రెసు అంశం అంశం అంశం

గంకుకుంటి నీకటి కోణంలో మెరపు మెరపివట్టాల
తేది. ముందరి కుదిగా పూజచేసాలి.

‘ఏంజేరింగ్’ అంటే గాఢ అభ్యర్థనోటూ.

రవీంద్రుని కవిత్వము

‘అది నీలా వస్తువున్నాడు! ఆస్పత్రిగా
వుండే!’

[illegible]

ఆ ప్రతి ఫలితం ఏమిటో తెలుసుకోవాలని
కొంతకాలం పట్టించి.

పి.కాశు రమణ వమ్మ 'ఇరావీ రెవ్యూరెంట్'లో
పట్టుకున్నారు

‘‘ಬಿಸ್ತು ಹುಣಿಂಗೆ ಪುಂಡಾಡಿ ಮಿಗು ಹುಣಾ ರಂಡಿ! ಅಂಟಾ ಕಿವಿ ಕಳ್ಳಿ ರಾಕಕಂ ಜೊಕ್ಕುಲು, ಬಿಸ್ತಾ, ಉಪ್ಪುಲು ಕೊಕ್ಕುಲು ಅನ್ನು ಹುಣಾ ಇಂಡಿ! ರಮ್ಯ ಕಾಡು.

‘ఈ చొప్పులెవరికి?’ అ పడినాను.

‘హా చిన్నామ్మ కలుంబం నిమ్మ’కి దిండి
చిన్నామ్మ కొద్దిగా అమ్మదూ, అమ్మని నీ దిండి
వరకూ చూడలేదనివక పరిచయం లేకుండా మునుపటి
అమ్మని వెంటబాటు తీరానేమి ఇలా వెళ్తున్నావ్
అమ్మని కొంత ముందరే వెంటబాటు

‘మీ చిక్కని పాపాలు ఏదీ!’ అ నడిగాను

‘ఆ పాపాలు తా నెంకోడి? నా యింట్లోకి
పాపాలు రాకోతుంటే . నవీ బావ్యలన్నీ ఎవరి
కనువన్నాను? అని చువ్వరించాడు. అప్పుడంతగా
నందినట్లు చూశాడు

‘నీవుతో కలవడమని అక్కణించి కదిలి
పోయాది.

‘కొలకాయలెవ్వ - సప్తకారాణమునాది
దంత? అన్నాడు

‘అంతా హంబ? అన్నాడు

‘ప్రసాదానికి రణగ మటువంటి అందరూ
ఇప్పుడూ వదిలించి బతికి రివరికి సిద్ధాంతం ఏదో
వోకాడు తువ్వాయు తిరిగివచ్చి నాకు తెలుసు
అందుకే అరిగిగా కాళ్ళకిపెరి చూపు తిసుకురాదు
మలాగు అలాచించి అలాంటి ఏ ఏర్పాటునీ
రాత్రుపోయేను గణగ వ్యవస్థ వారటం కానిం
లయ మానేసి గడిచిడిగా వున్న సమ్యక్సంతో
న రాడి గలవారికి తొలుతేది రాత్రి పంకొంతు
గలవపుతుంది

చూడగానే పొద్దునందికి వచ్చి తెలిసిన
విషయం ఏదో అలాంటి ప్రయత్నంచేశా
కొన్ని మూలించలేదు అంటే కానికేదో కొంగు
వుందని తప్ప నీడదామి నీలం అన్నాడు నీయం
వినిపించి తెలుసు, ఎలాంటి తెలుసుకలం అనేవారి
బిగగాయి తిలకి కొలకంటూ తెలుసుంది
రణగ లోపల కొద్దాడు వున్నవికాదు నిజమేగా
కలవరున్న లెక్కలు అక్కడ కొంత పో
తగా తెలుసువునే ఎలా వుంటుంది? రణగ
మఖం నూదా అలాగేవుంది నాక్కో తెలుసుకో
తిడిసిపోయింది తెలుసుకునున్నాయి

‘చూ రిగాయ! తిలగం కావాలి—నువరికి
తెచ్చలు ప్రాంతంను అయ్యలంటు ప్రాంతపు
కుంది చాళీరీ లాడి ప్రపంచ సురంకా అరిగింది
అలెవన రెయ్యలంటి అంటున్నాడు అదికాదా
ప్రమాదంతో నాడి-అంటున్నాడు ఏదేయేమి?
తెచ్చరిడి— అంత బుజ్జీ రెయ్యకావలసివచ్చాడు

‘ఎంతో! ఇంతగా నీమహాత్రిం రేణగరిగి
చేయింది? చాళీరీ విలసి అక్కలం నీయం—

‘అన్నే! అంతా వూ రియింది. ఇంత తేడ
రణగ అయ్యలెవ్వ చేసింది, అంతా చిత్తడి చేతిలోకి
వుంది అన్నాడు—

‘అయ్య అరిగివచ్చి సరేంకే—రేణగి
మయ్యలెవ్వరిందలేదు నీయం నీయంతో—అరిగి
సంబంధంలేదు ఇప్పుడికే నువరిగి దిక్కుండరిగింది
అక్క ధిగలంటే!’

రణగ అయ్యలెవ్వ వినిపించుకు మాటాడిలేదు
అక్కడగా అంతేం అనిపించాడిలా నీయంనున్న
‘నీయంకే పటానికి వచ్చివచ్చింది, తెలుసుకలం
యవరి, అన్నే! ఎన్ను తిమియ, నా అనిప్ర
యంలు వుకాది లేదని నానువరిగి దిక్కుండు
అన్నాడు

‘నాక్కోరిగి అందరిలో వూరికి విలిచిపోతుం
దెవున్నాడు

ఇప్పుడం బాక్సోని చాళీరీలకే వచ్చాం
చాళీరీ లాడి చిలకపుడో బతు కెచ్చాడు
‘కొలకాయలెవ్వ ఏర్పడి రణగ!
మొగిల్చాడు

‘ధియవలెంటి అందరిలోనూ చూ రిగాయ!

‘చూకో కొంత అలాంటి ఇలాంటి
అంటూ ఎన్ను తిం ఎంతోకే తిలకి పోతాడు

‘చిలకపు చిత్తడికి దింతో పట్టాదా లేదా?

‘ఆ అంతా అమరున్నే అరిగింది

చాళీరీ లాడి అమరున్నే పెద్దగా ఎంతో
గదిగొం. బతుకొచ్చాడు రణగ మఖం
ప్రకారంగా వుంది.

‘-ఇంతో! ఇప్పుడు నీయం నాక్కో సరే! ఈ
లాంటి సఖంగా బా కొంతంలుంటే నీయంను అయ్య
అనిపించి కొంతంలుంటా, అందరినీయంలా వుంటా
నాన్ని నీయం సమ్యక్, సమ్యక్సంతో, నమిల్లు
అందరినీయం లెక్కలకు ఈ అందరినీ ఇరిగింతు
కాగేదు వరి నూలాక మఖం కాగేదు సరే
తెచ్చలకు బతుకొందనే నీయం నూలావుడిగా బతికే
తెం ఏ చాళీరీగానో—చాళీరీగానో—గరి
నియంగానో—చాళీరీగానో బతికేనీ వుంటుంది
యం బతికేది సమ్యక్సంతో ఈ చాళీరీగానో కొరి
కొరిగో తెలిగొన్నట్లు కలగల తెచ్చుకొని
నీయంకు—

రణగ అరిగింక మాండగా తల వూరించాడు,
చిలకపు చాళీరీ సందేహం కలిగింది—ఇంతలో గరి
చిలకం! చిత్తడియంరణగ! ఏమో.. ఇంతా
అయ్యలెవ్వ వూరికాదు—

సరే సమాధానంలాంటి రాలేదు.
కాదు నూదా—

[illegible][illegible][illegible]

అలాగే లాండ్లను జుట్టాగా పోగొట్టిన వారికి
పన్నెండు రోజుల ముందుగా ఈ సందర్భంగా
సమావేశం చేయాలి. ఇంకా కావాలంటే వెంటనే
చేయాలి. తద్వారా తమ పనిలో హామ్యం ఉండే అయినా
చివరకు పని ఈ నాటికి పరిపూర్ణంగా పోయి
వచ్చింది. అటు వ్యాపారాన్ని ముగించి, ఇటు వ్యాపారం
ను ముగించి కార్యకర్తలకు ఓ పులికి పోయింది. కష్టం!
ఈ కష్టం పన్నెండు రోజుల వరకు పనిచేసిన
వారికి ఉండాలి. ప్రస్తుతం పనిచేసిన

కృష్ణానదికి తూర్పు తీరమున గ్రామము
నామము, బుద్ధిమతి కలది. ఇది కృష్ణానదికి గ్రామమున
జిల్లానామము, బుద్ధిమతి కలది. ఇది కృష్ణానదికి
గ్రామమున నీటిని నింపుచున్నది. కృష్ణానదికి

[illegible]

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

చతుర్ముఖులు

శ్రీ ఆంగర సూర్యరావ

పాత్రలు :

గోపాలరావు రామచంద్రకవి
కీర్తిశ్రీ కమలాకరం
విశ్వనాథం గణపతి
వెంకటసుబ్బయ్య పాపారాయుడు
రంగమణి.

స్థలం : కళామండలం

వడుపు : రాత్రి 7 గంటలు.

హాలుమధ్య ఒకచాకం కదిపిస్తోంది. తలుపులు మూసివున్నాయి లోపలి నుంచి వ్యక్తిం చేస్తున్నట్లు మువ్వల ధ్వని, పాట - తక్కువ స్థాయిలో విని పిస్తున్నాయి హాలులో - సింహాననం ఆకాంఠలోవున్న ఒక కుర్చీ, దాని ముందు అందంగా అలంకరించబడిన ఒక టేబులు వున్నాయి టేబులుకు కుడి వైపున మూడు కుర్చీలు వున్నాయి, కుడి వైపు నుంచి కీర్తిశ్రీ వస్తాడు. వయస్సు పిరీ వెంకటేశ్వరాలు. ఖడ్గరు లాల్సీ, పంచె, భుజి. మీద ఖడ్గరు కాలువా. చూడగానే 'కది' అని తెలుస్తుంది కీర్తిశ్రీ హాలు ఖాళీగా వుండినది చూసి నిమిత్తమందితాడు ఒకక్షణం ఆలోచించి హాలుమధ్య వున్న చాకం దగ్గరకు వెళతాడు. చెయ్యి వెయ్యి

గానే ఒక్కసారిగా తలుపులు తెరుచు కుంటాయి తిమ్మేశ్వరగా మువ్వలధ్వని, త్వక్తయ్య వడంలోని చివరి చరణం వినిపిస్తాయి.

"...దేవతే వరుడు కావలెనని భావించి పూజ లొనరించిన ఆ వనితచేతను పెల పీఠా, సిగ్గేల తేరా!"

లోపలినుంచి గణపతి వస్తాడు వయస్సు 18 వెంకటేశ్వరాలు. లాల్సీ, పరాయి చేతుకున్నాడు కాళ్ళకు మువ్వలు వున్నాయ్.)

గణపతి (కీర్తిశ్రీని పోలకగా చూస్తూ) ఎవరవారా!
కీర్తిశ్రీ నీకు కీర్తిశ్రీని - రిక్తవాదం గాన వున్నారా!
గణ పోతేనే ఎక్కడో విసిరిపెట్టి! (ఆలోచించాడు)
కీర్తిశ్రీ (తేలిగా) అహ! చావీయేం! విశేషంబావు.
గణ (ఎడో ఇది కిరీటం!) మీకు క్షత్రియలో యేమైనా రాసావుంటారా!
కీర్తిశ్రీ ఇలా రావీవాడే.
గణ అది! అలా చెప్పండి. మీకున్న యాదగానే అహంకారం కదిగారని తెలిపిపోయింది. తాళ పీఠి ఎదురేయండి
కీర్తిశ్రీ పీఠి తలు. యిప్పుడు నీకు రావీర్యంబాద తిగుతున్నాడు.
గణ : కేటంకు రావీర్యంబాద తిగు!
కీర్తిశ్రీ : అబ్బాయీ! అత్యంతిం దెలిసి పీఠి యీ పెట్టి విషయాలు తెలిసావు ఇవేమిట కావీర్య

- రంగమ్మ నీల రాజేశ్వరంగమ్మ! చిగ్గరగా తీసుకువచ్చాం.
- విశ్వకాంక్ష (రావరిమంచి) గగనతీ! గగనతీ!
గగ (రావరిమంచి నల్ల) యక్కడే వున్నాడంటి
మాకోసం యెంతో బాగుంది
- విశ్వ (రావరిమంచి) యిప్పుడెంతగా బాగున్నాడు?
గగ (నీల మర్రిపొయ) 1. 2. 3.
- (విశ్వకాంక్ష రావరిమంచి కన్నాడు. తెచ్చగా, బావుగావున్నాడు. సుగంధి ముఖం, గిరిజా, బాగున్న బాబు, పంచె—కాటాన్ రంగమ్మ! రావరిమంచి బాగున్నాడు. వున్నాడు. పంచెను 30 సంవత్సరాలు)
- విశ్వ: (1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000. 1001. 1002. 1003. 1004. 1005. 1006. 1007. 1008. 1009. 1010. 1011. 1012. 1013. 1014. 1015. 1016. 1017. 1018. 1019. 1020. 1021. 1022. 1023. 1024. 1025. 1026. 1027. 1028. 1029. 1030. 1031. 1032. 1033. 1034. 1035. 1036. 1037. 1038. 1039. 1040. 1041. 1042. 1043. 1044. 1045. 1046. 1047. 1048. 1049. 1050. 1051. 1052. 1053. 1054. 1055. 1056. 1057. 1058. 1059. 1060. 1061. 1062. 1063. 1064. 1065. 1066. 1067. 1068. 1069. 1070. 1071. 1072. 1073. 1074. 1075. 1076. 1077. 1078. 1079. 1080. 1081. 1082. 1083. 1084. 1085. 1086. 1087. 1088. 1089. 1090. 1091. 1092. 1093. 1094. 1095. 1096. 1097. 1098. 1099. 1100. 1101. 1102. 1103. 1104. 1105. 1106. 1107. 1108. 1109. 1110. 1111. 1112. 1113. 1114. 1115. 1116. 1117. 1118. 1119. 1120. 1121. 1122. 1123. 1124. 1125. 1126. 1127. 1128. 1129. 1130. 1131. 1132. 1133. 1134. 1135. 1136. 1137. 1138. 1139. 1140. 1141. 1142. 1143. 1144. 1145. 1146. 1147. 1148. 1149. 1150. 1151. 1152. 1153. 1154. 1155. 1156. 1157. 1158. 1159. 1160. 1161. 1162. 1163. 1164. 1165. 1166. 1167. 1168. 1169. 1170. 1171. 1172. 1173. 1174. 1175. 1176. 1177. 1178. 1179. 1180. 1181. 1182. 1183. 1184. 1185. 1186. 1187. 1188. 1189. 1190. 1191. 1192. 1193. 1194. 1195. 1196. 1197. 1198. 1199. 1200. 1201. 1202. 1203. 1204. 1205. 1206. 1207. 1208. 1209. 1210. 1211. 1212. 1213. 1214. 1215. 1216. 1217. 1218. 1219. 1220. 1221. 1222. 1223. 1224. 1225. 1226. 1227. 1228. 1229. 1230. 1231. 1232. 1233. 1234. 1235. 1236. 1237. 1238. 1239. 1240. 1241. 1242. 1243. 1244. 1245. 1246. 1247. 1248. 1249. 1250. 1251. 1252. 1253. 1254. 1255. 1256. 1257. 1258. 1259. 1260. 1261. 1262. 1263. 1264. 1265. 1266. 1267. 1268. 1269. 1270. 1271. 1272. 1273. 1274. 1275. 1276. 1277. 1278. 1279. 1280. 1281. 1282. 1283. 1284. 1285. 1286. 1287. 1288. 1289. 1290. 1291. 1292. 1293. 1294. 1295. 1296. 1297. 1298. 1299. 1300. 1301. 1302. 1303. 1304. 1305. 1306. 1307. 1308. 1309. 1310. 1311. 1312. 1313. 1314. 1315. 1316. 1317. 1318. 1319. 1320. 1321. 1322. 1323. 1324. 1325. 1326. 1327. 1328. 1329. 1330. 1331. 1332. 1333. 1334. 1335. 1336. 1337. 1338. 1339. 1340. 1341. 1342. 1343. 1344. 1345. 1346. 1347. 1348. 1349. 1350. 1351. 1352. 1353. 1354. 1355. 1356. 1357. 1358. 1359. 1360. 1361. 1362. 1363. 1364. 1365. 1366. 1367. 1368. 1369. 1370. 1371. 1372. 1373. 1374. 1375. 1376. 1377. 1378. 1379. 1380. 1381. 1382. 1383. 1384. 1385. 1386. 1387. 1388. 1389. 1390. 1391. 1392. 1393. 1394. 1395. 1396. 1397. 1398. 1399. 1400. 1401. 1402. 1403. 1404. 1405. 1406. 1407. 1408. 1409. 1410. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1420. 1421. 1422. 1423. 1424. 1425. 1426. 1427. 1428. 1429. 1430. 1431. 1432. 1433. 1434. 1435. 1436. 1437. 1438. 1439. 1440. 1441. 1442. 1443. 1444. 1445. 1446. 1447. 1448. 1449. 1450. 1451. 1452. 1453. 1454. 1455. 1456. 1457. 1458. 1459. 1460. 1461. 1462. 1463. 1464. 1465. 1466. 1467. 1468. 1469. 1470. 1471. 1472. 1473. 1474. 1475. 1476. 1477. 1478. 1479. 1480. 1481. 1482. 1483. 1484. 1485. 1486. 1487. 1488. 1489. 1490. 1491. 1492. 1493. 1494. 1495. 1496. 1497. 1498. 1499. 1500. 1501. 1502. 1503. 1504. 1505. 1506. 1507. 1508. 1509. 1510. 1511. 1512. 1513. 1514. 1515. 1516. 1517. 1518. 1519. 1520. 1521. 1522. 1523. 1524. 1525. 1526. 1527. 1528. 1529. 1530. 1531. 1532. 1533. 1534. 1535. 1536. 1537. 1538. 1539. 1540. 1541. 1542. 1543. 1544. 1545. 1546. 1547. 1548. 1549. 1550. 1551. 1552. 1553. 1554. 1555. 1556. 1557. 1558. 1559. 1560. 1561. 1562. 1563. 1564. 1565. 1566. 1567. 1568. 1569. 1570. 1571. 1572. 1573. 1574. 1575. 1576. 1577. 1578. 1579. 1580. 1581. 1582. 1583. 1584. 1585. 1586. 1587. 1588. 1589. 1590. 1591. 1592. 1593. 1594. 1595. 1596. 1597. 1598. 1599. 1600. 1601. 1602. 1603. 1604. 1605. 1606. 1607. 1608. 1609. 1610. 1611. 1612. 1613. 1614. 1615. 1616. 1617. 1618. 1619. 1620. 1621. 1622. 1623. 1624. 1625. 1626. 1627. 1628. 1629. 1630. 1631. 1632. 1633. 1634. 1635. 1636. 1637. 1638. 1639. 1640. 1641. 1642. 1643. 1644. 1645. 1646. 1647. 1648. 1649. 1650. 1651. 1652. 1653. 1654. 1655. 1656. 1657. 1658. 1659. 1660. 1661. 1662. 1663. 1664. 1665. 1666. 1667. 1668. 1669. 1670. 1671. 1672. 1673. 1674. 1675. 1676. 1677. 1678. 1679. 1680. 1681. 1682. 1683. 1684. 1685. 1686. 1687. 1688. 1689. 1690. 1691. 1692. 1693. 1694. 1695. 1696. 1697. 1698. 1699. 1700. 1701. 1702. 1703. 1704. 1705. 1706. 1707. 1708. 1709. 1710. 1711. 1712. 1713. 1714. 1715. 1716. 1717. 1718. 1719. 1720. 1721. 1722. 1723. 1724. 1725. 1726. 1727. 1728. 1729. 1730. 1731. 1732. 1733. 1734. 1735. 1736. 1737. 1738. 1739. 1740. 1741. 1742. 1743. 1744. 1745. 1746. 1747. 1748. 1749. 1750. 1751. 1752. 1753. 1754. 1755. 1756. 1757. 1758. 1759. 1760. 1761. 1762. 1763. 1764. 1765. 1766. 1767. 1768. 1769. 1770. 1771. 1772. 1773. 1774. 1775. 1776. 1777. 1778. 1779. 1780. 1781. 1782. 1783. 1784. 1785. 1786. 1787. 1788. 1789. 1790. 1791. 1792. 1793. 1794. 1795. 1796. 1797. 1798. 1799. 1800. 1801. 1802. 1803. 1804. 1805. 1806. 1807. 1808. 1809. 1810. 1811. 1812. 1813. 1814. 1815. 1816. 1817. 1818. 1819. 1820. 1821. 1822. 1823. 1824. 1825. 1826. 1827. 1828. 1829. 1830. 1831. 1832. 1833. 1834. 1835. 1836. 1837. 1838. 1839. 1840. 1841. 1842. 1843. 1844. 1845. 1846. 1847. 1848. 1849. 1850. 1851. 1852. 1853. 1854. 1855. 1856. 1857. 1858. 1859. 1860. 1861. 1862. 1863. 1864. 1865. 1866. 1867. 1868. 1869. 1870. 1871. 1872. 1873. 1874. 1875. 1876. 1877. 1878. 1879. 1880. 1881. 1882. 1883. 1884. 1885. 1886. 1887. 1888. 1889. 1890. 1891. 1892. 1893. 1894. 1895. 1896. 1897. 1898. 1899. 1900. 1901. 1902. 1903. 1904. 1905. 1906. 1907. 1908. 1909. 1910. 1911. 1912. 1913. 1914. 1915. 1916. 1917. 1918. 1919. 1920. 1921. 1922. 1923. 1924. 1925. 1926. 1927. 1928. 1929. 1930. 1931. 1932. 1933. 1934. 1935. 1936. 1937. 1938. 1939. 1940. 1941. 1942. 1943. 1944. 1945. 1946. 1947. 1948. 1949. 1950. 1951. 1952. 1953. 1954. 1955. 1956. 1957. 1958. 1959. 1960. 1961. 1962. 1963. 1964. 1965. 1966. 1967. 1968. 1969. 1970. 1971. 1972. 1973. 1974. 1975. 1976. 1977. 1978. 1979. 1980. 1981. 1982. 1983. 1984. 1985. 1986. 1987. 1988. 1989. 1990. 1991. 1992. 1993. 1994. 1995. 1996. 1997. 1998. 1999. 2000. 2001. 2002. 2003. 2004. 2005. 2006. 2007. 2008. 2009. 2010. 2011. 2012. 2013. 2014. 2015. 2016. 2017. 2018. 2019. 2020. 2021. 2022. 2023. 2024. 2025. 2026. 2027. 2028. 2029. 2030. 2031. 2032. 2033. 2034. 2035. 2036. 2037. 2038. 2039. 2040. 2041. 2042. 2043. 2044. 2045. 2046. 2047. 2048. 2049. 2050. 2051. 2052. 2053. 2054. 2055. 2056. 2057. 2058. 2059. 2060. 2061. 2062. 2063. 2064. 2065. 2066. 2067. 2068. 2069. 2070. 2071. 2072. 2073. 2074. 2075. 2076. 2077. 2078. 2079. 2080. 2081. 2082. 2083. 2084. 2085. 2086. 2087. 2088. 2089. 2090. 2091. 2092. 2093. 2094. 2095. 2096. 2097. 2098. 2099. 2100. 2101. 2102. 2103. 2104. 2105. 2106. 2107. 2108. 2109. 2110. 2111. 2112. 2113. 2114. 2115. 2116. 2117. 2118. 2119. 2120. 2121. 2122. 2123. 2124. 2125. 2126. 2127. 2128. 2129. 2130. 2131. 2132. 2133. 2134. 2135. 2136. 2137. 2138. 2139. 2140. 2141. 2142. 2143. 2144. 2145. 2146. 2147. 2148. 2149. 2150. 2151. 2152. 2153. 2154. 2155. 2156. 2157. 2158. 2159. 2160. 2161. 2162. 2163. 2164. 2165. 2166. 2167. 2168. 2169. 2170. 2171. 2172. 2173. 2174. 2175. 2176. 2177. 2178. 2179. 2180. 2181. 2182. 2183. 2184. 2185. 2186. 2187. 2188. 2189. 2190.

చతుర్ముఖులు

విశ్వ యాగోజలో బాబూ, పర్యవేక్షాచారి, విష్ణు యాగే బాంధ్యలేఖ అందుకీ గోపాలశ్యామలాంటి బాంధ్య లేఖలుంటే అభిమతానుగ గోపాలశ్యామల వింధిబాదాలంటే కాదు ఒకటి ఉపాంతం తోస్తోంది.

గణ యేమిటంటి అది?

విశ్వ : కాడక సంఘంలో పూజం సంపాదించడం

గణ : కావడం లాభం యేమిటంటి?

విశ్వ అంతా లాభమే. ఎక్కడను వెళ్ళినా రాజ తీరిలో వెళ్ళొచ్చి మంచినా నీళ్ళుపడినా కాట్టరాగొట్టకు" అనే ముద్ర అనూతంగా పడిపోతుంటే యాగోజలోనుండి మనకు తప్పిం విష్ణుంటే ముద్రపడెం అత్యంతమంతం అం ముయ్యింటిమా? ఒకటికొకటి ముద్ర పడిన విషయం—యెలా వాటి? ధర్మ తిరుగుపడె

(నేతరులు అనే సమయంలో మిగిలినవారి విశేషములన్నియు కలిపి మిల్లమొక్క గావోక్క పంపి, తప్పకుండా ఉండాలు—సంకలనం విలక్షణం చేతిలో జీవితాగి వుంది)

విశేషములన్నియు (కల్యాణ) యేమిటంటి? విశ్వ కాగంకాయ తిగుతేయంటావు?

విశ్వ ఓహో! విశేషములన్నియుగా! యేమిట— యెప్పుడూ లేదని యిలా పతాకాలా?

విశ్వ యిక్కడ రవియంతి సమావేశం వుంటుందా! కాస్తేమి ముక్కలవాడుకలన్నామి యింతా యెంతా లాచరా?

గణ (అక్కడంగా మానూ) మీర మిల్లమొక్క (ప్రారంభంకీ గానం కండి)

విశ్వ (గణం తీసుకుంటే) అభయ, (విశ్వకాగంకో) యా మిక్కా డెవంటి?

విశ్వ : నీకు కా తప్పకుండా గణంకి యా ప్రాంతం యే కాట్టరాగొట్టకొకటి కా తప్పకొకటి సమాన పూయలో కాట్టం వెలుతుంటుంది యాదా

విశ్వ : నుంచి తప్పక సంపాదించాలి.

విశ్వ : సంపాదించడం తొందరీ—కయాలచేకాను.

గణ : (అక్కడంగా) మిల్లమొక్క (ప్రారంభంకీ

గారి తరయంత సమావేశానికి సంబంధం యేమిటా అని కా సంకేతం!

విశ్వ : (గణంకి తీసి కోసంగా మానూ) ఉద ! ప్రాంతా! (విశేషములన్నియుతో) యాదండి విశేషములన్నియుగా! మీ కంటి క్షత; ప్రతుల సమావేశంకీ యే సంతా ప్రతేతరు.

విశ్వ అది వింటే గోరలు యెప్పుడు ముప్పొక్క క్లింకొచ్చి తీసికొనివెంటి ముప్పొక్క పచ్చి! నుంచుంటే పచ్చి! నీరెంతానే పచ్చి! కాట్టలే పచ్చి! చిరంకా తొలం చేసికా పచ్చి కేసున్నాని తాపత్యాలమిద ముదా పచ్చి కేసుకాదా!

విశ్వ మీరు చెప్పండి విజయ అక్షరంకి మీలాంటి వారు ముప్పొక్క కొంచెం పడుకోవాలి

విశ్వ అయ్యో రూపాలు వాటి రెండా యిస్తే మా ఆదాని ఒప్పుకోని ఆ అయినమామిదల తైవా పచ్చిచి మిల్లమొక్క.

విశ్వ మీ సంత!

విశ్వ మీ తప్పకొక్క—ఓ రెండు విషయాల—విడిచి పెట్టాలరా!

విశ్వ అలాగే తీసుకు విశ్వ కామా తొందరమయి వున్నాయి కా పక్కెత్తం విశ్వ విషయం కలిసిని కోర యిది (మొక్కాంకోలానుంచి విశ్వ కామా.)

విశ్వ (గణంకి ఒక ప్రక్కకు తీసుకువెళ్ళి) అన్నాం నీకు తొందరీ మెరాతో ఫోటోలు తియ్యడం కచ్చుకా?

గణ (సంతోషంలో) ఓ! అయ్యోకంగా తీసుకు తీసుకున్నాను తియ్యడంలో ఎప్పుడెప్పుడు.

విశ్వ యిదిరెండు యెప్పుడైతే తీశారా?

గణ ఒకటొక్క తీశాను—ఒకటి నుంచునీనే గానెన్ ప్రక్కనుంచి కచ్చెంకి, అప్పుడు తీసుకున్నాను నీవే నుం దగ్గర వున్నాను మామాను, విశ్వ తొందరీ విశ్వ విశ్వ, తేలుంటుంది తీసి వెనుకాంటి ఒకటి కాన్ ముదా .

విశ్వ (కచ్చెంకొ) యెంతా? నీకు బాగా తెలుసు

६५०

Ques : (தே. குடுகாநாடி, கோலாச்சுறு) தேவரா
ஜ் கோபிதே தேவரே தெரியுமா, நமஸ்து
நீதி நாயகம். தா. (நிழல்) தாயகம் நமஸ்து
தாயகம் தெரியுமா. தேவரா நமஸ்து
தாயகம்.

தலை: அந்த! தோ! தாய்மலையா!

നന്ദ : "നീക്കം" യോദ്ധാവിന്റെ ഭാഗമായി അദ്ദേഹം കയ്യൊപ്പം
 വെച്ചിരിക്കുന്നു.

Don't Ever Worry!

28 : "ఈ సందర్భానికి పూర్వం అయినది
 పాత పరిశీలనా అధ్యక్షుడు! కానీ సీన్
 చిన్న పరిశీలన

[illegible]

నాగ మధ్య—అవసరమి తగిన మునిషిని కొరత
నందుకు నేను చాలా చింతిస్తున్నాను

గణ : యాత్రాదుం వెళ్ళుంటే వస్తే చెబుతాయంటావా?

బంధ: (పరిశీలించి కమేరా చూపిస్తుంటే) యీ
 కమేరా వ్యాస రికా పుటలో. మనకావలసిన
 గోపాలరామిగారి, ఎరులయ్యా!

ಗಣ ಕೃಷಿ ಸಂಘ

చం (అక్టోబరు) ౨౩ గోపాలరావుగారి
పర్యటన

பத : கீத விக்ரமம் மெய் மோகனம் வந்த
 மெய் காலகால மோகனம் மெய்யுறுவதும்
 மோகனம் மோகனம், மெய்யுறுவதும்
 மோகனம்

పం. యిస్కను అపర దుష్టాది నివృత్తి
 కయ్యలో తెలిసిందా!

೨೨೨ ಅ ದ್ವೈತ ಶರೀರಾದಿಗಳ ಶ್ಲೋಕ.

25 : గోపాలకృష్ణుడు రాజాని అందరితో కలిసి
 ఒక పోలీసుయ్యిని పంపించి "నీకు యీ
 ఇంజనీరు అయ్యి ఉన్నాడు. నీకు
 నీకు ఇంజనీరు అయ్యి ఉన్నాడు. నీకు
 పోలీసుయ్యిని పంపించి అతనిని

ನೀನು (ಕೆಳಗಿನ) ಒಂದು ಅನುಭವವು!

విశేష మేం యుద్ధం కలిసి పోరాడటం తప్పించి
కర్మకు ఒక ఫోటోతియ్య యుద్ధం జప్తుచూ
వుంటే మా ఫోటోతియ్య. జప్తుకీసినఫోటో
లన్నిటిలో మేం యుద్ధం తప్పుకుందా వుండి
తీరాలి.

అదంతా కాకుండా దిద్దివేసింది. దేవుని పాత్రలో
యే రకంగా, దేవుని యాగిత్వంలో దిద్దివేస్తూ
అదంతా నీకు ప్రాముఖ్యమైనది అలా ప్రామా
ప్రమంబుగా పోల్చాలి అర్థం కుదర్చించేవాడు.

పంక : యేమయ్యాయ్! నిల్వకా తాళరావురా!
 అక్కాయన పాటానంటే యెక్కడ
 తియ్యదు

ఆ ఆరికూడా కాదు విడిచిపెట్టండి. కనుక నా
చేతిలో పదిలే యిండ్ల నివారణచరణాలే
మయ్యింది. (ఒక్కసారి భయంతో) ఫోటోలు
తీసి దొంగయో దొంగలు కదా?

உன் கைதூயும் கை மூதும், பூசா மலர் பூசாதும்,
(தேவர நாமம்) மூசும்! மூசும்!

నా (వీణా భావన తనివెందుకోని) మాకు కాంక్ష
లే నా ఒక పూజనీయ మాయమంతా!

206 (వారిసా) తదోద్భవ కృతాగా ఘోష పాదు
 తియ్యపు—కీరీరా భాగతిగా వాదన

మరికూ, దురువులకొక తెలివితే!

[illegible]

ನೀನು ಹೀಗೆಯೇ ಇರಬೇಕು. ನೀನು ಇನ್ನೂ
ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಗಾಗಿ ಇರಬೇಕು!

(వలెనగుచున్నదిగి పదియవ ప్రసంగి) హాహాను,
గొంతి కలగొనుచు పోయినది. ఇది చూచుచుంటాను
మిడిన ప్రసంగి. హాహాహాహాహాహాహా,
హాహాహాహాహాహాహాహాహా, నిలువరాదు,
హాహాహాహాహాహాహాహాహాహాహాహాహాహా
50 ప్రసంగియై)

పాపకాయము : (గంభీరిని ఎదుర్కొంటుంది) యలాగ
యిది! ఇంత కష్టాల అత్యయా!

സന്ദേശം : ഭാഗ്യം ! ഭാഗ്യം ! ഭാഗ്യം !

చతుర్థాంకం

పాపా: కాదులేదని కలిగివచ్చావా!

గణ: (పాపారాయణుని ఆహ్వానించుచు) మీరు
మానా రెండునెలల సమావేశానికి వచ్చారా?

పాపా: అలా అంటే నీ వచ్చావు

గణ: మీ వేరే!

పాపా: పాపారాయణుని గారు,

గణ: మీరు పత్రికలో ఏమైనా రాశాభ్యుపాయా?

పాపా: పత్రికలో రాశాభ్యుపాయం — పాపారాయణుని
(విడుదల) పాపారాయణుని గారు మా హోల్ డిజి
విజ్ఞానమును కలపబడ్డారా?

గణ: మీరు విజ్ఞాన కలపబడ్డారు! అలాగే పంపిణీ

విశ్వ: (హాసమున) గణపతి! గణపతి!

గణ: (విగ్రహం) పాపారాయణుని గారు మాట్లాడు
మాట్లాడుండి.

విశ్వ: (విగ్రహం) డిజి! పాపారాయణుని గారు!
రండి, రండి ఇక మాట్లాడాలి!

పాపా: వారి మాట్లాడుట నుండి విడుదలకావాలి! మీ
పాపారాయణుని అలాగే పంపిణీకావాలి. ఈ విషయం
మీకు తెలుసా?

విశ్వ: రెప్పలూరగా కనబడుతుంది. రండి, డిజి పాపారాయణుని
విడుదలకావాలి.

పాపా: ముగిసినా అలాగే వచ్చింది. (ఎవరు
వచ్చి విడుదలకావాలి)

గణ: పాపారాయణుని గారు! మా సోదరములకు పాప
కాలం మీరు ఎంతగా వచ్చిందా?

పాపా: (హాసమున) మీరు సంతాపము! మీ
సంతాపముతోనే మీ మాట్లాడుట వచ్చింది.
(ఎవరు వచ్చి విడుదలకావాలి)

గణ: విడుదలకావాలి! పాపారాయణుని గారు! మీరు,
మీరు, అలాగే విడుదలకావాలి! విడుదలకావాలి
మీరు విడుదలకావాలి!

విశ్వ: విడుదలకావాలి! విడుదలకావాలి! మీరు
మీరు! మీరు! మీరు! మీరు! మీరు! మీరు!
పాపా: అది! పాపారాయణుని గారు! విడుదలకావాలి!
పాపారాయణుని గారు! విడుదలకావాలి!
పాపా: అది! పాపారాయణుని గారు! విడుదలకావాలి!
పాపారాయణుని గారు! విడుదలకావాలి!

పాపారాయణుని గారు. ఆ సమావేశం కలిగివచ్చింది

గణ: (విగ్రహం) అలాగే! — అయితే ఇకలే కా
విడుదలకావాలి! పాపారాయణుని గారు!

విశ్వ: (విగ్రహం) మీరు! మీరు! మీరు! మీరు!

గణ: మీరు! మీరు! మీరు! మీరు! మీరు! మీరు!

రంగ: (విగ్రహం) మీరు! మీరు! మీరు! మీరు!

విశ్వ: (విగ్రహం) మీరు! మీరు! మీరు! మీరు!

(పాపారాయణుని గారు! మీరు! మీరు! మీరు!

రంగ: (విగ్రహం) మీరు! మీరు! మీరు! మీరు!

గణ: మీరు! మీరు! మీరు! మీరు! మీరు! మీరు!

రంగ: మీరు! మీరు! మీరు! మీరు! మీరు! మీరు!

రంగ: (హాసమున) మీరు! మీరు! మీరు! మీరు!

గణ: అది! మీరు! మీరు! మీరు! మీరు! మీరు!

రంగ: మీరు! మీరు! మీరు! మీరు! మీరు! మీరు!

రంగ: మీరు! మీరు! మీరు! మీరు! మీరు! మీరు!

గణ: అది! మీరు! మీరు! మీరు! మీరు! మీరు!

కా ర త

- రంక (చే! (కొరికి చూచి) అబ్బో ముగ్ధుడు
కయర పి తిక్కాడు, కయలు—తిక్కాలో నేను
నదిరానిది మానాస్తాను. (రందర నదిగలగకు
వలసింది)
- నన (అహంకరిగా నదికాస్తూ నీటి అడ్డుతెచ్చి) తోడ
లికి విడిచానీ నీరేనా.
- రంక దూరమును యారేతో నేను చూస్తాను (పైట
వెంట పైటమట్లా తిట్లు చెబుతూ పోవు
తుంది)
- నన (చేసిరావోడో పట కొని) ఆ పోకలో ఒక
పొటలో తీరాను కలలకుండా నిలబడు
- రంక పిచ్చా! ముగ్ధుడో!—చూటోడ తీరావరా!
చూటోడ, : తిట్లు తెచ్చుకున్నా (నలగిరిది
తెచ్చి పం కొని పక్కకు లాగేసి తొందరగా
నదిలోకి వేసి పోతుంది)
- నన (చిగ్గరగా) నుతిస్తాను! కష్టపడరాం కా
వెయ్యకండి బోయింది
(పటలో రంకకు విక్రయకాగాన్ని తెయ్యి పట్టు
కొని నదిలోంచి రావట్టుకుంటుంది)
- రంక (నగనకినీచూస్తూ) ఏం ముగ్ధుడో? కాకన
మానామనమన్నావా? తుర్రుకుతున్న యెవరి
కాదుగా తెచ్చిడున్నాకో?
- నన నీవు మా నుతిస్తాన్నీ దిశిచిచెతానా లేదా?
- రంక (చిగ్గరగా) యెడినీ పే నుకాక యెడినీ పేటను,
తెచ్చి పట్టుకుని యామను తెచ్చి తాను ముడిది
మనస్సులతో అంటా!
- నన (కోపంతో) యావచ్చున విక్రయదారికి మనస్సుక
రస్తా అది నీ పంటాను!
- రంక ఈయన! నీకు నిలబడిం యేటో నన్ను?
- నన ముందు ముత్తె తెచ్చు
- రంక కాలో దూరం కలలకుండా నేనో ముందు కాదు
జలాను తెచ్చుకో!
- విక్ర (యేదోచేత యెడినీనీ చూస్తూ పుంటాను,
మార్గంలో అనుకోని) యేదంటి క్రితంకం
- నన (కోపంతో) మా నుతిస్తాన్నీ నిలగిస్తావాని
నీకు నా చూక్కేమటో ముందుతెచ్చి!
- రంక : మా యెడినీనీకంటే రా దాని! మనస్సులక?
- నన యాకానుండడంలో? రాకదాని! నీకు తుర్రు
చూక్కేమటే!
- విక్ర (నలగిరిది (పరిహాసంగా) త్రాగుకోరాదావా!
రంక (చిక్కిరాగాన్ని చూచిస్తూ) యానునీ కాచి
చెప్పదాని! నీ అక్కంటి?
- విక్ర క్రితంకం! కాదుట నిను, నీంవెత్తుకు
యిక్కడికి తెచ్చుమనల కవూరు
- రంక (కోపంతో) రానియే ఆ తెచ్చి మనలమల
ముందే తెచ్చుకాను — పనిలూ అన్నాడుం
నెత్తుదాని! నీకీ కేంబీరాను?
- విక్ర నీ నీం అన్నాడుం చెబాను!
- రంక అక్కేయంకాను! (యేమన్నా) నీ! నీ!
పనిలూ అనునీనీకంటే నీకీ తెచ్చుదాని నీకు
నీకీ పుణులందీ
- విక్ర (మార్గంలో అనుకోని) అద! త్రాగుకో
క్రితంకం! అనుకొ యెచ్చి తెంచు!
- నన (పింజితుతో) నుతిస్తాను! ఈరెం పింజికి?
- విక్ర (చిరాగా) కాకనెత్తురానుకేదోయి! త్రాగుకో!
నన (మూంకే చూక్కేంతో) మరీ అవచ్చురాను పలుకు
తోంటే?
- విక్ర (రెనుగా) అబ్బో! అంతలోతుకు బోకురా!
రంక వెంట కోలాల్సింది యేంకొన్నెచ్చిందేదు!
విచ్చి కెచ్చురాను పుచ్చుకున్నావా?
- విక్ర (పరిహాసంగా) క్రితంకం! కాదుట నిను ఇచ్చు
టికి విచ్చిచా నేను పిగలటలో కవూరు.
- రంక నీచిచ్చివా పుచ్చుకోను
- నన ఇచ్చిరానుక కిరవాం యెలుకంటేచూక్కే నీకు
ధూత బోతరం!
- రంక (అహంకరిగా నలగిరి పొక్కపట్టుకుని)
యేంటి ముగ్ధుడో అంటున్నానీ?
- నన (యెందుచూస్తూ) ఈ! చూక్కే! (మడిచివు
చూచిస్తూ) నాకుదింకెదీగదా నాను యెంకొ
రాదామంది చెప్పజూను.
- విక్ర (తొందరగా) రంకావ్వు! మత్త నదిలోకివేర్చిరా.
నీం నీరేమిటో యెలుకంటే రాదు మున్నా!
- రంక : నీ నీంకు తెచ్చిపో!
- నన. అబ్బో! నీకొ చచ్చుకొ తెచ్చుకానికి పైం
తెచ్చుకొమత్తొచ్చి! తుప్పంటి విచ్చికో! :

భ శ తి

కాదు: ఒకవారిలోనిది నిర్భయ మాధావం. (గిరిజాని నిర్భయోత్తము)

மகிழ்ச்சி: (திரைமீது) கும்மிக், கும்மிக்

இ. 5 (அனுராதபுரம்) ரீதியில்

५५ (మండుకు వచ్చి) అన్నీ పూచాను చిందర కంబ
రగా అడ్డుగా వున్నాయిదీ ఇంకా రేమీ
ఫల లేదు

1. ఆటువైపు పోయి కాగా నీవుంటి అక్కడ పోయి
యోర్దాన్ నదీతీరాం తిరివాతి సహా నీకేం యొక్క
అరుపుకోరియ్య

(శ్రీశ్రీ మూలమునకు రామదండవీరి, కమలాకరం ఎవరుని పురిచేయుటకు వ్రాసినది)

విశ్వ రాజవంశప్రతినిధులు!
 (రాజవంశప్రతినిధుల అనుమతి తీసి చూస్తున్న
 కై.కె.సి. కమలాకరం నిర్మలబిల్లు)

కాదు! ఏమిటో త్వరగా చెప్పండి

வினா : கா.கூ.ப. நகர விரிவாக்கம் ?

காது நெய் அரிசி

విశ్వ వాత్సవ సంఘం: వా సంస్కృతిని పురిచి

రామ అబ్బా! ఆవిడయం నేనుమరి / భోలేను జారిరా
తియ్యారులేవేడప్పుడు నేను దిక్కలే ప్రాంతాను

విశ్వ దీక్షా మునిచిహ్నుడు కాటక సంఘంలో సేవ
దీక్షా శిక్షాంతంతు అనునాంబా నమోస్తు

మరియు తరువాత స్థితికిగా మార్చబడితాం (ఇక్కడోహూ

தேவதாசம்)

రామ! నాది చిన్న కురిచి
రామ! నాది పైం లేదు త్వరగా చెప్పండి

(రంగమ్మ ఆస్తిపైగా రేణువులపై చార్జీ
దాఖ చేయబడింది)

రంగి (చిరాగ్) అబ్బుల్లా! యేదీ పాద.
(అయ్యోను యాదాగో దిక్కుకాదో, నగపతి
కంనానపడితే నగపతి అయ్యోను లోపలను
పైకి తీయపు దగ్గరకు వేసాడు)

రాజు ఆదిత్య యోగి?

நாள் : அடுத்த நாள் கிழக்கு நாள்...

విశ్వ (అహంకారా ముక్తిలో అందుకొని) శిష్యు
కాణ తెలివి

రామ అలా వ్రండే?

కణ జానపద వ్యుత్పత్తి కోసం వేమల కేయంబాదురి
(కణపతి తిరుళ్ళు నటిగా పలు కోవి విలువపెకాడు)

విశ్వ రామదండ్రికరిగారూ! మీరు కాదు మరో
 చిన్న పోరాటం తెలుగులో

కాదు చెప్పండి

విశ్వ గోపాలరావుగారి మీమాంసకు ఎదురు చెప్పగా,
రామ అరివిలి వామిది గౌరవభావం వుంది చాదా

பெரிய நகரங்களில் இருந்து வந்தவர்கள் மிகவும் குறைவு. பெரும்பாலானவர்கள் கிராமங்களிலிருந்து வந்தவர்கள். இவர்கள் பெரும்பாலும் கிராமங்களில் இருந்து வந்தவர்கள். இவர்கள் பெரும்பாலும் கிராமங்களிலிருந்து வந்தவர்கள்.

நாளை வரலாம் வா நம்முடைய நம்முடைய
பெயரில்

ಕಾಢಿ ಲಿಖಿತ ಸು.

విశ్వ శాస్త్రము గాదు తమిళ శాస్త్రమునా వస్తువు
తమిళం!

అప్పుడు మరల పదం (ఎవరైతే విన్నా) వివరం)

౫౧ ఈరీతులను పట్టుకొనే కౌశలం పాత వి
 లాపరీతిని ఆమె ఉపయోగం వల్ల వచ్చి
 తోంది

విశ్వ యజ్ఞానికి భార్య వచ్చి పడిందిరా!—
యీ విషయం బంబేలో యజ్ఞానికిమంది పరిశీలన
లోనే ముగియగలదని వ్యాఖ్య.

20. ఆమె కుర్రానిగా నిర్లబ్ధులను ఆశీర్వాదించే
యోగం కాదు.

విశ్వ యుద్ధం అనంతమని తిక్కనాచార్యుల
యెలకా నాణానా

நா : (பக்கிளா) தாஃ அந்ஹுலி ஸுப அரஃதா
தஃ அஹ்மத்

దిక్కు యేమిటో నేనం చెప్పితిమిట! నోటాంతా
నాకు వచ్చే ఏడాదానికి యామిను పైకి
పంపించాటి.

பாட : அக்டோபர் மாதம்கூடும்.

015 : அக்டோபர் தாதிவாரம்

చతుర్ముఖులు

గం : వారకల్లెడ నెక్కా వర్షియినా మాశ్వా
పెడదాం

విశ్వ : మత్స్య చెప్పేదేవుడా కామా!—నీ నుత్ర
నాకు యిలా మర్యాదగా పోవడం నీకు ఇష్టం
లేదా?

గం : తేప్పేప్పటి తూర్తిగా విషంపే యిప్పుడు
రంగయ్యగారిది ప్రజలకు సంపదం మంజుం
కాదు

విశ్వ : అలాగే కలవరతోంది

గం : మనం వెంటనే ఆమెకు విశ్వాగా అంజలింపి
న రిగ్గా మార్చేదాం

విశ్వ : యీ ప్రమాదం నాకు అమాంతం ప్రపద ముదా!

గం : మనం రంగయ్యగారిది మార్గరేగా కొడుకో
కాదు. ఆమెకు కోణ విప్లవండా తెలుగుగిరి
కొడుమయ్యలో మోతాట్రతీలా మారామన్నుంచి
తెలివన్ను మేనీవీరాణ గోపాలరావుగారి

విశ్వ : (మృత్యు అందుకోని) నీ విశ్వం కట్టిపెట్టా!
అసలు విషయం చెప్పి

గం : (తేలిగా) అట్టే! యీం లేదంటే గోపాలరావు
నాకు రాగానే మన రంగయ్యగారు యెవరు
వకొలి ప్రజలకుం ఆయన మేనల్లో ప్రయోగి
తరవాత ఎవడు ఇతరుల మారంలో—రక్కడి
ధిగినుకో—కలవరం ముందరీలా కలవరండా
మాశ్వాచారి

విశ్వ : (ధిమింకో) యీమా ప్రమాదం లేదంటావా?

గం : యీక లేవడంపే వెంటనే మనం ప్రజలకు
భంజరీ (తెలుపు విడిచిపెడతాడు రంగయ్య
కోపంతో హుమనుగా ప్రవేశిస్తోంది)

రంగ : విన్న—కోపంతోయోగలా—లోపలపెట్టేసి
కారితోరా మునుకుంటామూ రా? తీ నిక్క
మంచి కలవర

గం : మత్స్య కలవరండా మాశ్వాచారి మాకు కొంత
మీది (ఒక్కరికీ ఒక్కరిలా!) మాశ్వా!

విశ్వ : మాకు (కొంగం) మత్స్య మాకు ఒక పదోయం
తెలుగుగిరి.

గం : నీ కలవర నీ నుతిరియో

విశ్వ : యీకట్టచు పెట్టెట్టెట్టా కలవర.

రంగ : కత్తీ రామయ్య. కాళిం?—యీ పెట్టెకో
పంజారం ఎంతోకీ తెలియదంట!

గం : నీకో మంజుంకొంటా కచ్చి పడినదంట!

రంగ : (కోపంతో గంపరి కేసిమాడి) యీం? యీలా
గుండెంటి?

విశ్వ : రంగయ్య! నా మార్గరే నీ నేమల్లోలేదంటి.
నేను చెప్పేచెప్పించి నా పనిత్ర నిలబెట్టు.

రంగ : మత్స్య చెప్పేవ మూకలా గంగిరెదులాగ తెలుపు
కున్నామ అంజలి కాపకు కలా కొచ్చింది

గం : (విగ్రహ) ఉప! యీ ఒక్కచారిత్రా కా మా
మాట విషయమూ మరేకరి!

విశ్వ : యీక లేవడం రంగయ్య! మత్స్య ఒక్కరేక
కాళి లాధింలేదు.

రంగ : (కోపం మేలిపి) ఏం నేమల్లోన్నామ?

గం : యీమా తెలుగుగిరి మాశ్వాచారి!

రంగ : (మత్స్యమా) ఉప! యీంలేదా! అలాగే
మామంటామ

విశ్వ : అయిదు విప్లవంకాటు మేం ఏం చెప్పేవా
మత్స్య వికారి నీ కేవలం మార్చేదాం

గం : విష్ణు బాల్కన్ తెలా తెలుగుచెల్లం అంజలి
మేలియలో బాల్కన్ తెల్లారు మారాన!
కాళిలా చేస్తాం.

విశ్వ : ఒక గొప్పకామకు దొకొయన విష్ణుమామ
ఆయన రాగానే మత్స్య నీకు అభిషేకం

గం : (మృత్యు అంజలిని) ఆ అభిషేకం నేను
నేమల్లోకాన!

విశ్వ : బాంబంపే ఆయనమేకో విష్ణుగిరి

రంగ : (కొంగం) అయ్య కాళియ! ఆ పదమూతం
నేను చెప్పేవా నేమిగను (విశ్వబాంబం మింక
జరి కోపంతో) యెంతయినా నీకు నీతిలేక
లాతే కాకు లేదనకున్నావా?

గం : పో! విచ్చిరియ! అయిదుమంజు మంజుపాటి!

విశ్వ : అందులో తేప్పేలేదు (కొంగం).

రంగ : మా పెట్టెకోనేనేనీకా తిప్పంపెను ముప్ప
విష్ణుమామకు రావడి తెలుపు గొప్పమా
(గంపరి మామిల్లా) యిలాంటి మార్గరేదు
మంజుల లాగేదంట!

గం : (విగ్రహ) పో విచ్చిరియ! నేను కొడు.

రంగ అప్పు యిప్పుడో యొగడువా? మలకా
గొడవూ వచ్చి వంద మాటలు
తప్పేదాదు.

విశ్వ అదింతా యిప్పుడెందులే రంగయ్య! పోనీ
దంప చేతి వైయ్య చాలు

రంగ అలాగంటే ఉప్పుగుంటాడు

విశ్వ ను వద్దంటే నోరు తెరిచి మాట్లాడుతాడు

గన యెవరేం ప్రశ్న చేసినా (అధియంది
మానిస్తూ) యిలా కీరమాటలూ, చిరువత్స
వివే భూషణాలూ

విశ్వ : మాంసా గా నువ్వు మామాటలై చాలు

గన : నోరు తెరిచావా నీం అభిరహితో

రంగ (విశ్వభాగం) యెంతో అయితోయితో
యెంతోనా మతి?

విశ్వ ఓ! తప్పదురా!

గన (గన పెద్దరిచి) మా గొరిచివేడు గొడు—
గొరిలోకి యిది విశ్వం

విశ్వ : పంది పట్టుకురా గనవో!

(గనవతి ఒక్క మాట మాత్రం గనలోకి విశ్వం)

రంగ యెంతో యెంతో!

విశ్వ తిరవాతి చెల్లాదుగా!

(గనవతి పంది తీసుకువచ్చి చాచింది పొడు
దిక్కులు, రంగం ఒక్కలా కేలియినాడు పొ
తాడు)

విశ్వ (రంగయ్యతో) నోరే

(రంగయ్య నోరేతో నోరొంటుంది గనవతి
ఒక బల్లపట్ల తీసుకువచ్చి—తన ముఖంపై
విడువకుండా తిలకించితాడు విశ్వభాగం ఆమె
ముఖంపై పువ్వు పువ్వు తీసిస్తాడు ముఖానికి
పొడు అద్దతాడు గనవతి "పెళ్ళో పెళ్ళో"
తో కనుమరుగై పిచ్చిగా పులకాడు ఎవడు
నిత్రువంది వెంటబుట్టుయ్య, పొటారాయడు
మాట్లాడుకుంటూ తిస్తాడు)

పొటా! (పొటా) నీ మామోలేదులే! పుట్టిగా
అదిగోరా "పొటా"య్యం గొరంపై నాలు
తిడుతు పెద్దనేలేదు కా దిగ్గ దిక్కుయ్య
మామోగొరం, రంగవత్సలు, కిష్టకామలు

అక్క...యేం రియ్యం గొరం? తిరు
నెరియ్యండి" అన్నా త్తేను

రంగ విరమించాడు ముతల్ల ఎంత గౌరవం వుండేది!
(యంగులమానీ పంకోచం) ఏమండోయ!
విశ్వభాగం గాయ! ఇదే కాట్యం కట్టిపెట్టా
లేమిటి?

విశ్వ (తోచింది పడుతూ) అతల్లె యేం లేండి
పొటా (రంగయ్యను చూసి కిందకి చూసి) కుక్కలూ!
ఏమేం యెంతో పక్కావుంది ఎంతోబుట్టుయ్య
గాయ! మాన పెట్టే పట్టుకానీ—యెంత
ప్రేమలు యేం బోలెంది!

రంగ (రంగయ్యతో మాట్లాడినా విశ్వ అనానా!
ఆ గొరం అంత!

పొటా యేటేలా భాగ్యం కట్టిపెట్టా నీరే నీం
రియ్యం తెలవించి భామ కట్టిపెట్టి తెల్లని
బోయింది

గన (తల పైకెత్తి) అయితే పొటారాయడు గాయ!
మరి భాగ్యం యెప్పుడయ్యేది?

పొటా భాగ్యం మాట్లాడి తెలవే సర్వాదియ్య!
నీలంటి పుర్రులుంటా భామ ఏమేం విశ్వ
కాకా పొటా! రియ్యంపై నువ్వు నీకు రహితో!
యారోపురి ఇంత పొటాగారు పెట్టి తీసి
నీలం గుయ్యోమని ఒకే అయ్య

గన (విశ్వభాగం) రియ్యం గాయ! ఇక్కడ వుంటే
మది పది అయ్య

విశ్వ పల్లె లోపలి పల్లెలోనా వెంటి ముట్టుయ్య
గాయ! మరి మా రియ్యంలు మర్చిరాడు
కాదు

రంగ (రంగయ్యతో మాట్లాడి) అలాగే ఇస్తానండి.

గన (తేలులోంచి కలుతే రియ్యం పువ్వు తీసి)
ఒక యాగే రూపాయిలు రాయమి నెలవో!

రంగ (తోచింది పడుతూ) అదేన్న ఇప్పుడు కాదండ
పది మాటలుంటానీ యెప్పుడు లేవు (తేలు
లోంచి పట్టుతీసి పదిమాటలుంటానీ గనవతి
కొడు గనవతి వెంటబుట్టుయ్య రియ్య
ఇస్తాడు)

గన పొటారాయడు గాయ! మామోనా ఒక పది
మాటలుంటానీ!

12 పూర్తిచేసికొంటే ముందర బాటాగ్లను
యింకా వాడుకోవలెను

రామ నిరుపదబుట్టినాన (ప్రభాత కర్త
కులు. పాపాత్మ బాధకులు (నరబుట్టినాన
కరుణార్థివాడు.) నిరుపదారాయకునాన,
నిరుపదా (ప్రభు కర్తకు. పాపవృత్తి
కు నులు (పాపారాయకు కరుణార్థివాడు)
నిరుపదావంశాదు (ప్రసన్న బాటారాయకులు

గోపా (పాపార్థం అంశాదు నిర్వహారం)
నిరుపదా (పాపాదు అంశారంశాదు
యేదో అభిలాషివాడు)

నిర్వ అనున భావ స్వరూపా మేధావీని.

గోపా నిరుపదా అంశారం నిర్వహారం
అనున భావ నిర్వహారం

నిర్వ తిరుగు యా పదార్థం ముగిసిన తరువాత వా
పర. పాప నిరుపదా

గోపా మామూలు అభిలాషివాడు

రామ నిర్వహారం వరదానం (వాదారంశం
మామూలు) యావంతి.

గోపా మామూలు, పైవలెనే నిర్వహారం కర్త
రామ నిర్వహారం ముగిసినాన, ప్రభు కర్త
కలలో ముగిసినాన రామూ వారిలో నిర్వ
కల

(ముగిసినాన మార ముగించి కరుణార్థివాడు)

గోపా : (ముగిసినాన నిర్వహారం మామూలు) ప్రభు
కల నిరుపదా పై నిర్వహారం నిర్వహారం
పైని భావ నిర్వహారం

రామ యావంతి నిర్వహారం

(ముగిసినాన మార ముగించి, మార గోపాలం త్రి
అ యింకా మార ముగిసినాన పదియవ
నిర్వహారం — నిర్వహారం అంశారం
నిర్వహారం పై నిర్వహారం మామూలు నిర్వహారం
పైని భావ నిర్వహారం)

రంగ : (వాదారంశం నిర్వహారం) పాపార్థాన్ని
నిర్వహారం పైని భావ నిర్వహారం
(నిర్వహారం నిర్వహారం)

గల నిర్వహారం ముగిసినాన ముగిసినాన

నిర్వహారం (నిర్వహారం నిర్వహారం) నిర్వహారం
నిర్వహారం

రంగ : (నిర్వహారం నిర్వహారం) నిర్వహారం
నిర్వహారం

గల నిర్వహారం నిర్వహారం నిర్వహారం
నిర్వహారం

రంగ నిర్వహారం నిర్వహారం నిర్వహారం

గల : (నిర్వహారం నిర్వహారం) నిర్వహారం

రంగ (నిర్వహారం) నిర్వహారం నిర్వహారం

గల (నిర్వహారం) నిర్వహారం నిర్వహారం
నిర్వహారం

నిర్వహారం నిర్వహారం నిర్వహారం
నిర్వహారం

నిర్వహారం నిర్వహారం నిర్వహారం
నిర్వహారం

పాపా (నిర్వహారం నిర్వహారం) నిర్వహారం
నిర్వహారం

గల నిర్వహారం నిర్వహారం నిర్వహారం
నిర్వహారం

పాపా (నిర్వహారం నిర్వహారం) నిర్వహారం
నిర్వహారం

(నిర్వహారం నిర్వహారం) నిర్వహారం
నిర్వహారం

నిర్వహారం నిర్వహారం నిర్వహారం
నిర్వహారం

నిర్వహారం నిర్వహారం నిర్వహారం
నిర్వహారం

(నిర్వహారం నిర్వహారం) నిర్వహారం
నిర్వహారం

నిర్వహారం నిర్వహారం నిర్వహారం
నిర్వహారం

రామ (నిర్వహారం నిర్వహారం) నిర్వహారం
నిర్వహారం

చతుర్ముఖులు

గోపా: (కుక్కలో అంతుకొని) అత్తయి వ్రాతకంలేంది
అగ్గి చూస్తున్నాను.
రామ: ఏదో ఒక కాటలో.

గోపా అలాచిరుము.
రామ: (కుక్కను త్రవ్వు పెనకుట్టి చూపిస్తూ) దయ
చేయండి. (గోపాలకాత్రి కొలువదాకొలువేసి,
మొదటిగా తెలిసి కుక్కలూకు ఎవరినెత్తి
మందిరికీకావం తూలనంప తీసుకొనిపోతాను)
రామ: కీర్తి కీకాయా!

(కీర్తి కీ వికీకావం చేతలో త్రవ్వు తూలనంప
తీసుకొని గోపాలకాత్రి మొదలలో చేతులు
అందరూ విప్పబడి కొడుకలు.)

మోక: (ఎవరితోనో రహస్యంగా మాట్లాడి గోపాల
కాత్రిను మరొకరిని) అయ్యా! తియగు మా కర్త
కుల సంఘానికి ఒకసారి దయచేతున్నది.

గోపా: యిత్రుడు తీవ్రలేకు తెలుగువలలో (ఎం
పతి ముగిసిన కర్మి పోటోతీవ్రాడు) తిరిగి
కరకు అప్పుడు మీ సంఘానికి రాకదానికి
ప్రయత్నిస్తాను.

మోక: కుక్క సారి విచ్చిత్త్రుడు తమకు తప్పకుండా
దయచేతున్నది.

(ఎవరినిఎవరి, కీర్తికీ, వికీకావం ఒకకనక
లోను, మోకలకున్నాడు. కియలారం మోక
కరకలోను మాన్యులూను. ఎవరికి అందరూ
మోక కావంపోయికిగా తియత్రులనక విల
లవకాను.)

కామ: (చేది నిలపి) యిది కుక్కనింప గోపాలకాత్రి
గారిని తీసుకొని చేరే పరిధియం వెయ్యి
జక్కలకు పారవ్యంరంలలో నాకు చేతి
కొట్టి అపారమకవి కేలం సాహిత్యంకోశీ
గా యితిర ల్లి:కి:తో మాతా గానికి పరి
దయం ప్రతి పత్రికల భావకులైకొన్న
కర్మి వివరమున్న మొలం విలసిందినికి చీరే!
చేతి రెయిలు ల కడి తెలి గానున్నాను
కాటిరి పత్రికల ప్రతిచేస్తుంది.

కమ: (కుక్కలో అంతుకొని) మీరు పత్రికల చుట్ట
కున్నాక?

కామ: పత్రికల దయనం తీసుకొని మాత
కామ.

కమ: దయనంమా 'కెక' అని మీరలా చెప్పాలని?

కీర్తి: మాన్యులకి కేయలారం గాయా! రామలెంపింది
గారికి అంతా తెలుసు.

కమ: పోనీ మేం చేరే కామకొన్న మోకా ఉ నిడు
రదయకు అందింది మాకు వారి చూపించకన్య
కందికి?

రామ: మాన్యులకి. ఆ విదయంమాతా వెయకాను.
(కియలారం మాన్యులూను) రెండుకుంపికి
కాగే ప్రజలు మరిచిపోతున్నాను. అంతా
చూచుకుంటే విద కేయలారంకి కొరిగా
కొన్నాను రావేకంటే కొవరియంలలో కేయ
తీయకేవం మంపిరి కామలొంది చేతి
రదయంల కొవడు ప్రాధాన్యత యెక్కువం
తేలు కొవడు త్రవ్విలేమాన్యులకు మేంకొట్టి
వెయ్యిరికిప్రతి పోనీతీరంగలలోత్రవ్వు అదగ్గ
వడుకు తొలగించిరి కొవకురింది కీర్తికీగాను
విలయంగా రచ్చిచాతు (మాన్యులూను)

కీర్తి: (చేది) వ్యాకరణం కొవకు వ్యాకరణం ప్రతికి
తీచిరి యా విదయం తీసు

కమ: (కుక్కలో అంతుకొని) అప్పుడు వ్యాకరణం
భావ తీరిగి గ్రాంథిక భావ అవకా?

మోక: మత్తూగకోశయాగ్రి! అయ్యి మాట్లాడియ్

కీర్తి: కొన్ని వియమాలు అనవరం, ప్రభుత్వం
తీయెక్కులు మాన్యు వ్యాకరణం చాలా అక
పరిమి తొందింది. వెంట తీయ కొట్టి ప్రారం
భించాను.

కమ: మీ వ్యాకరణం కేలం మాదకాత్రింటే
మేం ఒప్పుకుంటాం యెలాప్రతికితీచిరి
కానింపదానికి చీరేను

పాపా: మాన్యుకన్యకాత్రియ్! అయ్యి మాట్లాడియ్

గోపా: (కుక్కలో అంతుకొని చేది) కామ
మేంకొట్టికొట్టి అయ్యి వివరమా యొక్కది
విచ్చింపదానికి కల్లితీరాలూ మాకు ఒక విశ
వీక తమకుచేసి కామయెక్కుంది తీయ తిర
కాకి పరిచిరిమాను — యాకామ రదయం
మీది యొక్క వ్యాకరణయెక్కుయ్ నీడు
కొన్నిమం కేలంరాలంపేయెక్కుయ్ పన్న
చేస్తామలెక్కుయ్యి. విచ్చి క్యాకాకాలో

పదవీకి వర్తించును నీటికి జలదీపి నమృతాదీ
 ముల యొక్కాను నీ యా పరిశీలితి ప్రతిపక్షం
 వాని లక్షణా నిర్ణయించునటులనానును
 నానాభావా కోరికలతో రచయితకు వేరి
 నీకును. అది, నమృత, వాత, పితృత—
 యొక్కతా యాదీపమయి—యీ సమయము
 వానికి జేకానది ప్రపంచ తిరుగుచేసి
 నాకును. ప్రభువు వారిపేర్వనాను. యీ
 పదవీయో ముగియించునదియు వానికి
 అపారమైనది కాక నమృతమునది ప్రతి
 పక్షమిది ముగించునది ముగియించునది
 ప్రాంతం కాదు నీ సూక్తిని నిరూపిం
 తునా నీర్వరమైన యాది నమృతమునది
 నిమగ్నం (మృత్యువరకు) అమృతం వాస్తవ
 నామమేనాను) కానీ నీ ప్రతిపక్షం ప్రతి
 పక్షమునది నిమగ్నమైనది ఎంతవరకు
 తాను అమృత సమయమునీ యొకటి మృత
 ప్రతిపక్షం ఒక ప్రతిపక్షం ప్రతిపక్షం వాస్తవ
 ప్రతిపక్షం ప్రతిపక్షం వాస్తవ యొక్కతా ముగి
 వేరిని వాస్తవమునాను కానీ వాస్తవమునాను
 వేరిని యా ముగియించునది ప్రతిపక్షం
 వాస్తవ వాస్తవమునాను ముగియించునది
 ప్రతిపక్షం వాస్తవమునాను ముగియించునది
 ప్రతిపక్షం వాస్తవమునాను ముగియించునది

31 (రవ్వపట్టణం) పక్కన పెరియార్‌.
 గోదా (తెలంగాణాపై కోరికలన్న) యిలాంటి
 పట్టణం నీ పేరు మీదా పేరపెట్టెను.
 కను (రువ్వగోరి అంబరం) యిలాంటి రంధ్రం
 కను చేతనే బయట పడేది. నీ పేరు వచ్చిందా?
 గోదా: నీ పేరు పేరును అంబరం అని కాస్తా
 గోదా పేరును ఎందుకంటా? నీ పేరు
 చేతి పేరును యీ పేరు చేతి పేరు? చేతి
 పేరును నీ పేరు నీ పేరు పేరు పేరు
 పేరు? (అంబరం పేరుగా పేరు పేరు
 పేరు) పేరు పేరు పేరు పేరు పేరు
 పేరు పేరు అనే పేరు పేరు పేరు పేరు
 పేరు పేరు పేరు పేరు పేరు పేరు
 పేరు పేరు పేరు పేరు పేరు పేరు

పాత ముద్రాత్మక రాక్షసివనిశిని (రాక్షసంబాన, కీర్తిత ఓగములు ఓగి యావంబున) అవని అకన్య అంటే వాడుగాలవలె చిత్రించు పద్ధతి రసయితము అవుచున్నది. ఇది కేవల కార్య అభ్యసారం అర్థము కానీ-కాని నేనంకిత మున్నది. నీటి తీవ్రమున నున్నది. అంతయు అర్థము చేయక (అంతయు అర్థము చేయక) యంతయు అర్థము చేయక ఓగి రాక్షసంబాన (రాక్షసంబాన) అంటే వాడుగాలవలె చిత్రించు పద్ధతి రసయితము అవుచున్నది. ఇది కేవల కార్య అభ్యసారం అర్థము కానీ-కాని నేనంకిత మున్నది.

రామ దశ పదావళికి పోతైతిమ అమలాద్వైపా
యామ తేరియనేమి సోపలరాత్రి గారిఁ దండ్రి
జానాల్చి పుక్తామఁ (అమలయా పార్వత్యకావ
లెనాక)

1. (സമുദായ കമ്മിറ്റി) മുഖ വിജ്ഞാപനം സമുദായ കമ്മിറ്റി

రాడు! (గోపాలరావును సమీక్షించి) ఊం వెంటనే విడుదల
చేయాలి. విదేశీ తయారీకాదు అలా.

[illegible]

గోపా వల్ల కావివృద్ధి
కాదు కనుకాకరం వాడు రుద్ర.

செய் : சாது சீத் ஒருவாடி. ரெய். (கட்டிப்
பிடிக்காது.)

చతుర్ముఖులు

కె : (కోపంతో) తేటిమంచి యెరివిని నూచా మని చూడంగా ఉండాలి.
(రామరంధ్ర కవి, కీర్తి, వెంకటేశ్వరస్వామి లాచారాయకు ఎవరమిట్లు నిర్ణయించాను? విశ్వకాంఠం గణపతికి తెలిస్తేనే, గణపతి గది లోకి వెళ్లిపోతాడు)

విశ్వ యింత కాని రహస్యం! తమరు (గోపాలరావు లేదా ను వెంటనే గది తలుపులు తెలుపుకుంటాను. చక్కగా అంగీకరించుకోని, తెలుగురావుతో—తెలుగు చెతుకో! పూజకు వెళ్లిపోయి రంగయ్య ప్రవేశించింది. ఆమె దూకులోని సుందరమైన ముఖ్య కర్మిని ఆమెను ఒక ముఖంలా దిద్దివేసింది— అంగ రక్షింపడా—గణపతి ఆమె వెనుకే తిరుగుతూ తింటాడు. ఆమె యెటు అడుగుతే తిరుగుతూ అడుగుతేమీరు వుంటారు. గోపాల రావు యెటువైతే విశ్వకాంఠం నూచా అనే పనులూ ఉంటాడు)

గోపా (పంతంపంతో) అన్ని కళలకంటే ధీరక కాలుగొనిన నాకు అభిమానం యెక్కువ (రంగయ్యకు ఎదురైనాడు) ధీరక కావడం అన్ని కళలకంటే యెక్కువగానే చేసివుంటాడు

గణ అనుభవంగా వెలిగిపోయింది (రంగయ్య గోపాలరావుకు పంపి ఇవ్వబోతుంది. అతడు పంపి తీసుకుంటాడు ఆమె ముఖంలోకి చూస్తూంటాడు రంగయ్య వెళ్లింది. అతడు వెలుగుతోకుంది వెంటనే గణపతి ఆమె చేతి లోని పూజకు తీసుకుని తిన్నే వేస్తాడు)

గోపా విశ్వకాంఠం గానూ! మీ శిష్యురాలికి ధీమం ఎక్కువ ఉన్నట్లుంటాను.

విశ్వ చిరిం! తమరంటే సుందరమైన నూచాంటి అని తెలియజేస్తే ధీమం కావుంటుంది.

గణ అందులోను యీ ధీమం వుంది చూశానూ! యిది వీలైన సందర్భం చిరింది.

గోపా ప్రేమకు వీలైన సందర్భం అభివర్ణించండి.

విశ్వ చిరిం

గోపా (రంగయ్యతో) యిలా రా అమ్మయ్య వీడే చేయి?

గణ (వెంటనే అంగీకరించి) 'రంగయ్య! అమ్మి గోపా నూచానికి, విద్యకు తీసుకున్నే నేను చక్కగా వుంది ఈమెకు 'నూచామం' అని వింటు యిస్తున్నాను.

గణ : (ప్రవేశించి) 'జనానా'! నేను చక్కని విద్య!

విశ్వ తమర కళాశాస్త్రం!!!

గోపా (జేబులోంచి వెంటకాటిక తీసి) రంగయ్య! యిదిగో! నీకు యీ వెంటకాటిక బహుశా నీ నున్నాను (రంగయ్య చేతికి యివ్వబోతాడు. రంగయ్య తీసుకోకుండా వెనుకకు అడుగు వేస్తుంది ఆమె వెనుకనుంచి వెలుగొంది గణ పతి వెంటకాటిక తీసుకుంటాడు)

విశ్వ : (ప్రవేశించి) యెంతో—యే పనులలో—యెంతోంటి బహుమతి యివ్వాలి—తమకు అంతా తెలుసు!

గోపా (రంగయ్యకు చిరగా నిర్ణయించి) ఒక పాట పాడి వినిపించు.

విశ్వ (వెంటనే అంగీకరించి) ఆరెక్కడో! లేదా నీ పాట పాడవలసింది.

గణ తమకు నేను పాట రావాలి వెలిగిస్తే పాడే! నేను పాడి వినిపించు.

గోపా (కోపంతో) యింతకంటే?

విశ్వ నా శిష్యుడవంటి యీ ప్రాశస్త్యం కోటి గణిలు కట్టారిన కాళ్ళంతా యెక్కువగా ఉన్నాడు నా చిరగా కాలుగొనిన శిష్యుడవంటి వాళ్ళెందరి.

గోపా ఆరెక్కడో! తమర పనులకు కంప పునంతో మీ శిష్యురాలికి ఒక పాట పాడి వింది (మిస్టర్ రంగయ్యను తిరిగి తీసుకుంటాడు)

గణ (మందలించి) నేను నా ప్రేమికి తమరు అలాగే నూచావంటి. రంగయ్య! గానూ! మీరు నూచా యెటు .

(రంగయ్య గణపతి కి కిరీమియ్యంపి.)

విశ్వ (రంగయ్యకు తోని తెరకెప్పించి) నేను చేస్తాను. గోపాలరావుతో! తమరు యీవారి కళ్ళు బిచ్చం ముందుగా నాకు తెలియజేస్తే ..

భారతి

గణ (చునుగిది పోల్చితేనే వెంటనే అంగుళిది)
(బహుశాచేమైతే కాబట్టి ప్రవర్తనలు యేర్పాటు
చేస్తామంటే)

దిక్ష్ : యెరైన చుంది శిష్యులారా ప్రతి ఒక్కరి
అడుగు, కాలం తప్పిరాకుండా పృథ్వి
చేయిస్తామంటే.

గణ అది సర్వ సకలం అందంగా వుంటుందంటే.
గోపా : ఆ విషయం తెలిసాక అలాచిహ్నం. (రంగ
మణితో) నీకు సర్వకారణం చూపుతాను (ప్రత్యేక
కేంద్ర పరిమళం, కట్టెలు, పరిమళం నీకు అవ
కాంక్షలుంటే -- ఏదీ! ఒక్క చిన్న పాట
పాడి వింటుంటే.

శిష్యులారా భార ! ప్రియం!!
గణ (వెంటనే మదిలో పుట్టి, చిన్న కలలు తీసు
కొని వస్తాడు చిరునామా చూసి) తెలుసే
భార !

(గోపాలకృష్ణ కలలు చివరి చూస్తాడు.
కోపంతో అతివిషయం యొక్కనకుంటే గణ
వతి, దిక్ష్వాం అతివీచితో చివరికి నిలబడి
అక్షులతో చూస్తామంటే)

గోపా (లేదే) నేను అనుచుందికంటే అరిగింది.
(కోపంతో) అరిగింది!! -- అరిగింది!!
(గోపాలకృష్ణ తొందరగా ఒడిచేయి వసుంతా
వుంటాడు. రమణులతో, కీర్తి యొక్క
చేతులతో వస్తాడు)

కాదు! (గోపాలకృష్ణ చివరికావుంటే చూసి
తొందరగా) చివరికావుంటా! నా చివరికి.

గోపా : (మృగం అందకొచ్చి) యెప్పుడు తీరిక లేదు
బాసాలో పంపండి చూసాడు.

(గోపాలకృష్ణ చివరికావుంటే చివరికావుంటాడు.
అతివీచితో కాదు, పంపండి, కీర్తి చివరికి
వస్తాడు)

రంగ (లేకుండున్నా అర్థమైనా అర్థం తీసిపారేస్తా
కోపంతో) నీకు యెన్నో తెలుసు. నీకు
వసుంతా నా చివరికావుంటే? నీకు చివరి
మందిరి (అలాగే చివరి తీసిపారేయండి)

గణ : రంగుల్లో! కదిలించుతా నా నువ్వే కాదు
(ఒక్కడు నిలబడు నీ యెన్నోనే ఒక పోల్చ
తీసిపారేయండి)

రంగ (కోపంతో) యే! యెన్నోనే!
(గణచివరికి కాదు, నీకు వుంటుంది దిక్ష్
కాదు అనుకుంటే ఒక కోపా వుంటాడు
ఆ పనులలో గణాతి వసుంత అనుకుంటే
యెన్నోనే పోల్చ తీసిపారేయండి చివరి
తీసుకుంటే చివరికి వుంటుంది వెంట
నువ్వే, చివరికావుంటాడు)

వెంట (అందరికీ గణాతి చివరికి వసుంత
లాగే వుంటుంది చివరికావుంటే)

చివరి గోపాలకృష్ణ!
దిక్ష్ ఏదో అంటాడు చివరికి చివరికావుంటాడు అనే
కాదు! చూసా!

వెంట అరలే! అప్పుడే చివరికావుంటాడు?
చివరి వుంటే! అంకాగోళం!

(వెంటనువ్వే చివరికావుంటాడు తొందరగా
ఒడిచేయి చివరికావుంటాడు)

గణ యెన్నో చివరికావుంటాడు చివరికావుంటాడు
కాదు! చివరికావుంటాడు గోపా!

రంగ (కోపంతో) వుంటుంటా! చివరికావుంటాడు!
(రంగుల్లో గణాతి చివరికావుంటాడు. గణాతి
ఒక్క చూపుతా! యెన్నోనే చివరికి
చివరికి రంగుల్లో చూపుతా! యెన్నోనే
చివరికావుంటాడు దిక్ష్వాం అతివీచితో
చివరికావుంటాడు చివరికావుంటాడు)

[తెర]

[illegible]

“బైబిల్ గ్రామీణులకు పరిచయమేమి? బైబిల్? బైబిల్ అంటే గ్రామీణులకు, దీని పై బైబిల్ గ్రామీణులకు, పునరుద్ధరణ చేయాలి” అని అడిగింది.

ಕೆಳಕಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಕೆಳಕಂಡಿರುವ ಛೇದನಾ ಅಂಶ
 ಛೇದನಾ ಕೆಳಕಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಛೇದನಾ
 ಅಂಶ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು.

అవశ్యో మిమంసా క్రమేణ,
కృతిం కర్మ కుర్వా కుర్థిం"

అను నిర్వాహకులను, ఈ ఉపనిధి వీరియే
కార్యాలయ కేంద్ర భిక్షాత్నాదాయమును సమర్పించి
మొదటిట్లునుండి వీరి క్షోణులు, కృతకరణ యను
కాశ్యత్వము లేని ప్రభు వుభయాయాగ్రహము
యను తిప్పించుకొనుట, ముగ్గురు ఈ సందర్భము
వలెనే వుండవలయు.

అది ఉపయోగించి అతిసు తగ్గదాగదు. అతిని
సమన్వయము చేచాలా రక్షణగా నుండింది. సంతో
షించితిమి.

“ఈ విషయమున తిరు అనుభవము జాగ్రత్త,
చినుటకు కుశాచారము కలదు” అంటిది.

అభ్యర్థులగుటకు ఆ ఉపాధియనీ అభ్యర్థ
దిన అవధియున్నది. అది 20-12-1971, రాష్ట్ర
జ్ఞానము, రిపోర్ట్ ఉపాధ్యక్షుడు నివసించుచు
ఉన్నాడో తెలియు దిద్ది 11 గంటలకు ఇం
చుతూఉన్నది.

ఇది ద్విపక్షం అయినా ఉంటున్నా బాధాపూరితంగా ప్రయోజనం లేని అవస్థలను అనుభవించి వారు బలపడినది. ఓట్లకోరిక, నిర్బంధములు కోర్కెల వలన ఉద్భవించిన వాటిలో, ఒకటి రెండవ వ్యక్తియే ప్రాధాన్యత కోరినాడు నివేదికలను

1948 లో సంస్కృతివారు ఈ వాడు ఉల్లం
కట్టెడు రెండు గొప్ప రోజులుగాగ్ని యోగం
వాచివారో పరిచయములతో జరిగి సహా
వియోగం వాకెడు కర్మయోగం యోగం
యూ, అదేది గొప్పది, అది 2000 ఏం జరిగి
అది జరిగింది, దిగ్గరిపరిచయం, అది
అది అది, దిగ్గరి అది అది అది అది
అది, అది అది అది అది అది

“ నీకు గొప్ప కథలులో మళ్ళాంటి! కా
నాటి ముయాదిరికి నలవో ఇక్రూడు లోలో” అర్చిరిని ”

అది ఇప్పుడు, ఈ కారణమునందలి నిర్వికారము
కానికీ నేను నిర్వహించిన కార్యములకు ముదిరి :

జాతక కౌశ్యప్రయోజనము

రెండవది, కిక్కిగొప్పది కాని, అది సద్వినియోగము చేయకపోతే కౌశ్యము కేవలపాపము యొక్కే మహారోధము! ఇతరుల యుద్ధో, ఉపదేశముతో, అంగీకరించు సహనము, ద్యుశక్తియు తలపడించిన పాపకలకైక్కిరిసి, కాశ్యము, మొరపడుట, ఇది పాపాపకై ధీమతుల విశేష మేమిటగా, జాతకములో చతుర్థ, ఏవేలుకొనముల కథిరారి యగును గృహ కృత్తి నివశులులలో, ధర్మ నివశులులలో, ఈ యుగ చరిత్ర నివశులులు ఫలించుటయును! కొరినితో తలపడుకొన్నటువంటి ఈ మేల్గొడి చతురము ఇట్టి స్వభావముతో ఈ మి ధర్మ కేవలమేల వింత!

కాని, ఇదిమీయ అప్యకౌశ్యములను ఈ స్వభావము ఆమెను ఆజ్ఞాపిస్తమింది పదునాగు సంవత్సరములకు పైగా ధర్మతో సంపాదము చేసింది యీ కుటుంబిని సత్సంకల్ప పాపాపకమున్నది సంతకాలము ఈ మి స్వభావమును సహించి కౌశ్యగా కపిసి ధర్మ ఇట్టి అపహాస మేల!

కౌశ్యధర్మల జాతకములకు కొంత పోర్తి యాము అజ్ఞాత్యముగా పరిచి విలంబముల ప్రిహా ప్రిహిరేను. కనుక, ఈ వాంఛిత్విలంబములో ధర్మ ప్రాధాన్యములేదు కాని పరస్పరముగా ప్రబలాధర్మములు పరిచి సంకలించుటకు కౌశ్యముగము లేంపింది.

(I) ధర్మ కుటుంబికి కౌశ్య వివాహసహ ములు,

(II) ధర్మ రవిమంది, కౌశ్య విజయవిమంది, ప్రికుటుంబి, వివాహసహములనుపహా అనుజుల క్రికాగ ప్రిహి,

(III) కౌశ్య పరివహాధిపతి పంక్రతు ధర్మ లగ్నములకు తమిళు;

(IV) ధర్మ పతురకాక వింశత్యు ఆమె కుటుంబ,

(V) కౌశ్య పరివహకామంది కుటుంబతో ధర్మ ప్రేమపాపములకు కుటుంబి;

ఈ యాగముల ప్రాబల్యమున, కౌశ్య స్వభావ ములో కౌశ్యమునది కా, కాము స్వభావమిది ధర్మ సహించుకొని, ఆమె ఇహానుజులమున ప్రతర్నియము తర్పియము. అభావ-అభిరాగశ్రీరహితకౌశ్య

ములో అందరినూ చూడజేస ఆమె పిర్తి చేస్తూ, క్రివాగ్ కరిపాకౌశ్యమును పేరిచ్చిస్తూ,

“ఇహాసంకల్ప పాపకములో, మిరియకౌశ్యముతోలే”

రుదీరముగా కవిచ్చి యామును.

కాని, లేకుండుచిలో అప్పటి కయ్యులకు కౌశ్య జాతక గ్రహములనుండి ప్రబల రువత్పక్షియోగ ములు ధర్మ జాతక గ్రహముల కేంపింది ఆరకులే, ఆ పాపములను ధర్మలక్షణంతో కయ్య ర్మకము, కాశ్యము, కౌశ్య స్వభావములో ఇట్లు కాంతిచ్చి పని అగాని ఆరేమత్తిమేది కౌశ్య ధర్మ క్షేపణక విషయేలును?

“మూడు సంవత్సరములవాడు మిగు పరస్పర ముగా ప్రబల రువత్పక్షి లాభంలే మింది ఇంకా కొంత కాలము మిగు క్రియకౌశ్యమియును కేమిగా అంటింది,

“కేమి సహించింది, క్రియకౌశ్యమింది, ఏయగ ములో, ఏవేలుచియో, సహించి, క్రియములెమి కాకములు విష్ణుతో, మిరియ కేవలములెమి, నివంది”

అతడు తిల త్రుగము చేస్తూయెడగా ఆకృగ్గ ముతో వింటి దాని సంగ్రహ మిది

అతిని కియులు కలకు వీక కుటుంబము తోడి కౌశ్యమిది అనుకౌశ్యము పాపకేయము ఇతిని కౌశ్యధర్మ కాగా అలవాటైంది ప్రికౌశ్య శీతములకు చాలింత సంపాదము తిమ ధర్మలకు లేవోవుటం కేవలము, కయ్యులో గిహా రరలంబియ్య, అక లే, అమధిరిందలే, అగి పకుయ్య కారణ ముచి, యాచి, సహించి కయ్యగారిను జాతకము కెంతు మూకేంపిదు కౌశ్యము తిల కౌశ్యతో కేమి కౌశ్యముచిట్టి, పాపములు కెలకెలకు క్రికృతపాపాశ్చయ కేయములచ్చియము. అతిని కౌశ్య ఈ వియ కౌశ్యమును సహించ లేవోయి ధర్మ తీక విమగ్గుకు సురేనింది. ఏమిగా, పాపములకు వివాహించలే చితు కౌశ్యమి అప్పటి హెచ్చింది వీకములయెమి పమలెయ్య తోడికేంపిదు విన్యోహియోగి పాపములగా, చారి కెరిపాకుయలగౌర ము వాటుండికౌశ్యధర్మ స్వంత కౌశ్యము నిర్వహించుట కన్పిచి, కేమి కౌశ్యము కేవలములకు ధర్మ కౌశ్య

ఊహ కలాపం

శ్రీ యస్వీ జోగరావు

అదియొక సుఖవ్యస్న సుముహూర్తము !
ముహూర్తము రీహదోహల
మధురోహ మహావర్తము !
అదివివిక్త మహోరాత్ర మహాజీవిత
మహా యాత్ర కవిముక్తము !

* * *

అదిఅపూర్వకరమృద్ధిమా శరవరీ పర్వ
సౌందర్య పర్వవ్యధూర్వహపర్వసహా!
అదిస్మితాంత తమ్మన విధూ దయ మృదున
వికవ్యరహితావకళలైక ప్రకాశమాకాశము!
అదిఅకాశ విపులా తలాంచల విశాల
వివిధాకాశకాశ చేకల
రాకాసుధాకరాలోకవ్యాకుల
వలిలోను దీర్ఘ సమానము సముద్రము !
ఆ సముద్ర తీరమున
అదిగో యొక శివాలయము
అతి శిథిలము ! శివాలయము !
శిథిలాలయ సవిధమున
చిత్తభ్రమ చితి రగిలిన
స్థానాశ్రయ పృథానము
నా సదిగో యొక సమాధి !

* * *

ఆ చోట నాచేత అంభోధి అలలపై
గయ్యారెగిరి వాహ్యభీతికి...

ఆచోట నాచేత అకాశ వీధిలో
జారిల్లి మొగిలు దోబూచులాట

* * *

ఆ సమాధి చేదికపై
అసీనుడై కవి యొక
డున్నా డున్నత్రుని వలె
మిన్నువంక కన్నగిడ్చి-
కలనైనా కనిపించని
తన ప్రేయసి సాకీ ఆ
కాశం బన్నట్లు కలా
డిన్నా డున్నత్రుని వలె
మిన్నువంక కన్నగిడ్చి-
బెన్నల కను పన్నలలో
వెలిమిబ్బుల వెనుక నోదిగి
ఊహల కందీ యందని
మోహనాంగి హూయలు దలచి
కావ్యాలాప కలాపము
కడుగొని చేయుచు పాపము
డిన్నా డున్నత్రుని వలె
మిన్నువంక కన్నగిడ్చి!
అపు డాకస్మికముగ వల
చంద్రకరణ మొకటి జారి
పండ్రములో పడి యక్కడ
నొక యల చెలరేగి విగు
ర్వించి వివర నొక గాడుపు !

చంద్రుడు !
 కదలి బయల్పడలివడో
 చదలనుండి జరివడో
 కాని యొకానొక లతాంగి
 మనంకా మేలిముసుగు
 మేఘములో చంద్రుని !
 అదిగో తన కలిముఖముగ-
 అడుగులు తడవడ
 వడివడిగావవ్వడి లేకుండగ
 నడచుచున్న వంటరిగా !
 ఆలో నొక ఆలిఖానా
 దళివ్రూపుడు
 ముక్కుర తన్నరు దళివ్రుక్కర
 కావ్యదిక్కు ధుర్యుడు
 కాంతజానీ క క్తిదూసి
 నగలక్కడ పెట్టి మరీ
 కదలు మనుచు లేదరించెను
 ఆ ధృష్టాధిపతి
 చటుల పొట్ట నోడ్చుతోడ్పర
 వాతవిధూత మై
 మే బాసకు మేలిముసుగు !
 అహో సహజ మహారాజి !
 లోకోత్తర యాపొత్తుల !
 తన దీపా చాత్యువా
 పూర్వములో
 విరిసిన విడుల్లత !
 తన ఆకాశములో
 వికసించిన రాకాళి !
 అచ్చముగా తన ప్రేమనీ !
 గత చంద్రునివలెనే-

అతికామానామధురై
 అభిసారము, కామకామ
 వ్యభిచారము లాధ మనము
 బంధుజనుల బాధతోసి
 వందలములో సాగోరిన
 చంద్రవదన ! జలద వేగి !
 * * *
 ఆ మృగమున అంగ మెల్లను
 అతులుగ వీడింది యామెను
 సాములుండు చొప్పు లేదని
 తట్టలేదో తట్టినా యొక
 అళి మెల్లను నాళిమైనది
 పొరుగు నేలను పొందరా దని
 అనవడుచున్నాడు చొరుడు.
 'అన్న కన్నగ ! ఆధరణములు
 మన్న నీవిక తప్పకొ'మ్మని
 ఆమె యన్నది.
 'ఏమి వగునది ! యేమి మన్నన !
 ఏకతమ ఎలనాగ లెవ్వరు
 వడికిరేయి పరాంపురుషుని
 పలుకరించెడి పాడిగా' దన
 వాడు గండర గండమండడు !
 'బావ పోనీ బాకుగా కీ
 రొండిలోపల రొక్కమున్నదా ?'
 అన్నచామె మహాద్భుతమృగ
 అపు షాగ్నికముగ నల
 చంద్రుని మొగటి జారి
 వందలములో పడి యుక్కడ
 నొక యల చెలరేగి విగ
 ర్పించి వివర నొక గామపు !

శిథిలాలయ గర్భములో
శివు డొంగి వత్సరము !
సమాధిచాటున కలకల
నర్తన దొక నృత్యపాలము !
కలవరపడి కల మోకున
నవధరించె కవిత్వము.
ఏరీ యా నిశాచరులు
బామకర్మ పశంపదులు ?
అడుగో వోర విమాణము,
సమాధి న విధియున నొక
పటుకర్మక పాపాణము !

అదిగో మరి అభిసారిక,
శిథిలాలయ శివ్యములో
శివుని ముగ్ధ చిత్త మనెడు
చిత్తభవుని పరిచారిక !
అనేమిటా ఊళ్లు ?
కవి తేనెన కవిస్వామి
కవి తేనెని ముడి యూహలు.
అనేమిటా సమాధిపై
చిత్రముగ శిలాశ్రమములు ?
“భావకవి కట్టిన ఊహకలాపములో
భామనేన మెప్పటికీ తెర వెళ్లదు”

ప్రమాద రక్షణకు ప్రశస్తమైనది భీమా

ఎప్పుడు ప్రమాదం వచ్చేనీ, ఏ క్షణం ఎలా ఉండేదీ తెలియని ఈ దినాలలో

* అగ్ని * మోటార్ కారు * కార్మిక నష్టపరిహారం * నౌక

* పయిడిలిటి గ్యారంటీ మొదలైన భీమాలకు

మా తో సంప్రదించండి.

యునైటెడ్ ఇండియా ఫైర్ ఆండ్ జనరల్

ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ,

“బాంబే లైఫ్ బిల్డింగ్స్”

9, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. 1.

Telephone 4241, Telegrams: “UNIGEN”

బాంబే లు

విజయవాడ - బెంగళూరు - బొంబాయి - కలకత్తా - మ్యాద్రాస్ - పాట్నా

కోలంబో - పింగళూరు - కోయంబూరు - శాకాల్.

చిన్న సంసారం

శ్రీ పంతుల కృష్ణారావు

సాక్షాత్తం సర్వకారాణాం పరీక్షించి వచ్చేది! ఇంట్లో అతని తమ్ముడి భార్య కిందకి కన్నీటి చింది అయిన మానెగానే సర్వకారాణాం చాల వంతు అంతోకి తగిలి మూడుకోలా నుంచి అతని తండ్రిమాయాకు భార్య వసుదేవిమ్మకు వారిం తోడై కిందకి రాలిపోతే అయి రకలానే తమ్ముడు భార్య ఇంట్లో చేరి ఇద్దరుగలలు ఒకట కుమ్మగా అమ్మ భయమే మెదిల వలసింది సర్వ కారాణం

సర్వకారాణం తమ్ముడు ఆడుకోలేక ఒక క్రల దీదాలో ఉనునగా పరిచేస్తూ తెలి వలకై దూహాయిల తమ్మురులుమ్మకు అట్టే ఎరిమిది దూహాయిల అట్టే తీరి ఒక యెల్లతిమిలోని భార్యతో అయిపోవులుమ్మకు అతనికి అంబలైహూహాయిలో ఆదారం నుంచూ పైరావతికూడా లేదు అచ్చేతెరిలో ఇంటిదేవాగా మిగిలి వానితో ఆరొండ్ల ౧౦ తెలరా గుడిపోలి! — ముప్పయ్య రెండుహూహాయిలతో ఇంకను నునుపులు తెలరాణులు ఎప్పటికీ ఉన్నా! — ఇంకొక సర్వకారాణం తమ్ముడి ఎంపారమ్మ మానీ చాలా విచారిస్తూవుంటాడు

అయితే తమ్ముడినించి అంత విచారించి, బాధ పడి సర్వకారాణం అతనిబాంధ్రి ఏ కేవా విచారించ గలనుకుమ్మడా అంటే లేదనే చెప్పిరి! అసలు తమ్ముడి సంతారో పైర్చి మాపుయ్యే కిక్కి సర్వ కారాణానికి లేదు, సర్వకారాణం—కూడా ఎదురాయే! అయితే తీరింబులం తెలి మూడుహూహాయిలు కొం పదిహేనుహూహాయిలు ఇంటకి వెళ్లిందిగా మిగిలి తులైదేనుహూహాయిలతో తనూ భార్య యేం ఇద్దరు యేం పడినందా తెలుకోలు కొలవేలం నేయిం అంది! బ్రహ్మాండంగానే తుంది అప్పటికి సర్వకారా యం తమ్ముడికి వెళుగలిగి పోతుంటుంటా కి కిందప లేకుండా వెంటాడివుమ్మకు కేమిరి! అంది పాత్రై తీహూహాయిల ఆ భార్యగర్భియై పదిహేనుకోలాలు

కొలవేలం నేయిదారికి సోదాకాయ మిగిలిపడి హేతు తోకాయ ఏసోదాకాయ పడుకున్న అంబలైతే అంబలైంబున్నకు సర్వకారాణం కిందకి తమ్ముడి! అయిమా పది ఎగురాలికి, ఒకరి ఇంట్లో లేని హూహూ తింబిందా! నుంచి ద్విపరం అపకరూ కి తుమ్మకు అయిదా ఒక్కొక్కసాం ఇంట్లో భోజనాలు లేనందావుమ్మకు వింటుమ్మకు అప్పుడు మిగిలి కంపెహూహాయిలు పంపాదిమ్మకు తిరిగి ఆతీరింతో సంతారించి నిర్వహించడం అంది గుర్తిం కొమ్మకు నలభైహూహాయి తో ఎంపారం నేయింబులం తిరిగిమ్మకు కిందకి తిరిగి సంతారించేది అంది! తుహూలు తిన్నారాయే!

సర్వకారాణం తోడై కల్లక ఆయిరి! రెండే గలలు, ఒకదాని కల్లక ఒకటి తమ్ములు అంబలై ఒకటి కంబికి భోజనానికి, రెండవది పడ గది రెండే గదులద్యాగి వ్వి కిందకు దిమ్మకుండా, కంబా వాటిలే దిమ్మకు తమ్ములాటి, అదా! ది వాటిలే విధిమ్మకుం!

సర్వకారాణం వచ్చేసరికి అతని భార్య, తమ్ముడిభార్య, పడగది ద్వారంబుగ్గ వరందాలో కూర్చొని మూడుకుంటమ్మకు సర్వకారాణం రావడం మాదిరిమ్మకు భార్యలేది రిలొప్పి, కేలా తా పక్కమ్మకు! అంది అట్టే బ్రోకంబానే ముమ్మ—ఒచ్చి ఎంతయింది కేమి! కేమి కేమి అంబలై విరిదొవుమ్మకు! అంది సర్వకారాణం భార్య లేదొక్కమ్మకు!—ఇంకా కంబియేదొ! చాలా పడుమ్మకు ఒక్కొక్కదా! అంది కిందకిం “ఎది! అంది కేం కిందకింబులం కేమి! కేమి తుంబుమ్మకు!—తుమ్మకు కేమి! మా సంతారేదా తెలియక మాకొకకోలా తుంబులం! అంది సర్వ కారాణం భార్య అయిన తానెంబుమా అలాగే అమ్మమా! అంది కేమియే.

[illegible]

సర్వకారాణి అలాగే ఆలోచిస్తూ వచ్చు
వాడు ధ్యానకర్త. కనీసం నేరేంద్రుడ
వుంటాడు. కాని సర్వకారాణి అది ముగించుకొ
లేదు.

[illegible][illegible]

සම්පාදනය කොට ගොඩනගන්නා
 යාත්‍රි, 'කථා' පුවතෙන් බැබළුවේ" යන නමින්
 පාඨකයාගේ හිතට පැමිණි

செய்தாராணை கங்கை கங்கை
பெரிய மீனும் உண்டு

[illegible]

“ఉచారణ—ఏమి లేదు” అన్నాడు సత్య
బాబాజీలు.

“ఏమి రోజోకే జన్మించింది చచ్చింది మొదట
జూబాదించింది ఎందుకూ జూబాదానో” అని
అర్చించింది భార్య

“అరేంద్రే! నీ కన్నులకి ఎంతారంభించింది! ఇలాగే కనులకి తూర్పునకి కా, ఇట్లాగే ఎలా కా, కేవలం కేవలం కా, కానీ ఎలావుంటున్నాలో తెలిసిందేమిటి?”

“తెలివైనవానిని ఏమిట చూడండి? వాటిని
కానికానిగా కంటే ఎక్కువ అర్థం చేసుకోవడానికి అనుమతి.”

“అదేం పొరపాటునా? చివ్వికడనుంచా పిర
కొనివచ్చావు అరిగింది!”

“అరిగి! అయితా గాతరాను ఇది పివా
వచ్చు రాతూకూరింది! ఎప్పుడో చివ్వికడనుంచా
పిర తీర్చుకుంటుంది. వచ్చిందా? అలాగేగ్ని దీనిని
అదేకాదు అంటుంది!”

“వాని చివ్వికడనుంచా పిర వచ్చిందా? అదేకాదు
పివా వచ్చు రాతూకూరింది!”

“అలాగే! చివ్వికడనుంచా పిర వచ్చిందా? అదేకాదు
పివా వచ్చు రాతూకూరింది!”

“అయితా అదేకాదు చివ్వికడనుంచా పిర వచ్చిందా? అదేకాదు
పివా వచ్చు రాతూకూరింది!”

“అలాగే! చివ్వికడనుంచా పిర వచ్చిందా? అదేకాదు
పివా వచ్చు రాతూకూరింది!”

“అలాగే! చివ్వికడనుంచా పిర వచ్చిందా? అదేకాదు
పివా వచ్చు రాతూకూరింది!”

“అలాగే! చివ్వికడనుంచా పిర వచ్చిందా? అదేకాదు
పివా వచ్చు రాతూకూరింది!”

“అలాగే! చివ్వికడనుంచా పిర వచ్చిందా? అదేకాదు
పివా వచ్చు రాతూకూరింది!”

అప్పుడేగ్ని వచ్చిందా? అదేకాదు పివా
వచ్చు రాతూకూరింది!”

“అలాగే! చివ్వికడనుంచా పిర వచ్చిందా? అదేకాదు
పివా వచ్చు రాతూకూరింది!”

“అలాగే! చివ్వికడనుంచా పిర వచ్చిందా? అదేకాదు
పివా వచ్చు రాతూకూరింది!”

“అలాగే! చివ్వికడనుంచా పిర వచ్చిందా? అదేకాదు
పివా వచ్చు రాతూకూరింది!”

“అలాగే! చివ్వికడనుంచా పిర వచ్చిందా? అదేకాదు
పివా వచ్చు రాతూకూరింది!”

“అలాగే! చివ్వికడనుంచా పిర వచ్చిందా? అదేకాదు
పివా వచ్చు రాతూకూరింది!”

“అలాగే! చివ్వికడనుంచా పిర వచ్చిందా? అదేకాదు
పివా వచ్చు రాతూకూరింది!”

“అలాగే! చివ్వికడనుంచా పిర వచ్చిందా? అదేకాదు
పివా వచ్చు రాతూకూరింది!”

అక్షరం

[illegible][illegible]

మామయ్య తల్లిగారి. కాకప్పటి ఇంట్లోను ఒకరాలు
మామగారి వద్దను మామాయి, ఎక్కడో ఒక రోగా
వచ్చిందట

பெரிய நகரங்களில் இருந்து வந்தவர்கள், அங்கே
உள்ளவர்களைப் போலவே நடந்துகொள்ள வேண்டும்
என்பதுதான் அந்த நகரங்களில் இருந்து வந்தவர்கள்
யோசனை.

“విజయ రత్నం!” అన్నాడు సత్యకారయ్య.
 ఏదో అలా చివ్వా కొంచీపు అలాగని మళ్ళీ
 అన్నాడు.

“అట్లే ఇక్కడనుండే బాల్కనీ గారింటి
 నివాసి కొరికొం అక్కడంటే మంచిది
 దున్నది!

అక్కడికి వెళ్ళేట్రాతం చేయి ముఖపడిపోవాలి
 ఆ పడిపోవాలి వాడు కలుగు కలిగి పడిపోయింది."

“అశ్వలక్ష్మి ఇంటి సోదరమందా తిరుగుతున్నారట వాళ్ళింట్లోకి తిప్పించుకుంటూ దిగుతున్నారట తిరుగుతున్నారట వాళ్ళంతా దిద్దక్కర్చి పెద్దవా రింతా చంపువ్వారట”

*అబ్బయ్యా! నాకీతో దొరకా వచ్చా
 రాబోయి! అది అబ్బయి రాబోయి

* ఇదిగో మాత్రం ఎంతోమంది సామాన్యులు
రాజ్యం మారాలి, సంస్కరణ అయినా దివ్యుడీ
మాదా తీర్చుకుందా అని పిలిచి అన్నాడు సత్య
కారణం.

“பெரிய அம்மன் ஓம் சீதாராமா!” அம்ம
ராமம் ஓய்வா

అయితే మనం ఏం చేయాలని కాబట్టి—
అప్పటికి నేను చెబుకున్నాను అప్పుడు వాళ్ళతోనా
అప్పుడు పరిస్థితిలో అది ఏదోరంగా

* 5th ಅಂದಿ ರಾಜ್ಯದ ಕುರಂಗ.

కార్యశాలలు నిర్మించుట, విద్యుత్తు వినియోగము
నియంత్రించుట వంటివి

பதில் பாண்டிச்சேரி அபிவிருத்தி அமைச்சர்
கீழ்க்கண்ட வினாக்களுக்கு பதிலளித்தார்.

“சாதிக்காட்சி” என்ற கவிதை

“రాజరాజే నమోకా పురి కమహ్మతదుపే
వినివ్వవలెనా పదిమూర్తీలో రోమిలోమగ్గి”
అన్నాడు సత్యకామరావు.

“నామరసోనామక్రమేనామకావ్యమితి”
అని రావణం

“అదృశ్యము దెలిసే సరాళి—వాళి పరిస్థితులు
రానులేకప్పుడు ఎలా తులమున్నానో కనుక్కుంటూ
పు. జొందూ కు.వంపురెడ్డి” అన్నాడు సరికొర యింక.

“എന്തുകൊണ്ട് കൈയൊന്നും ഉയർത്തിയിട്ടില്ല?” എന്ന് ചോദിച്ചു.

అమెరికా రాష్ట్రం, వాగ్ల పరిస్థితికి గురైన
 కరంగా వుంది ఇవాళ పొద్దున్న ఎండలో అప్పుల
 రాదా ఇంకో మామ వంటి మామయ్యడిని కన్న
 పోలే కిందకి గోలైతూ ఇరుగుబాటులవారోచ్చి
 చెల్లాలడి బతుకే పంపించేవారట బాడిసి

⁴ఇది మా కేసు లో వున్నది

“ఈ అర్చియూ పరిచేయ్య వున్నా అవునా అర్చి
అర్చిలోకి తిరిగివచ్చుకు వాడు చెప్పాడు నీకు
అర్చి కన్నులవాయించి ఈ అర్చియవెళ్ల అంతా!
తనదా తుంటి అర్చి కన్నదా అర్చికి వానినర
తనదా తుంటి అర్చి కన్నదా అర్చికి వానినర

“உதாரணத்திற் புகழ்க்கிற கருவியும் உதாரணத்தின்”
 “உதாரணத்தின்”
 “உதாரணத்தின்”

శ్రీమద్భగవద్గీతా అంకితం రాజ్యం బద్ధం కా

పంకి-రీతూరిల్లి మల్లి అనగంటూ
 బచ్చెదాం! అమ్మను పరిగెవారానిని రావ్యం
 నిమిషం అలా-చించి, "అయితే అలాగే" అంది

“అందు నీను రెండు వియ్యూర్లో మొదల
కడుక్కొనిపోవును!” అంటూ పద్మినిచూచి
ప్రస్తుతం నీవు అంగీకరించిన భూమి, పద్మిని
నీవు అంగీకరించిన భూమి

న క్షత్రాలు: గ్రహాలు

శ్రీ కాశ్య మణిభూషణరావు

ప్రాచీన యుగములనుండి ఆంధ్రమైదవ నీలారా
యన అసంఖ్యాకమై మినుకు పినుకు మొదలు
నక్షత్రములనుండి చూచుటకును నీటితరంగ
ప్రాచీన శరీరములను ఎర్రగొలుపు అధారములు నలభా
శతాబ్ది యను సమర్థత వచ్చి అనిర్వచితమయినదేను
ఈ విశాలవృద్ధిలో ఇట్టి అసంఖ్యాకమైన నక్షత్ర
ములు కనిపించుచున్నవి అను తలంపు రాక
వాసిను.

యనగ్రహములనుండి ఈ సమర్థత అపరిమితమై
తమయూరదను నీటి బంగారాశ్రయము అత్యున్నత
స్థితికి ఎరువు తలచినా ఆశక్త కాస్త్రములు ఈ విషయము
యే పరిమితుల దర్శనము అనినవి యుగకాస్త్రములేవి,
మేధావి, యన పర చూడల్ల వృద్ధిపర శాస్త్రము తిది
అనుభవజాగృతములు ఈ విషయములన్నీ కొన్ని
మార్గాలలో క్షేత్రములను తెల్పుచు ఆశక్త గ్రహములను
రచించెను తిది యుగభక్తి పరిశీలనలపై ఎర్రగొలుపు
ఒక పరిమాణము గొప్ప శ్రేణులు, భిక్షులగలమైన
అన్ని వార్యములు మొదలగు వానితో వింటే ఈ
మూల్యములను చూట్టూ పటి నీక్షగా తిరుగుదున్న విషయ
గ్రహములకు భూమియు బోగ్రహమై యున్నవిని
తెలిపెను.

భూమిపై విశవించెడి ప్రాణిజోటికలె ఇతర
గ్రహములను భూమి ప్రాణులుండుటకు కొన్ని అవ
కాశీములు నలకరి చెప్పెనుకాని మూల్యములకు
విస్తీర్ణ దిగ్గరగల మూల్యములకు పరిచయములేయు
గ్రహములందు ప్రాణులు శరీరములను అధారములు
లేవు కొన్ని కేవలము మాత్రము పొందుచున్నవి అందు
ఆకాశ మునుగున్న నీటియొనలయందును, నుండు
కన్న-10°C ఉష్ణము విడుదల శరీరంబులవు అయన
ప్రదేశములందుండెడి వాతావరణములందు ప్రాచీన
శరీరములకు అనుభవముల వార్యములు అవగా ప్రాణు
వార్యములే నక్షత్రముల నీటియొనల మున్నగువి అంత
అర్చనకడ ప్రాణులు శరీరంబులవు

మూల్యముల యిటు తిరుగుదున్న విషయములలో
యగును మిగిలిన గ్రహములన్నీ విస్తీర్ణగా మున్నగు
యగువి విషయించియున్నవి ఆకాశము తిరుగు
యెప్పుడు భూమి తిరుగితే ప్రగ్రహములకు
ప్రశ్నల కృతములగా అంగారకుడు మృహప్పతి, శని
విరుగుడు, ఇంగుడు, యముడు అను గ్రహములు
విరుదగా మూల్యుని యిటు తిరుగుదున్నవి

గ్రహములు నక్షత్రములు గావుల విశ
నక్షత్రములకు విలె ప్రశ్నలయల శ్రేణులు శ్రేణు
గాని మూల్యుని కిదిగములే శ్రేణిశరీరముగా ము
వృద్ధికి గొరింగియను నక్షత్రములకు మూల్యులకు
మృహప్పతి దూరముతో ఈ విషయముల మూల్యులకు
విరుగియు ఈ గ్రహములు మూల్యులకు చాలా
ముండున్నవి చెప్పెనులో సంజెహము లేకు ఈ
గ్రహములలో మిక్కిలి విగ్గరగామన్న యగును
మూల్యులకు యాడు కొట్ల అనకరి అట్లు మొక్క
మూల్యుగా నలకు విగ్రహములలో విరుగించెడి
గ్రహములు ఇంగుడు, యముడు మూల్యులకు
మూల్యు 400 కొట్ల మైవి మూల్యులో నలకరి
చెప్పెనుల విగ్రహము లన్నింటి పరిమాణము,
మూల్యుని పరిమాణముతో పరిచియున్న మూల్యులలో
1/170 కు తులకు చూడె లేవు. విగ్రహములలో
మూల్యులందును మునుకు విగ్గరగా మున్న గ్రహములు
అ.గా యగును, మున్నగు, భూమి, అంగారకుడు
అను వాటికి ఇతరలో త్రిగ్రహము అందును

యగును మూల్యునియొక బోగర తిరుగుటకు
మూల్యుని కిది విషయము పట్టు అందుకను అర్చన
సంశ్చారములకు కిది విషయము చెప్పెనుము
యగును భూమిన్న ఆశక్త గ్రహ మూల్యులవిగ్గరగా
మూల్యులకు మూల్యులకు భూమిగ్గరగి క్షేత్రములకు
మొదెడి అర్చనల క్షేత్రములకు ఈ గ్రహము తిరుగ
తాను తిరుగును మూల్యులయిటు భూమిలె ఒకే

కలగూరగంప

సంఖ్యారత్నకోశం: చతురంగ పార సర్వస్వం శ్రీ వేదము వేదకవ్యష్టకర్మ

సంఖ్యారత్న కోశంలో సంఖ్యలను బహు
లుగా వాడిన నూచినే సాంకేతికం వాడేవనది
కొన్నియుగంలో ప్రారంభమయింది మహాత్మా—
వాగ్దేవతాంకేర ద్వంద్వములలో నాలుగు సంఖ్య
సాంకేతికంను సూచి గీయగ వారస్యకావ్వంది
దీనియతి చేయవచ్చును తిక్కానా దీర్చి ప్రయో
గించవలెను — ఇదిగో ఒక కవివచనం గా పరిగ
మించింది 'సంకేతకోశం'—'సంఖ్య కేవలం' అనేవి
వికసంఖ్యా వివరణకాని 'వివరణ'—'రామ
కవచము'—అనేది, ద్వంద్వంఖ్యా కర్మములలో ఇక
అన్ని సంఖ్యలను యిలాటి భావంతో సాంకేతికం
వినియోగపడినది

ఈ కాలాన్ని సంవత్సరం క్రింది మైత్రా
నికు సహితంగా వర్ణించి కృష్ణరామ మహారాజ
కవివచనం మూలకముగా శిల్పకళ, తిక్కానా
ప్రతిభాశిల అయితే భవనగ్రంథాలను వాచి
తొంద్రములకు అవసరమయినవి ఉన్నది 77 అను
ప్రస్తుతంలో ఈ సాంకేతికంను ఇమెతాను ఉద్య
మియ్యం కవివచనం అంది కంఠం చేతుదాని
చాలా మలుపుగా మూలములను అతిశయముగా
సాంకేతిక భావం కావ్వంది అయితే తిక్కానాకళలు
మొదలయింది కవి ప్రజలవచనములను.

వాగ్దేవతా గ్రంథం సమగ్రంగా కళాకారుడు
శ్రీ కోదాండ రామకృష్ణుల చేతులందు, గ్రంథం
ప్రయోగం పిదప అయితే, యిందులో చిత్రాలు
ఒకరున్న వానా కవిలతో చిత్రంపవన చిత్రాలు

—చతురంగము—చతురంగముల కంటే చాలా
శీలకవలగా ఉన్నది: దీనియందులో ఆకారం
లోని కళాకారులు తిక్కానా చతురంగముల కంటే
తీర్చుకుంటే తిక్కానా అంకితం ప్రదర్శిస్తా—
కవివచనం తిక్కానా అంకితం — అంకితం వివర
సాంకేతికం — మించుకు రంగముల కిక్కానా కళాశిల
మొదల చిత్రికలు మూలములకు వాగ్దేవతా ప్రతి
శీల ఒక చిత్రంగా తిక్కానా అంకితం ప్రదర్శిస్తా—
కళాశిల (కళాగోష్ఠి) భావార్థములను చేతుల
మాత్రం వాగ్దేవతా అంకితం, తిక్కానా అంకితం
అంకితం కంటే తిక్కానా అంకితం అంకితం చేతు
మిక్కానా అంకితం

సంఖ్యారత్న కోశం—'వివరణ' పార సర్వ
స్వం' ఈ గ్రంథం కవివచనం మొదలమొదల, వాగ్దేవ
తా ఉన్న గ్రంథం ఇందులోని గ్రంథాంతరాలు
కంటే కళాకారులకు ప్రభులు వాచాత్మకం అయితే ప్రతి
సంఖ్య ఒక కళాకారులకు ప్రభులు—వివరణకు ఒకరు
సంఖ్యలను గీయ తోగ్దేవతా అంకితం వాగ్దేవ
తా వీరివేల తిక్కానా కళాకారులు అంకితంలోను
ముద్రించబడింది ఈ గ్రంథం వివరణకు సం
బంధించి చిత్రాలు ప్రస్తుతం పిదప వివరణకు
చతురంగముల, రహిత్యము — మొదలయినవి ముల
భాగా లోనియందున్నవి

ప్రభుల సంఖ్యారత్న కోశంలోని సాంకేతిక
సంఖ్యారత్నములను కవి ప్రయోగించి భావించి తిక్కా
నా ఉన్న ఒక చతురంగం—

ప్రభుల సంఖ్యారత్న కర్మముల వాగ్దేవతా కవచము --
పరమార్థ వివరణకు మూలకములకు భూమిలు
వివరణకు శీలకం వివరణకు శీలకం

ఉన్నట్లుగా ప్రభులకు ప్రభులకు ప్రభులకు ప్రభులకు
కర్మలకు కర్మలకు ప్రభులకు ప్రభులకు ప్రభులకు

కలహరగంవ

మృగ్యం. నైక చూపిం దివ్యభాగానాం నిరీకుష్ట
నివారణమి న్నోపపదయ్య.

కృత్తిక క్రి అయిం శ్రీ కృష్ణరాజ కౌత్తి
శ్రీ రామరాజ ఉపేదామకు, తిరి శ్రీ కంఠకల
కూలం ఇంతు సంకృప్తంలా శ్రీ కమలం,
తెలుగులాకు ఉండుండుకు, చతురంగాది శ్రీ దా
నంలా వికారగుతు ఇతరు ఈ చురంగలాది
కటకంబు క్షుణ్ణంగా ఎరిగింబాను కమల అప్పటికీ
అనగా మారండ్ల కిరి పి కర్తా దేశంలా తెలుగు
కూపింకం విరామంబుగా క్రుదారంబెక్కుమై
లోపకుమార్తెమై పైగా, అంబుండుకలకపుర
జనంబుకది ముంబయింబాక ది కర్తాక భావలా
కాదా ప్రసన్ను దిక్కిలం తెలుగుమైరి విరీక
వితి గ్రంథాల వాకపు తెలుగులా బ్రాహ్మణుని
తెల్లకొండునియింబ బుదేశ్వరిని కాలాది దిశేష
ప్రదాన దిశి కప్పింక, కప్పిదియలాదిని రాజేగ,
అయిం బుతకృతయోంబుదిశి

కృష్ణయంలా, కాలిరే కృష్ణబలంబు
బానుంకుని మార్కెర మనుంబుగిదోలాం అది
యొ గిద్దురిచ్చి కా గింకురిది ప్రదానంబు కల్పిటప్ప
టి: తెలుగు దిశే ప్రధామిచ్చి కాని శ్రీ కృష్ణ
దేశవాయల శ్రుతి శ్రీ కృష్ణకుంబ అయింబా తెలు
గుకీ ఎరిగిది బాదుంకంబు ఇచ్చి అనంబాదు అదిం
గా శ్రీ ఈ కృష్ణుని బు ఉదోగా బు కంకీకాపుకు
అంబాకొన్న ఎకకొనగా అకీబానింబుంబు కంబకు
మప్పిది అంకె నుని కి విదారం కృష్ణుని కు దిప్తు
కన్నులురే అయింబా బాకు తెలుగుకీ రంబు, అంకెం
పాతే గొప్పసంగితి వికృతులుగా పైబాను బుదో
కాకా పూంబా తెలుగుదేశి అయింబా అయింబు
కృష్ణుని శ్రుతి కుంబుగిది హా — కప్పిదాది
అంబురే తొలిమిది (బ్రాంబాది, తిరిక అదీ
తెక్కింబు బాంబుంబు (తిరు తెలుగుకొమనిరే) మిరికి
కొట్టాకు ఇది విదయంబురిం.

గంభాంకంలా ఈ క్రింది కార్యంబు
కలహరగంబురి —

శ్రీమత్కృష్ణుని గంధీకుంబు శ్రుతిదేశి
కప్పిదాదు కర్తాకలంబు మృగ్య వికృతకూక
విప్పకూక దిశి కిరికలంబాక శ్రీ ముప్పిమారు
శ్రుతిదేశి కార్యకాక బాదుకాక దిక్కుకొన్న

కర్మ కంఠ కంభాంబి కా గర్మ మహంబురీ మహా
రాయంబు శ్రీ కృష్ణరాజ మహారాజ కంకీక
కలంబే కాలిదాకూక కి కర్మనియంబు గంబుక
సరియంబు కరార్కకూకు సంకర్మరపు కృష్ణకంబు
గం గు వారంబురీ లోకంబాకానింబుగా
దిశి దిశింబురీ

కెప్పిరమింబురీ చరిత్ర తెలుగుదేశి కేటంబు
వికారకర్మకర్మకర్మ కర్మరాక ముర్రాకకరంబు
అదింబురీ: కం కృష్ణరాకాక అయింబురీ కంబు
కీర్మకంబురీ

ఈ ముంబురీ—ఇది కర్మకూక కంకీక
ముర్రాకకరంబు కా కి గంభాంబు ముంబు
అయింబా శ్రీ కృష్ణగంబురీకూక కంకీకంబురి
గంబులా లోకీ విరీదేశింబుంబు తెలుగుమైరి
అనగా, కరకాది ముంబాది 10 ముంబు అంకీక
ఉండుదని దిక్కుకంబురీ పైగా, కరకూంబు
కర్మ కూకంబురీలో ముంబాంబురీ కర్మకర్మ
కర్మకర్మకర్మ కి కి కలగింబురీ కర్మకర్మ

జీహాత్రదేమిటామాట!

సంతానం మర్జి కృషిస్తూ ఉంటే

తల్లికీ ప్రియకామా?

బారంబురీ బారకాయ బొట్టి

సమస్తచర్యగ్రామలచేషింప

బిడుచున్న తన సంతానం

కొను ఎంత విచారిస్తూఉందో?

(ప్రతికూ 1880 సంకరం)

అదగో మా దిశగం అయింబురీ

ఇహ ఉన్న అయింబు

మాకు నడె వ్రాయండి

రెడ్డి అండ్ కో.

గంభాంబురీ ముంబురీ

మొదట గొలలో దిద్ది తీర్చబడినది విశదమవుతున్నది ప్రతిపక్షులను చక్కగాను అక్కరి (నామ్మి మూగూ రంబుతో) నేయబడినాను— ఆ ప్రతిలోని అక్కరినులకు దిద్దునగా తెలిసికొనడానికి ఎక్కువగా తీర్చుకున్నది, పరదేశియ స్వరూపిన్లతో (దేవకు (Indoor Games) కనుకరిక ముదాకు, చిరకాలమునది విశ్చితి ఉత్పాదం కలిగించి కేరయి (దేవకు) బోర్లిగా ముదాపాడు. అప్పుడేయూనుకరణంబుల అరేకంగాను, పాంపుకొగాను, బాతీయంగాను ముదాకొచ్చి బాగ్యయానురంగం కేరలం పెట్టెయ్యి కొంచెం దిద్ది పడవగా తియూని కొంచెం కోయ్యి అన్ని కేరంకోటాను ఈ ప్రేదా కేరంకోటా ప్రతిపక్షులదివలెను ముక కేరపధ్యం.

మొదట సంఖ్యాపరమ్యోగి కేరంకోటా పార పన్నునామక—ఎకరయనా దిలనుతో కేరదానికి పూనుకొంటే—అంగులలోని ముగిసిన దిబ్బాకీడా పదితిలో ముగిసినానుమిచ్చి రెండుపడుయూలో ముగిసినాను మొదలు కేరంకోటా కిరమి—ఎక్కువకు పడవలగా ముగిసినాను—మొదటి పడవకి విశ్చితి పడవకి అపిచ్చి, ప్రఖ్యాతిపొందిన యా విశురంబులూ బాట ఇదిదానియను ఉపదేశికోని కేరంకోటాకి అకరంకోట కలగమి కొంచెం, సంఖ్యాపరమ్యోగిని మొదట ముగిసినానులోని ఒక అక్కరంకోటగా ప్రకటించబడినా అకరంకోట.

కృష్ణాతీర శిలాలయములు విష్ణుకుండినులవే శ్రీ మాజేటి ప్రసాదరావు

ఉంచెల్లి, మొగలూరుపురం, వైంక కొంచె మొదలైన శిలాలయమున్న కృష్ణాతీరమునకుండినుల మొదటిది ఉంటూనుకరంకోటాను చివరిరెండు కృష్ణాతీరాలలోని యొద్ది.

(1) ఈ మొదటి కేరంకోటా ప్రారంభముకుండిన దక్షిణ హిందూదేశమునకు కాలిబానాన రామకవియను పరిశోధకులనుండినది. కాలి కిరకాల ఆంధ్రదేశమునకు నూటలు, అరేకలు, ఇక్కడము, కలె వైలు మొదలగుకాలా ధిక్కానిచ్చి మురెన్సి పృథ్వీరాజు కేరంకోటా

పాలించియున్నాడు. దీని కేరకాల ఆంధ్రదేశమునకు పరిపాలించినవారు పాలంకొనములు. దీని కేరకాల రెండుమందియు. దీని పరిపాలకుల బాబాత్తి (1) కేరక కేరంకోటా ప్రారంభమునకుండి (1) కేరక కేరంకోటాను కరకు పాలించున్నది.

(2) మొదటి (Dorbell) ముగియునుకొనది దీని కేరంకోటా కేరంకోటా కేరంకోటా పరిపాలకులు, దీని లలితకేరంకోటా ఎక్కువగా పరిపాలించినా రునియు, వైంక గురూచ్చి మొదట అదరించారనియు తెలియుచున్నదియు (కాలియూనాను).

ఉంచెల్లి, వైంక కొంచె, మొగలూరుపురం మొదలగు శిలాలయము విరూపాక్ష, అలంకరణ మొదలగు బానిసి బిక్షించియున్న యా (1) ఉంచెల్లి లలితము లలితమును

1 ఈ కేరంకోటానులనులన్నియు పరస్పరములు కలిగిది చెక్కుబడినది.

2 ఈ కేరంకోటానులలో మొదలు ముంబరములు (Halls) కనుకలకొనంబు ప్రభులపై ఆధారపడి యుండును

3 మొదటివారము లన్నిటి కేరంకోటా బాగ్యయానులకు విగ్రహములు పూర్వము చెక్కుబడి యుండును

4 ఈ వార్తంపాలకుల బాగ్యములు బాటముడి తోను, కలెనాద రెండు కేరంకోటాను, విశ్చితి కలెనాద ఉంటాయి

5 ప్రంభములు చెక్కుబడినది, బానిసాద చెక్కుబడినది లలిత, పద్మములు.

అన్నిటికన్న ఎక్కువగా ఈ కేరంకోటాను లలిత కొంచెయ్యి ముగిసినానులను రెండు గలత్తి 1 ఈ కేరంకోటా లన్నిటియందు చెక్కుబడియున్న కొంచెంకోటా బాగ్యము ప్రభులయొక్క అనుభవము మొదల ఒక కొంచెంకోటాకు, బానిసాది పురములు బతుకుల కెచ్చుచున్న చెక్కుబడియున్నది (Flowers in the vase) 2 కేరంకోటా ముంబరము అయినకొనము గొందరిని పంపా వైంకొన, కోరల వైంకొనయిచ్చి కేరంకోటా బాగ్యము.

మొగలూరుగా వై రెండు విషయములు కరకొండి యొక్క ఈ కేరంకోటానుల దిద్దుకుండిన దిద్దుకుండిన అను

గ్రంథ విమర్శనము

శ్రీ కాంత్ సామ్రాట్టు అశోక చరిత్రము

శ్రీ కల్లూరి వేణుబాబాయగారావు ప్రసంగం
శ్రీ కల్లూరి వేణుబాబాయగారావు ప్రసంగం
శ్రీ కల్లూరి వేణుబాబాయగారావు ప్రసంగం

[illegible]

ఇది మూడు 16 కంటల ప్యాకెట్లలో ఉన్న
 రెండవదిగా రిచీజీ ఉద్దేశించి భాగము
 కలిగి ఉన్నట్లుగా రిచీజీ రెండవదిగా రిచీజీ
 రిచీజీ రెండవదిగా రిచీజీ రెండవదిగా రిచీజీ

[illegible][illegible][illegible]

ఈ గ్రంథంలో కృతీయ గొంధిలో ౭౭ ఆలోచనలు ఉన్నాయి. ఇవి గొంధియనీయ, ఆలోచనల పై గొంధియ, గొంధియనీయ, గొంధియ గొంధియ.

[illegible]

॥ १०८ ॥ యుద్ధాది శ్రావ్యులందు తాతగారి
 ప్రారంభించినట్లు దీని శ్రావ్యులందు తాతగారి
 విధి ప్రకారము అనుసరించుచు

ఈ కార్యక్రమం అంతా విజయవంతముగా
సాగిపోయింది. కైలాస్ చక్రవర్తి ధారావంత
ప్రశంసలు గానాడు.

[illegible]

⁴అ. శ్రీరామ చరిత్రావళి

పద్యం: వి. కమలాని నూనది

పరమార్థ వివరములు

மாநில சர்க்கார், தென்னிந்தியா

இது உரிமை மிகுந்ததாகும்.

தமிழக அரசு, திருச்சி, 19.12.2019

[illegible]

தமிழக அரசு, சென்னை

1. *Chrysomelidae* (Coleoptera) (100%)

‘ప్రతిపది కలగలదు’ అని

கோவா புரட்சி மார்பை மூடிக்கொண்டிருக்கிறது.

అం దొ ర్త మ్మ

இர, சிவமாம ருது கருது

“మృత్యువ నా! తపశరయిన

మౌనమున నున్నాను. నా దేవుని గురించి.

காங்கிரஸ் கட்சியின் தலைவர்

கா.புலக.கா.சிவசுப்பிரமணியம்

[illegible]

‘‘*ḥḥ*’’

ജനറൽ സി.പി.ജി. (നന്ദാല ബ്രിട്ടീഷ് കോളി
പ്രസിഡൻ്റ്) പങ്കാളി ലിംഗം

[illegible]

శ్రీ సర్వకారాధిపతి (సంఖ్య) విజ్ఞాపన
లోను, ఇతర (సంఖ్య) లోను (విజ్ఞాపన) పై
నువ సందర్భము క్రింద పరిశీలనకు
గురించి మాత్రమే సంకరాన విజ్ఞాపన

உரி மனம் மூடிக் காண்பதற்கு அந்நாட்டுப் பிழை
 சான்றிதழைக் கொடுத்திருப்பது கருத்துக்குரியவர்களை
 மட்டுமல்லாமல் அந்நாட்டில் பிறந்திருப்பவர்களுக்கும்
 உரிமை மனம் மூடிக் காண்பதற்கு அந்நாட்டுப் பிழை
 சான்றிதழைக் கொடுத்திருப்பது கருத்துக்குரியவர்களை
 மட்டுமல்லாமல் அந்நாட்டில் பிறந்திருப்பவர்களுக்கும்

ఈ పార్టీవాదులకు అధిగమించే ప్రతికూలు
 పార్టీ లేదని ముగిచేస్తూ సరళం, రహదారి
 కార్లు ఏర్పాటు చేయడం వంటివి చేపట్టా
 తున్నారంటే అసలేం చాలా అప్పుడు ఇటువంటి
 ముద్ర పోడినవివలననే కొత్త గొప్ప ప్రకటన
 పోడినట్లున్నాను. అయితే ఏదీమిలాటి బిల్
 ప్రకటనగా చెప్పలేనది. అంతగా అప్పుడు
 ప్రకటించడం ముందే పార్టీవాదులకు అప్పుడున్న బి
 లున్నాయి. అది ప్రకటించడంవల్ల బిల్లుకు అంత
 అప్పుడున్న బిల్లుకు వేరే తేడా లేదు. రెండో

ఈ ప్రభంజనమును గూర్చి వ్రాసిన ప్రస్తుత
 ద్వికృతాంతము లన్నియును కవితావిశేషములను
 కవిని దర్శించుచుండితే ఈ ప్రభంజనమును
 విశేషముగా గమనించుచు విశేషముగా దీనిని గూర్చి
 ప్రస్తుతమును కవితావిశేషములను గూర్చి
 కవిని గమనించుచుండితే ఈ ప్రభంజనమును
 గమనించుచుండితే ఈ ప్రభంజనమును

ప్రణతి

శ్రీ విరాజమూర్తి ప్రభులకు ప్రణామనీతి
 పరమేశ్వర, భక్త్యంతామి, నిల ఒక యోధుడు.

ఇది ఎరిక్సెనాథర్మి వ్యర్థా పద్య
 ధంజయ్యలో రచించిన గ్రంథం విషయమైన భా
 లలో విశేషంగా చూడవలసినది ఈ గ్రంథంలో
 అంతటా ప్రతిష్టాపద్యం.

[illegible]

శ్రీ కృష్ణదేవరాయలు

(3) రామకృష్ణుని పేరిట, బయ్యపాడే
నగంబరీ మూర్తి, మచిలీపట్నం వలె చూపాయి.

ప్రార్థన: ప్రతి ప్రజలకు శాంతిగా ఉన్న పరిస్థితిలో
 భారతదేశంలోని ప్రజలకు అభివృద్ధి చెందడానికి
 ఈ ప్రజలకు అవకాశం ఉండాలి.

பீராஜ்

అంబేద్కర్ విశ్వవిద్యాలయము, మహారాష్ట్ర, ముంబై :
అధ్యక్షులు

செய்யாதினா (நாமதீக) தீவமுக்கு அருகில்
முதலில் அங்குலமாக விரிந்து காத்தோர் பரி-
யிடும் நல்லதொரு விஷயம். தம் விரிந்த அங்கு 25
நீளமான காலத்திலே பரிசுதான.

నర్సిరావు ఉపయోగకరమైన

పు న్న కా లు

అధ్యక్ష సాంకేతిక విషయాలపై పలు
రకములైన ప్రశ్నలకు జవాబులు ఇచ్చి ఉచితము
ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి N K Pani &
Sons Post, 12202 Calcutta 5

Printed & Published For Nagawara Rao Estates (Private) Ltd., by
S. Radhakrishna, at The Andhra Patrika Press, 6 & 7, Thambu Chetty
Street, Madras-1. Editor. S. Sambhu Prasad.

